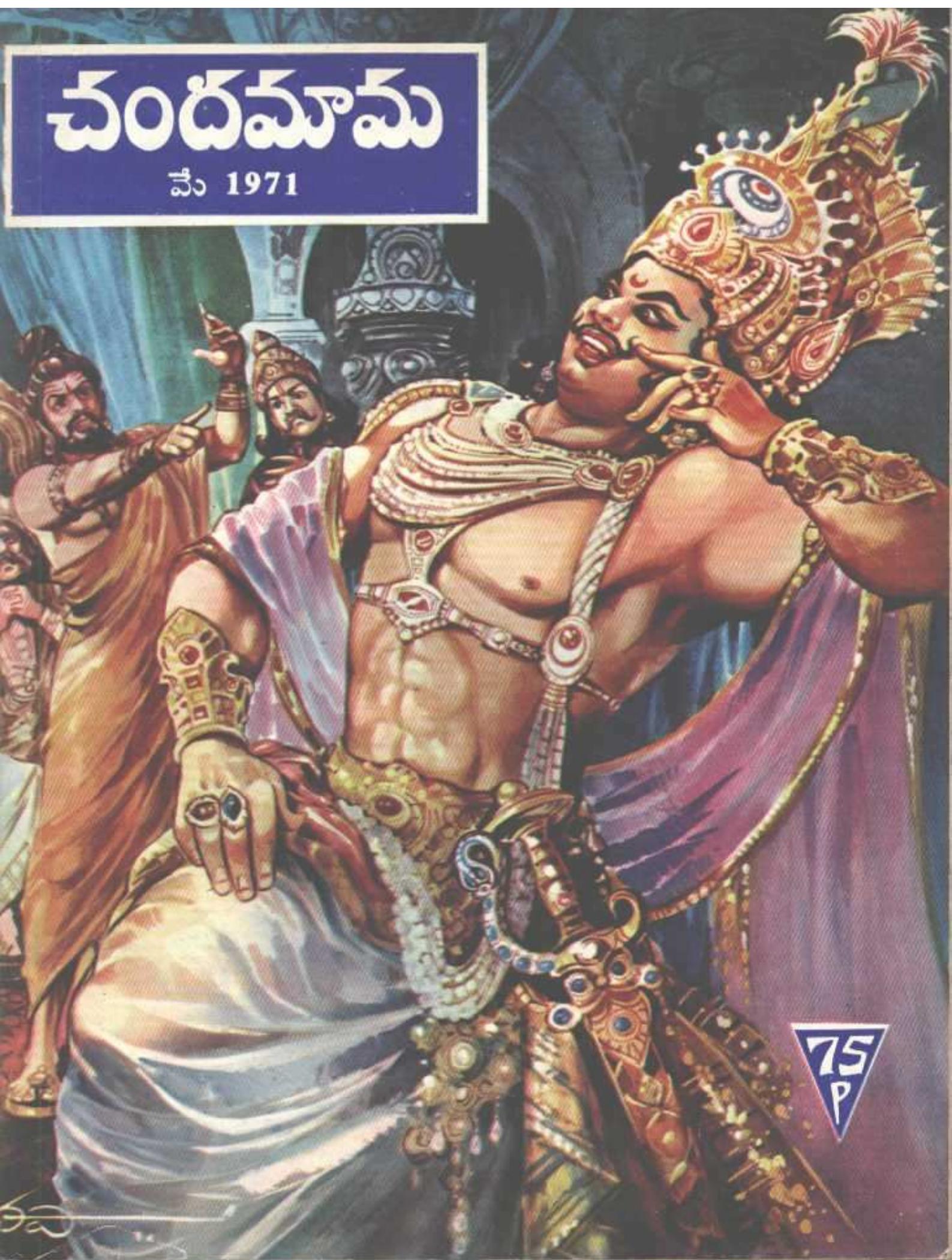

చందులు

వె 1971

75
P

FOR PRECISION IN...

Colour Printing

By Letterpress...

...its B. N. K's., superb printing
that makes all the difference.

Its printing experience of
over 30 years is at the
back of this press superbly
equipped with modern
machineries and technicians
of highest calibre.

**B. N. K. PRESS
PRIVATE LIMITED,
CHANDAMAMA BUILDINGS,
MADRAS-26.**

మచిగా చల్లగా తయ్యగా మండ

ఎక్స్‌ట్రు-ప్రాంగ్ పెప్పర్ మంట్లు

ఒ పెప్పర్ మంట్లు ఉండే చ్చుకెవ
ఎంతో తచ్చువ దరకం ఉన్నాయి
చూదుర్కొనున అశ్చర్షమనసు
అశ్చర్షమనసు చూదుర్కొనును

everest/981/PP tel

చందులూహు

మే 1971

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

ఉపకారనేరం	3	కొంగభలీఫా	31
చచ్చినదాని పిల్లలు	5	వరపరిక్త	39
రాతిరథం-8	9	పంచకళ్యాణి	48
మూడుగండలు	17	మహాబారతం	49
ఘరాబులు	25	శివపురాణం	57

ఇవ గాక పాతో కిర్పికల పాటి
మొదలైన మరి ఎన్న ఆకర్షణలు.

కాల్టెండ్ డెంటల్ క్రీముతో నోటి దుర్వాసనను ఆపండి... రోజుంతా దంతక్కయొన్ని నివారించండి!

కాల్టెండ్ 10 మందిరో ? గెరిం పెంపానే నోటి దుర్వాసనను నివారించినదిని, భోగనము అణువు చెంబినే శాసెర్ వరంగలో వాడ రోమాంటిక్ ఎంబ్రూచ్ వెంకటముచు, ఎంబ్రూచ్ మందిర్ అంకటము దిచి రంతర్స్ట్రైట్ రమెంట్ శాసెర్ ముఖులు నిష్పయా వ్రాలించుకునులు క్రతు వర్షిసి విష్ణువునేటి. ఎందుకండి : కాల్టెండ్ పెంపార్ ప్రైమర్ వకపార వాడ నోటిక్రోంటినే 85% వరకు నోటి దుర్వాసన మరియు దంత కీములను కలిగినే పూర్వే ప్రిముయ్ పోటు. కాల్టెండ్ పూర్తమే యా లూపు ఉన్నది ! ఎంతో దక్కుని చెప్పురోమంది దాది కూడా 50ది_శాసెర్ వెంబార్ ప్రైమర్ లోగా వాడ నోటిక్రోములకు చీలుడు యిష్టపుచుచుదు !

క్రైస్తవం, లూపు క్రూసుల పురియు తెల్లుగు జీరినే వెళ్ళుకు... ఎంబ్రూచుండి ఎనులు ప్రపంచములో ఏ యితర బూర్జుచేస్తేకంటే కాల్టెండ్ నే కొంటారు !

వివా

శెందు విధములుగా అరోగ్యమును కలిగించే పొనీయము

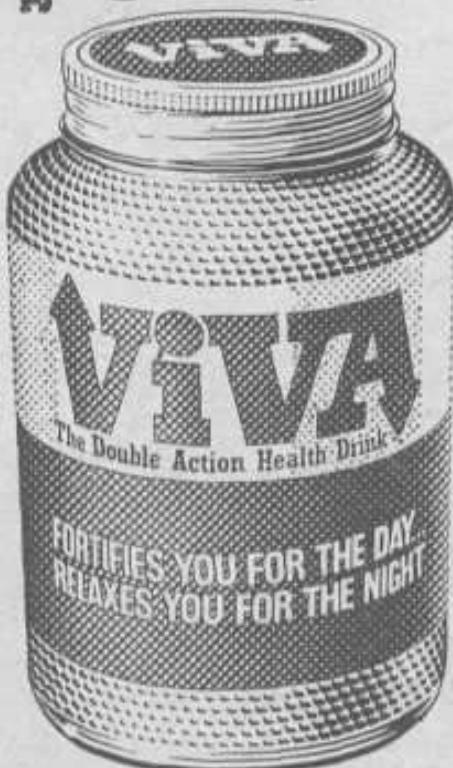
**పగ్గలంతూ ఎంతో శక్తి...
శుంతుంతూ సుఖమైన విశ్రాంతి**

వివా త్రాగండి—వేడిగా రేక చరణ, సీళ్లి రేక పొంరో.
మార్క, గోదుపు మరియు ప్రోలీనులకో ప్రైస్ వంకమగా
చేయిందినదే వివా. అది స్నాయువులను బలపరుస్తుంది,
సరములకు ఉపశమనమును కలిగిస్తుంది, కండరములకు
శేకరేయస్తుంది.

ప్రొద్దున్న వివా త్రాగుశే రోజంకా ఉఱ్ఱముగా ఉంటారు!
రాత్రి వివా త్రాగుశే గారముగా నిద్రపరుతుంది!
వివా సులభముగా ఛీర్చుపుతుంది. అది కోగులకు, రోగము
సుంది కోయకొండున్న వారికి ప్రశ్నేకముగా నిపారు
చేయిందినది.

**యచ్చిగా ఉంటుంది కమ్మగా—
చీఫ్ఫమపుతుంది త్వరగా!**

ప్రోడక్షన్ కంపెనీ
మిస్టర్ బుల్లెస్ లిమిటెడ్
హెచ్ డబ్లు ఎంట్రిప్రైవ్ లిమిటెడ్

Shilpi-JI-4C/71 TEL.

మీ ముఖ
సాందర్భానికి

రెమ్య
టల్కుం పొడర్

చందాదారులకు గమనిక

‘చందమామ’ కాపీలు పంపుటకు మీ చిరునామాలో ఏదైనా మార్పుంటే 5-వ తెది లోగానే, మీ చందా నంబరు ఉయహారిస్తూ, మాకు తెలపాలి. అలస్యమైతే మళ్ళీ నెల . వరకు మీ కొత్త ఆద్యసును అమలు పెట్టడానికి ఏలుండదు.

డాల్ట్ ఎజనీస్

‘చందమామ బిల్లింగ్స్’

మదరాను - 26

Phone: 73064

Rekha

shopping
Centre CLOTH
EMPORIUM

RASHTRAPATHI ROAD,
SECUNDERABAD

2nd Anniversary
Best wishes

A black and white illustration of a woman in a traditional Indian sari, smiling and holding a small object in her hand. She is standing in front of a window with curtains.

రేఖా క్లోటీ ఎంపోరియం, రాష్ట్రపతిరహితం, స్థికించుభాదు.

యముక్తి
ప్రాణముక్తి

చందమా

విరాట: పి. చిన్నపరెడ్డి, M. S.

దర్శకత్వం: పి. చంద్రశేఖరపెద్డి, B. A.

సవయుగ విదురం

సార్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, అనికిఫలన్ ఎంటర్ప్రైజ్స్.

Great Day Cinema

ఏమా వ్యధి! ఏమా వింత!
టొనిక్ పల్ల అంత గొప్ప వ్యవ్హరణ కలుగగలదో?

ఎదిగీ పయస్సే, ఇన్క్రెమన్ * నేపంచే పయస్సు

ఇన్క్రెమన్ పూర్వ బిట్క్రు ఎదిగీపథకు ఆకాలిన కూగిస్తుంది

చెడ్క పింపంక ఘరవతో షాడిన ఇన్క్రెమన్
సిరిస్. 175 మ.చి. మరియు 57 మ.చి.

▼ పస దిశంక 10 మ.చి. ఇన్క్రెమన్ డ్రాప్స్

Lederle అన్ని మందుల పాపుంరో లభించుచున్నది. ఇన్క్రెమన్ కణ్ణాడ చేయవారు
ఎరద్దు—అంతర్గత తీయంగా నమ్మకమైన వేగ. రాద్దీ దివిలన. సయానముక.
అందియా రిసులక. 254 / ర 2. ర. ఆ. రిపార్టర్ రోడ్. రాంపూర్ 25.
*అమెరికన సయానముక కంపనీ వారి రిజస్టర్డ్ చూడు.

శింపాన్ - INC. 15-500 TL

చందుల్ మాఘ

నంచాలకుడు : ' చ క్ర పా లి '

జీవితమంతా పరోపకారంపైనే ఆధార పది ఉన్నది. ఉపకారులకు అపకారం చేసే కృతఫుగ్గలుంటారు, కాని ఉపకారం చెయ్యటమే నేరంగా పరిగణించటం సాధ్యం కాదు. ఈ నీతి " ఉపకార నేరం " అన్న కథలో ఉన్నది. నిండుగా బతకటానికి చాపు ప్రతిబంధకం శారాదన్న నీతి " మూడు గండాలు " [బేతాళ కథ]లో ఉన్నది.

సంపుటి 48 మే '71 సంచిక 5

శ్రవణీయాంశు

వరం తుంగా చ్ఛుంగా దురుశఫరిణః క్యాపి విషమే
పతిత్యాయం కాయుః కలిన దృషదంతే విదలితుః,
వరం న్యాస్తా హస్తః ఘణపతిముఖే తీక్ష్ణదశనే,
వరం వహ్నై పాతుః, తదపి న కృతుః శిలవిలయుః 1

[శిలాన్ని పాగాక్కుకోవటం కన్న ఎత్తయిన కొండ మీది నుంచి కరినమైన ఎగుటుదిగుదు
శిలల మీద పది దేహం నాశనం కావటం మేలు; వాడికోరలు గల నర్వరాజు నేటిలో
చెయ్యి పెట్టటం మేలు; అగ్నిలో దూకటం మేలు.]

ఒశ్వర్యర్థస్య విభూషణం సుజనతా, శార్యస్య వాక్యంయముః,
జ్ఞాన స్యాపశముః, గ్రుతస్య వినయో, విత్తస్య పాత్రే వ్యయుః,
అక్రోధస్తవసుః, క్షమా ప్రభవితు, ర్థర్మస్య నిర్వ్యాజతా,
సర్వేషా మపి సర్వకారణ మిదం శిలం పరం భూషణం 2

[ఒశ్వర్యర్థపంతుడిలో సౌఖ్యమూ, శూరుడిలో మెత్థాషిత్యమూ, జ్ఞానిలో శాంతమూ,
దనికుడిలో పాత్రదానమూ, తపస్యిలో కోపం లేకపోవటమూ, విజ్ఞానిలో వినయమూ,
ధర్మాత్ముడిలో వంకలు వెతకకపోవటమూ, అన్యించిలోనూ శిలమూ గప్ప అలంకారాలు.]

ఉపకార నేరం

ఒక దేశపు రాజు ఒక నాదు వెటకుపోయి, వెటతమకంలో అరబ్బంలో ఒంటరిగాడై పోయాడు. ఆ సమయంలో ఒక మనిషి పులితో పోరాదటం అతని కంట పడింది.

రాజు వెంటనే పులిని తన భాణాలతో కొట్టి పడేసి, కత్తుతో చంపి, అ మనిషిని కాపాడి, "ఎవరు నువ్వు?" అని అడిగాడు.

"నేను ఎవరినే చెబుతాను. మీ చేతులు చాచి చూపండి," అన్నాడు అ మనిషి. రాజు అశ్చర్యపడి తన చేతులు చాచాడు. వెంటనే అ మనిషి రాజు రెండు చేతులనూ కలిపి కట్టుతూ, "నేను దొంగను," అని రాజు అథరణాలన్నీ తీసేనుకున్నాడు.

రాజు అతని చర్యకు నిర్మాంతపోయి, "నేను పులిని చంపి ఉండకపోతే నిన్ను పులి ఈపాలికి చంపి ఉండునే! ఎందుకిలా చేస్తున్నావు?" అని అడిగాడు. దానికి దొంగ, "నేను ప్రాణరక్షణ చెయ్యమని నిన్ను కోర

లేదు. పులిచేత చావకుండా బండాను గనక, నా వృత్తి నేను చెసుకోక తప్పదు," అన్నాడు.

అతను రాజు ఒంటి మీద ఉన్న సగలన్నీ ఒలవటం పూర్తి చేసి అరబ్బంలో ఎత్త వెళ్ళిపోయాడు.

తరవాత రాజు పరిపారం రాజును వెతు కుగ్గంటూ వచ్చి, చేతి కట్టు విప్పింది.

రాజు తన నగరానికి తిరిగి వెళ్ళి, "ఇక నుంచీ ఈ రాజ్యంలో పరోపకారం నేరంగా భావించబడి, తీవ్రంగా చ్ఛించబడుతుంది," అని దేశమంతటా చాటింపు వేయించాడు.

ఈ చాటింపు విని రాజు దగ్గిర కొలువున్న వాళ్ళాక ప్రజలు కూడా చాలా బాధపడ్డారు.

రాజు కాసనం చేసి ఉరుకోక, పరోపకారం చేసేవారిని పట్టుకోవటానికి చారు లను నియమించాడు. వాళ్ళు కొంతమందిని పట్టుకు వచ్చారు. రాజు వాళ్ళను విచారించి, కారాగ్నిహంలో పెట్టించాడు.

జదంతా భరించలేక మంత్రి, రాజుగారి అవివేకాన్ని అరికట్టుటానికి ఒక ఉపాయం అలోచించాడు. రాజుగారికి ఈ విపరీత బుద్ధి కలిగించిన దొంగ విష్ణుల విధిగా బాటసారులను కొల్లగట్టుతున్నాడని మంత్రికి తెలియ పచ్చింది.

అందుచేత మంత్రి మారువేషం వేసు కుని, కొంత డబ్బు వెంట తీసుకుని అరణ్యం ప్రవేశించాడు. ఆయన ఉపాయించి న్యస్త దొంగ ఆయనను అటకాయించి డబ్బు లాగేనుకున్నాడు.

"ఈ రాజు దగ్గిర కొలువు చేయలేక దేశాంతరం పోదామని బయలుదేరితే నాకు నువ్వుక్కడ దాపరించావురా, బాబూ?" అన్నాడు మంత్రి.

"నువు రాజు దగ్గిర కొలువు చేస్తావా?" అన్నాడు దొంగ.

"అప్పను. కావలిస్తే రాజుగారి ఖజానా దెంగిలించు," అన్నాడు మంత్రి.

"ఖజానా దొంగతనం చెయ్యటానికి సహాయం చేస్తే నీకు అందులో ఘాగం కూడా

ఇస్తాను," అన్నాడు దొంగ. "రాజు సాత్తు దేస్తానంపే సంతోషంగా సహాయం చేస్తాను," అన్నాడు మంత్రి.

ఆరాత్రి వాళ్ళు రాజభవనం సమీపంలో ఉండగా మంత్రి. "దొంగ, దొంగ" అని కేక వేశాడు. కాపలావాళ్ళు ఎచ్చి దొంగను పట్టుకున్నారు.

మర్మాడు రాజు దొంగను చూస్తూనే, "ఈ నీచుది తల నరకండి," అన్నాడు.

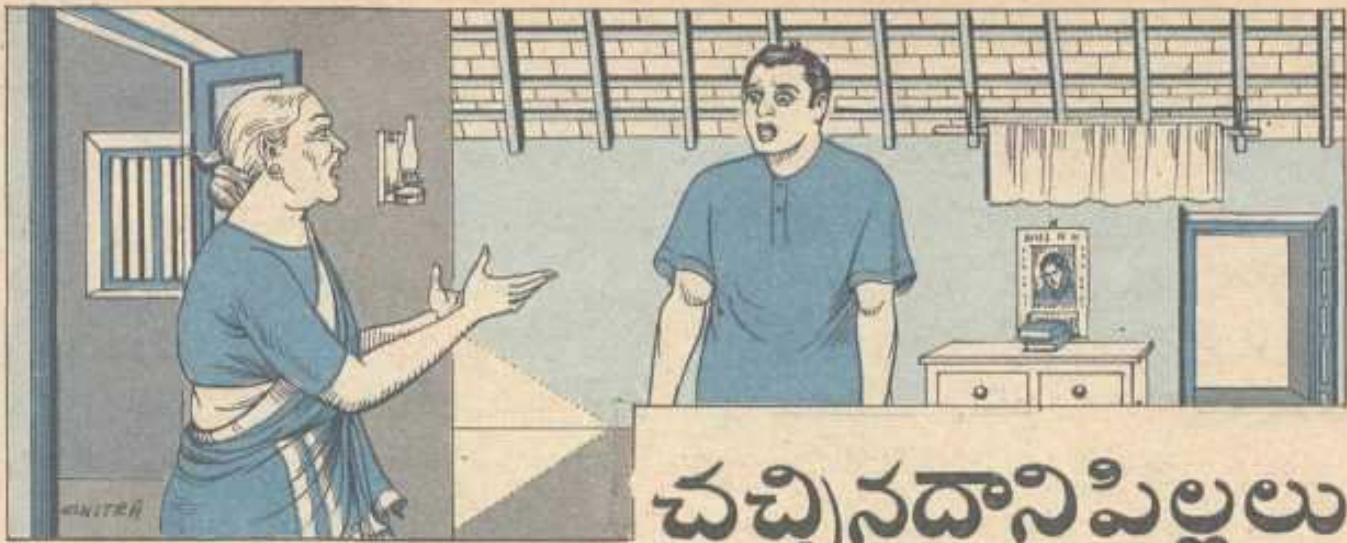
ఆ మాట వినగానే మంత్రి పెద్ద పెట్టున ఏడవసాగాడు.

"దొంగను తల తీసేయ్యమంచే నువ్వుండుకు ఏదుస్తాపు?" అని రాజు అడిగాడు.

"మహారాజా, ఈ దొంగను చంపి తమరు దేశానికి మహోవకారం చేస్తున్నారు, కాని ఉపకార నేరానికి గురి అవుతున్నారు," అన్నాడు మంత్రి.

రాజుకు జ్ఞానేదయమయింది. ఆయన ఉపకారులను విడిపించి, ఉపకార నేర శాసనం రద్దు చేయించి, దొంగకు మరణ దండన విధించాడు.

చచ్చినదానిపిల్లలు

ఒక గ్రామంలో ఒక మనిషి ఒక స్త్రీని కొరి పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. కాని వాళ్ళు ఏడాది పాటు తాపరం చేశాక అమె ఒక మగవిద్దను కని, బాలింతరాలుగానే చనిపోయింది. అమెను పెట్టెలో పెట్టి పాతేసినాక, అమె తల్లి వైపు వాళ్ళు ఆ బిడ్డను సాకుతా మన్నారు. కాని పిల్లవాడి తండ్రి అందుకు ఒప్పుకోక, తన బిడ్డను తానే పెంచుతానని పట్టుబట్టాడు. పిల్లవాడి సంరక్షణకు ఒక ముసలిదాన్ని తచ్చి తన ఇంటనే ఉంచు కున్నాడు. ఇంట ముసలిది, బిడ్డా, వాడి తండ్రి మాత్రమే ఉండేవారు. రాత్రిపూట ముసలిది పిల్లవాడి తొప్పెకు దగ్గరలోనే పడు కుని, అమోరాత్రాలు వాళ్ళి కనిపెట్టుకుని ఉండేది.

రెండు మాసాలు గడిచాయి. ఒకరోజు దీపాలు పెట్టాక ఇంటి యజమాని ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, చంటిపిల్లవాళ్ళి తన చేతుల్లోకి

తిసుకుని, "పిల్లవాడు చక్కగా ఎదుగు తున్నాడు. నీ పోషణ చాలా బాగున్నది," అని ముసలిదానితే అన్నాడు.

దాని కా ముసలిది, "అసలు జరుగు తున్న సంగతి నీ కేం తెలుసు ? నన్ను నువ్వు తెచ్చిన దగ్గరి నుంచీ రోజు చూస్తున్నాను : ప్రతి రాత్రి వాడి తల్లి వచ్చి. అలమారులో నుంచి ఆహారం తిసుకుని తిని, పాలు తాగి, తొప్పెలో నుంచి పిల్లవాళ్ళి తిసుకుని, వాడికి పాలిచ్చి, ఒళ్ళంతా తుడిచి, బట్టలు మార్చి, పిల్లవాళ్ళి ముద్దుపెట్టుకుని, తొప్పెలో పడుకోబట్టి వెళ్ళిపోతున్నది. ప్రతి రాత్రి అమెను చూస్తూనే ఉన్నాను, కాని పలకరించటం లేదు," అన్నది.

"నా కి సంగతి మాటమాత్రం తెలిస్తే అమెను వెళ్ళిపోనివ్వక పోదును, కనీసం ఉంచేయ్యటానికి ప్రయత్నం చేసి ఉందును," అన్నాడు యజమాని.

"ఇప్పుడేం మించిపోయింది? ఇవాళ రాత్రి మేలుకుని ఉందు. ఆమె వచ్చినప్పుడు దగ్గుతాను," అన్నది ముసలిది.

ఆ రాత్రి అతను తన గదిలో మేలుకునే పదుకున్నాడు. బాగా పాద్మ పోయినాక తలుపు తేసిన చప్పుడు వినిపించింది. తరవాత చచ్చిపోయిన మనిషి లోపలిక వచ్చి, తొట్టలో పిల్లవాళీ ముద్దుపెట్టుకుని, అలపూరు వద్దకు వెళ్లి, ఉడికించి ఉంచిన ఉర్లగద్దలూ, పాలూ తీసి, వాటిని తిని, తాగింది. తరవాత ఆమె చలిమంటను ఎగ దోసి, చలితో బాధ పదుకున్నదాని లాగా చేతులు తాచుకుని, తొట్ట వద్దకు వచ్చి, పిల్లవాళీ ఎత్తుకుని, వాదికి పాలిచ్చి, వాది ఒళ్ళంతా శుభ్రం చేసి, పక్క బట్టలు అతని అత్తమామలూ, ముగ్గురు బాప

మార్చింది. తరవాత ఆమె నిలబడి, తనభర్త ఉన్న పడకగది కేసిచూసి, నిట్టూర్చింది. ఆ సమయంలో ముసలిది దగ్గింది. చచ్చిపోయిన మనిషి వెళ్లిపోయింది.

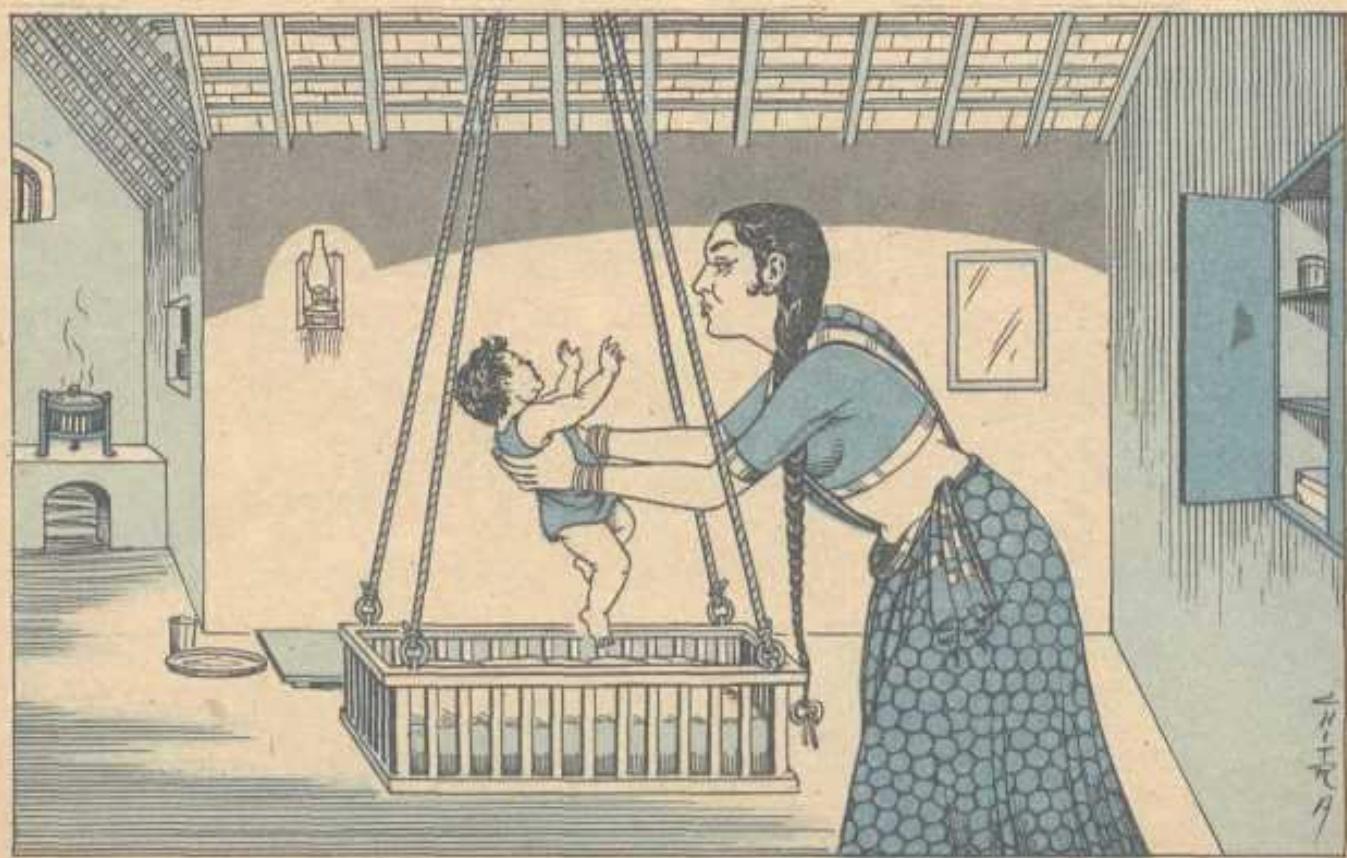
"మేలుకుని ఉన్నావా?" అని అదిగింది ముసలిది.

"మేలుకునే ఉన్నాను," అంటూ యజమాని తన గదిలో సుంచి ఇవతలిక వచ్చాడు.

"అమెను చూకావా?" అని ముసలిది అదిగింది.

"చూకాను గాని, దగ్గిరికి వెళ్ళటానికి భయం వేసింది," అన్న దతను.

తెల్లవారినదాకా అతనికి నిద్ర రాలేదు. తెల్లవారగానే అతను అత్తవారింటికి వెళ్ళాడు. అతని అత్తమామలూ, ముగ్గురు బాప

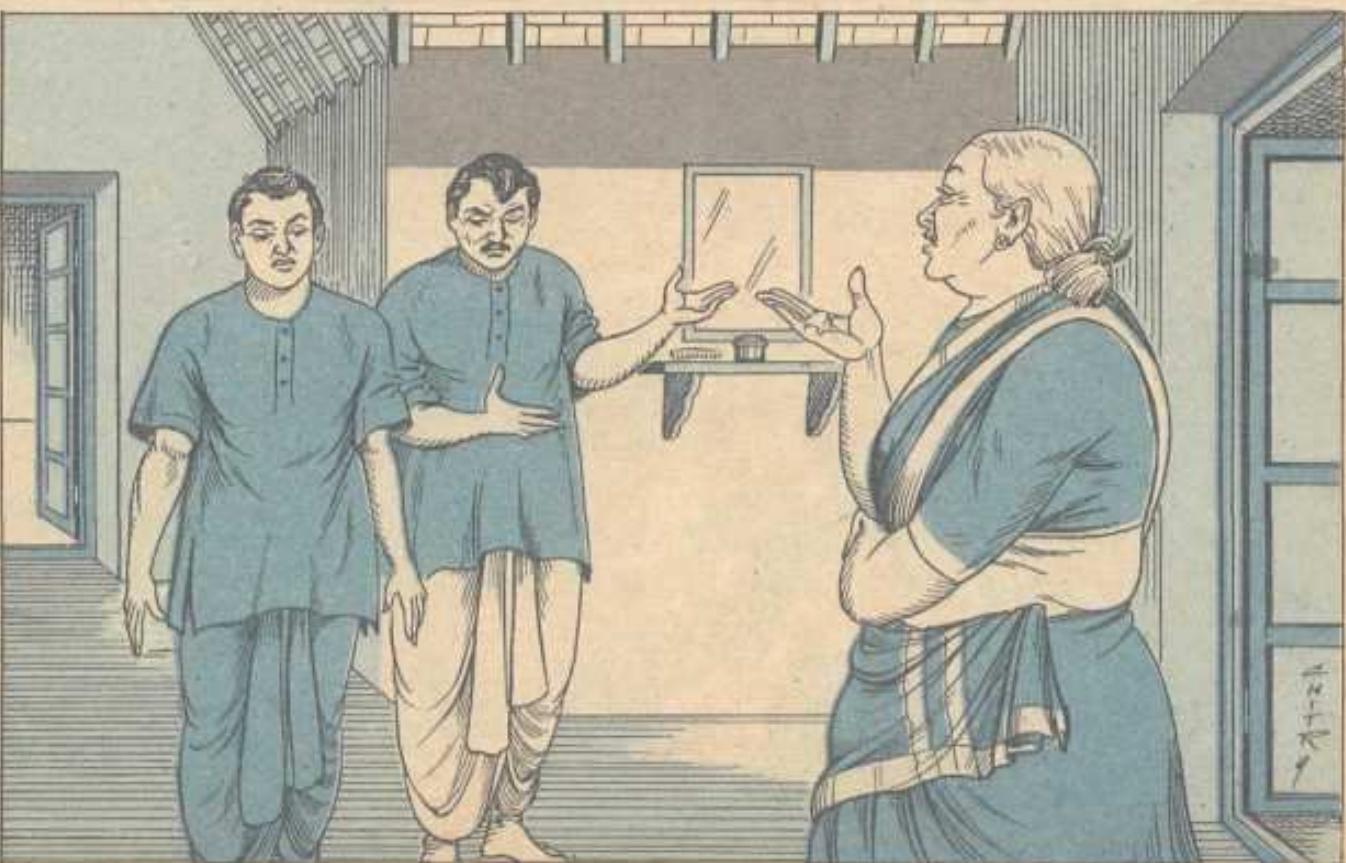
మరుదులూ పీళ్లవాడి యోగకైమాలు అది గారు. అతను వాళ్ళతో రోజుా తన ఇంట రాత్రివేళ జరుగుతున్న కథ చెప్పాడు.

"నీను రాత్రి నే నామెను కళ్ళ రాచూకాను, అమె వెళ్ళపోకుండా ఆపుదామనుకున్నాను గాని, భయంతో చెయ్యాకాలూ అడలేదు," అన్నాడతను.

"ఎంత పారపాటు చేశావు? నేనక్కు ఉంటే దాన్ని వెళ్ళపోనివ్యకపోదును." అన్నాడు అతని పెద్ద బాపమరిది.

"అయితే నావెంట రా. ఈ రాత్రి వచ్చి నప్పుడు మీ చెల్లెల్లి పట్టుకుందువుగాని," అన్నాడు చచ్చిపోయినదాని భర్త.

ఇద్దరూ కలిసి చచ్చిపోయిన దాని భర్త ఇంటికి వచ్చారు. ఆ రాత్రి పెందలాడే మాడలేదు."

వాళ్ళు పడక గది చేరి, చచ్చిపోయిన దాని రాకకోసం ఎదురు చూడసాగారు.

మామూలు వేళకే అమె తలుపు తేసు కుని లోపలికి వచ్చి, చలిమంటపద్ద చేతులు వెచ్చ బెట్టుకుని, అలమారులో నుంచి తీసుకుని ఆహారం తిని, పాలు తాగి, తొట్టు నుంచి దిడ్డను తీసుకుని, వాడికి పాలిచ్చి, వాణ్ణి శుభ్రం చేసి, పక్క బట్టలు మార్చి, పడుకోబెట్టి, తన భర్త గదికేసి చూసి, నిట్టుశార్పి, బయటికి వెళ్ళపోయింది.

"మీరు నిద్ర పోతున్నారా?" అని ముసలిది కేక పెట్టింది.

ఇద్దరూ గదిలో నుంచి బయటికి వచ్చారు.

"మీలాటి పిరికి మనుషులను నేనెక్కుడా ఇంటికి వచ్చారు," అన్నది ముసలిది.

మర్మదు రండే బావమరది వచ్చాడు. కాని వాడుకూడా తన చెల్లలిని సమిపించ టానికి భయపడిపోయాడు.

ఆప్యదు మూడేవాడు, "నేనుంటే దాన్ని పొనిచ్చి ఉండను," అన్నాడు.

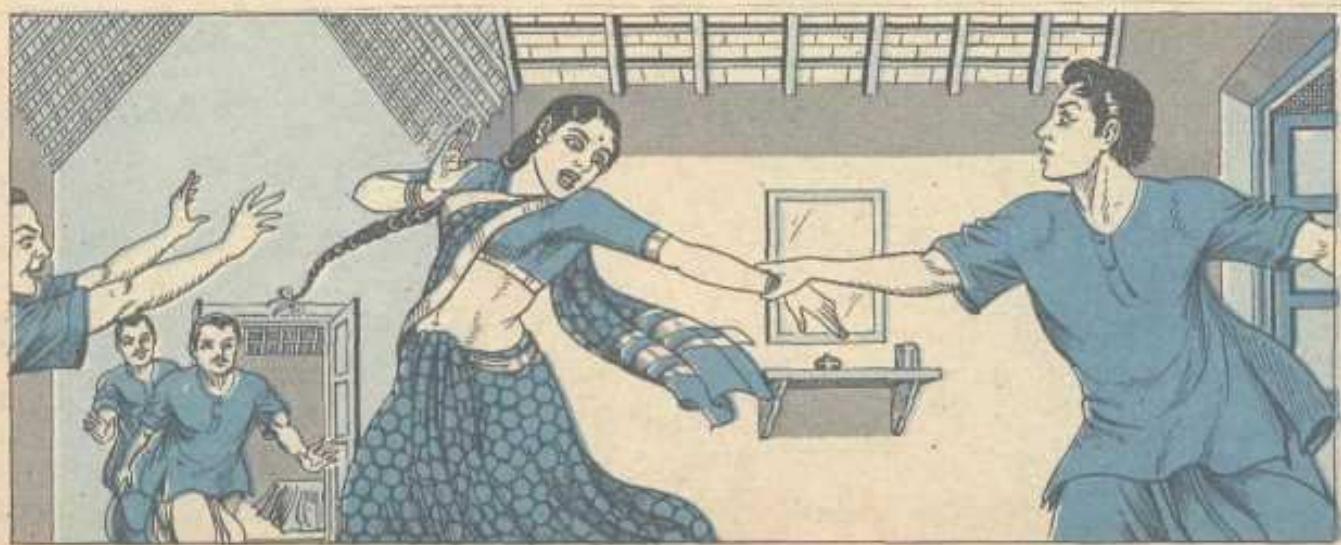
ఆ మర్మదు రాత్రి ముగ్గురు బావమరు దులూ తమ బావగారి ఇంటికి వచ్చి, గదిలోకి చేరారు. మూడే బావమరది గది వాకిలికి దగ్గిరగా పడుకున్నాడు. ఆమె రాపటం నలుగురూ చూశారు. ఆమె వచ్చి. చేతులు వెచ్చబెట్టుకుని, ఉడికిన ఉర్లగడ్డలు తిని, పాలు తాగి, పిల్లవాడికి పాలిచ్చి, ఒళ్ళు కుట్టం చేసి, పక్క బట్టలు మార్చి. పిల్ల వాణి తెట్టులో పడుకోబెట్టేముందు ఒకటికి మూడుసార్లు ముద్దు పెట్టుకుని, వాణి తెట్టులో ఉంచి, లేచి నిలబడింది.

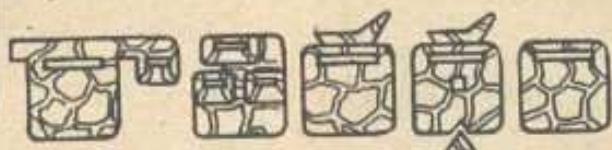
ఆ సమయంలో మూడేవాడు గది బయటికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి ఆమెను పట్టుకున్నాడు. "వదులు, వదులు," అంటూ ఆమె వాడితో బలంగా పెనగులాడింది. వాడు మాత్రం ఆమెను వదలలేదు. ఈలోగా వాడి

అన్నలు వచ్చి, ఆమెను పట్టేశారు. "నేను వెళ్లాలి, లేకపోతే నన్ను చంపేస్తారు!" అని అరిచి, ఆమె మూర్ఖపోయింది.

మర్మదు తెల్లవారి ఆమెకు స్పృహ వచ్చాక ఆమె జరిగిన సంగతి చెప్పింది. ఆమె నిజంగా చాపలేదు. ఆమె చాప పికాచాల కల్పన. ఆమెను పాతేశాక ఆమె పికాచాల అధీనం ఆయింది. పికాచాలు ఆ ప్రాంతంలో ఉన్నంతకాలమూ ఆమె తన బిడ్డను చూసుకో గలిగింది. కాని పికాచాలు ఆమెతో సహా దూర ప్రాంతానికి తరలిపొతున్నాయి. అందుచేత ఆమె ఆఖరుసారి తన పిల్లవాణ్ణి చూసుకోవటానికని వచ్చి. తన ఆస్తులకు చికిత్సింది. ఆ రోజు వాళ్ళు ఆమెను పట్టుకోకపోతే ఆమె మరి కనిపించి ఉండేది శాదు.

ఆమెను పట్టిన పికాచాలు వెళ్ళిపోయి ఉండాలి. ఆమె తరిగి తన భర్తతో మాఘాలుగానే కాపరం చేసి, తెమ్మిదిమంది పిల్లలను కన్నది. ఆ పిల్లలను ఊళ్ళోవాళ్ళు మాత్రం. "వచ్చినదాని పిల్లలు," అనేవాళ్ళు.

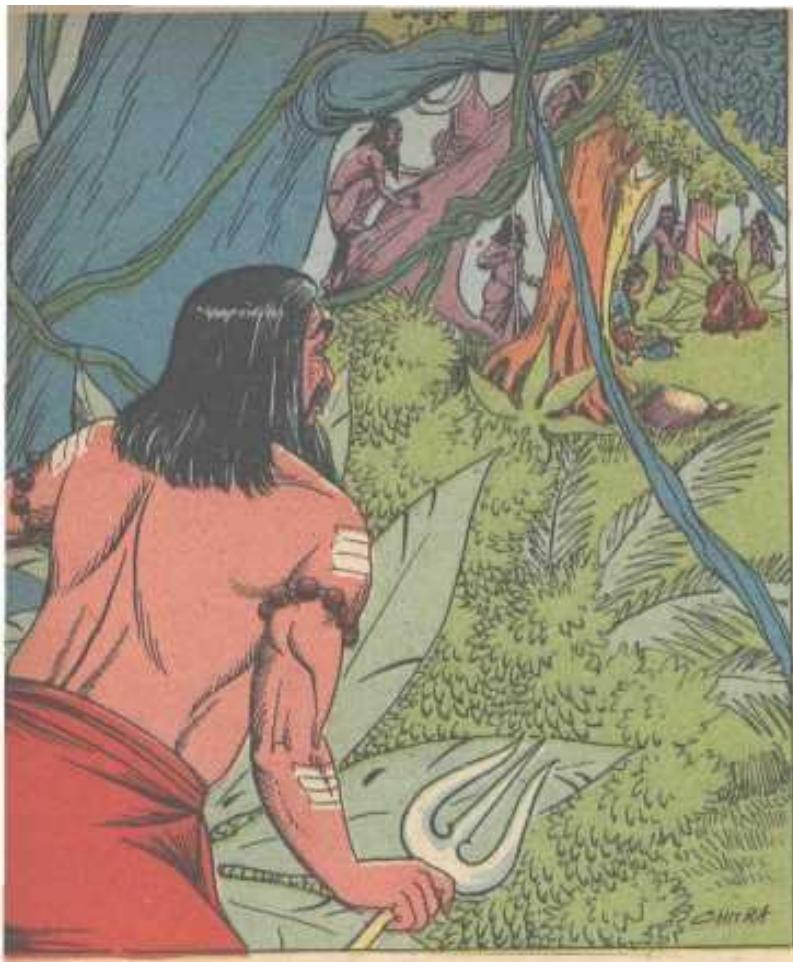
8

[గణలింగేశ్వరుడు, తాను తెచ్చిన కన్యను పురికి అహరంగా వెయ్యాలని చూశాయి.
కానీ ఖద్దవర్ష అమెను కాపాడి, దేరాలో నుంచి తీసుకువచ్చాడు. తరవాత అతడూ,
చీవదత్తుడూ అమెను వెంట బెట్టుకుని బయలుదేరారు. గణలింగేశ్వరుడు మరాక
కన్యను పట్టుకు వచ్చేందుకు తన శిష్యుల్ని ప్రయాణం కమ్మున్నాడు. తరవాత—]

గణలింగేశ్వరుడి అజ్ఞ కాగానే భైరవు లందరూ ప్రయాణ మయారు. ఈ సారి గణలింగేశ్వరుడు దాపుల కనబడుతున్న ఒక కొండ కేసి తన ముతాను నడిపించాడు. అ కొండ కింద ఏవే పల్లెపట్లు వుండకపోవనీ, సూర్యోదయ వేళకు ఆ ప్రాంతాలు చేరితే, పాలం పనుల మీద వెళ్ళే కుటుంబీకులలో, తమకు కావలసిన కన్య డెరక్కుపోదనీ అతడి అలోచన.

భైరవుల గుంపుకు ముందుగా, ఇద్ద రేసి భైరవులు చెరాక వైపునా పోతూ, దారిలో ఏ రాజభటుల నుంచే లేక గ్రామ స్తుల నుంచే ప్రమాదం వాటిల్లకుండా పొచ్చరిక యిస్తూంటారు. అలా ముందుకు పోయిన ఇద్దరు భైరవులకు సూర్యోదయం వేళ ఒక చెట్టు కింద కూర్చుని ఒక యువకుడూ, ఒక బాలికా కనిపించారు. యువకుణ్ణి మాత్రం వాళ్ళేనాడూ చూసి వుండ

‘చందమా’

లేదు. బాలిక మాత్రం రాత్రి పులితోపాటు మాయమైన కన్యాభైరవి!

“పీడవదో శామరూపి! రాత్రి పులి రూపంలో వచ్చి కన్యను అపహరించాడు!” అన్నాడెక భైరవుడు.

“ఇలాంటి శామరూప ల్యా మహా భక్తుడైన మన గురువు రుద్రాక్షలుగా మార్చి మొడలో వేసుకోగలడు! సరె, మనం గురువుకు యా సంగతి చెపుదాం!” అన్నాడు రెండే భైరవుడు.

భైరవు లిద్దరూ వెనుదిరిగి పరుగుపరు గును గణలింగేశ్వరుడి దగ్గిరకు వచ్చి. తాము చూసింది చెప్పారు. గణలింగేశ్వరుడు పాందిన ఆశ్చర్యం అంతా యింతా కాదు.

“నిశ్శబ్దంగా పోయి వాళ్ళను చుట్టు ముట్టింది. కొందరు వాళ్ళన్న చెట్టుకొమ్మల్ని అక్రమించటం మంచిది. ఒకవేళ వాడు మాంత్రికుడైతే పై కెగిరిపోకుండా పట్టుకోవచ్చు!” అన్నాడు గణలింగేశ్వరుడు.

భైరవు లందరూ బయలుదేరి కన్యా, యువకుడూ వున్న చేటు చేరి, వాళ్ళను చుట్టుముట్టి పట్టుకునేందుకు అన్ని వైపుల నుంచి, నిశ్శబ్దంగా వాళ్ళ కేసి నడిచారు.

దాపుల నున్న చెట్ల మీది నుంచి వాళ్ళన్న చెట్టు కొమ్మల్లోకి చేరేందుకు కొందరు భైరవులు, కోతుల్లా పైకి పాకపాగారు.

అరణ్యంలో చాలాదూరం నడవటం పల్ల కలిగిన బడలిక చేత, బాలిక చెట్టు బోద నానుకుని కునికిపాట్లు పడుతున్నది. ఆమెకు కొంచెం దూరంగా జీవదత్తుడు తన దండం మీద గడ్డం అనించి కూర్చుని, ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు. అతడికి కన్యాభైరవిని ఆమె తండ్రి దగ్గిరకు చేర్చటం ఎలా అన్నది, సమస్యగా పరిణామించింది. ఇక ఖద్దవర్కు ఆ దాపుల్లో లేదు. అతడికి తూర్పున సూర్య దయ చిప్పాలు కనబడగానే, విల్లంబులు సంపాదించటం అవసరం అన్న అభి ప్రాయం కలిగింది. ఆ పగలు తాము ఎలాంటి శత్రువులను ఎదురోడైవలనే పుంటుండే పూపాంచటం కష్టం. దూరాన్నంచే శత్రు పుల్లి హతమార్పిటానికి విల్లూ, బాణాలూ

తయారు చేస్తా, అతడోక సైల యే టి
బడున కూర్చునిపున్నాడు.

ఆదమరిచి వున్న జీవదత్తుణ్ణి, గ్రామాధి
కారి కూతుర్నీ పట్టుకోపటం భైరవ భక్తులకు
చాలా తేలిక పనయింది. హతాత్మగా కొందరు
చెట్ల చాటునుంచి వాళ్ళ మీదికి వచ్చి
పడ్డారు. మరికొందరు చెట్లకొమ్మలు పట్టుకుని
వేళ్ళాడుతూ, "రాత్రి పులిరూపంలో వచ్చిన
మాంత్రికుడా, జాగ్రత్త! పై కెగిరావే, కాళ్ళా
చేతులూ విరిచి కిందపడేస్తాం!" అన్నారు.

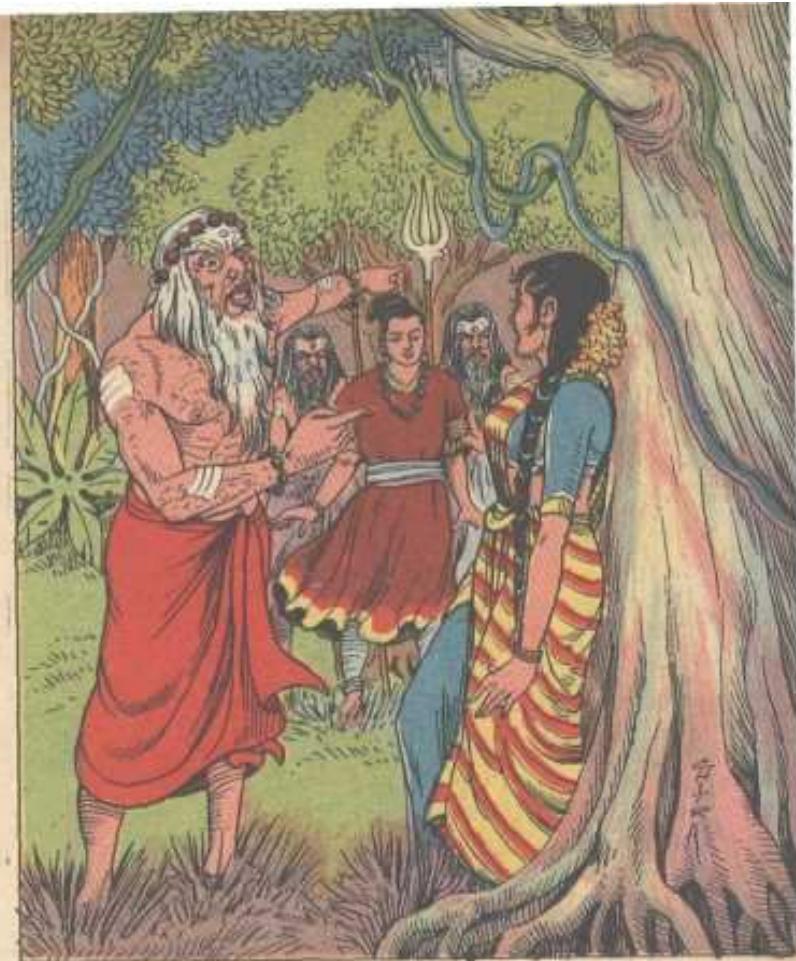
జీవదత్తుడు దండం తీసుకొని లేవటోయే
లోపలే అత్థణి నలుగురైదుగురు భైరవులు
గట్టిగా ఒడిసిపట్టుకున్నారు. గ్రామాధికారి
కూతురు పారిపోయే ప్రయత్నం చేయలేదు.
ఆమె నిర్భయంగా చెట్టు నాసుకుని నిలబడి
గణలింగేశ్వరుడి కేసి చూస్తా పూరుకున్నది.

గణలింగేశ్వరుడు. గుడ్లు రు ము తూ.
"కన్యాభైరవే! రాత్రి పులిరూపంలో వచ్చి,
నిన్న అపహరించి తెచ్చినవాడు ఏడేనా?"

అని అడిగాడు, జీవదత్తుణ్ణి చూపుతూ.

"ఈయన పులిరూపంలో రాలేదు. ఇప్పు
డున్న రూపంలోనే నాకు మీ గుడారాల
ప్రాంతాన కనిపెంచాడు. నాకై నేనే ఆయన
వెంట మా గ్రామానికి బయలుదేరాను,"
అన్నది గ్రామాధికారి కూతురు.

"అయ్యా, ఏ చ్చి భైరవే! ఇంకా
మీ గ్రామం ఆక్కరున్న దనుకుంటున్నావా?

ఆదవి దొంగలముతా ఒకటి మీ గ్రామంమిద
పడి దేచుకుని, అందర్నీ చంపి ఇళ్ళకు నిప్పు
పెట్టేశారు. ఆ సమయంలో నుప్పు గ్రామా
నికి దూరంగా కొలను దగ్గిరపుండి మాకు
దారికి బతుకిపోయావు!" అన్నాడు గణ
లింగేశ్వరుడు.

"నేను భైరవిని కాను. నా పేరు భవాని!
నిన్న, యాయన్న పదిల, మీ దారిన మీరు
పొంది," అన్నది గ్రామాధికారి కూతురు
కోపంగా.

"నీ పేరు భవాని అని తెలిసే నిన్న
భైరవిని చేయదిలచం," అంటూ గణ
లింగేశ్వరుడు జీవదత్తుడి కేసి పట్టు
కొరుకుతూ చూసి, "అదుగో, ఆ కనసబడే

కొండల మీద భైరవాలయం నిర్మించ బోతున్నాం. ముందు వీణ్ణ ఆ స్తానంలో బలి యివ్యపలసిపుంది. ఆ పని నువ్వు చేయాలి. ఆ తరవాత కట్టబోయే ఆలయానికి నువ్వు పూజారిణి వయిషాపు." అన్నాడు.

జీవదత్తుడికి గురువు మాట్లాడేధేరణి చూస్తుంటే ఆసహ్యం పుట్టుకు రాశాగింది. కానీ, యింత మందిని తానెక్కడే యిప్పుడు ఎదిరించటం ప్రమాదకరం. బహుకా ఖద్ద వర్కు దూరాన్నంచి ఆంతా చూసి, సప్తయ పదెందుకు తగు ప్రయత్నాలు చేస్తూపుంటాడని ఆతడు అనుకున్నాడు.

జీవదత్తుడు అనుకున్నట్టే ఖద్దవర్కు తన మిత్రుడున్న చెల్ల ప్రాంతాన్నంచి పెద్ద వచ్చునుకున్నాడు.

కలకలం లేవటం విన్నాడు. ఆ సమయానికి సూర్యోదయం అయింది. ఖద్దవర్కు ఒక బలమైన విల్లూ, కొన్ని అంఛులూ తయారు చేసి, జీవదత్తుడున్న చేటుకు బయలు దేరాడు. అంతలో అతడికి భైరవుల అరుపులు వినిపించినె. ఏమి జరిగిందే చూసేందుకు ఒతడిక చెట్టు ఎక్కాడు. అక్కణ్ణించి అతడికి జీవదత్తుణ్ణీ చుట్టుముట్టి పట్టుకున్న భైరవులూ, గ్రామాధికారి కూతురితో మాట్లాడుతున్న గురువూ కనిపించారు.

ఆ సమయంలో తను భైరవులను ఎదిరించటం వల్ల మేలుకన్న కిడే ఎక్కువ కలిగేప్రమాదం వున్నదని ఖద్దవర్కు అనుకున్నాడు. భైరవులు తన మిత్రుణ్ణీ, బాలికనూ వెంటబెట్టుకుని ఏ మాగ్గాన పొతారో చూసి, వాళ్ళను అనుసరించిపోయి, వీలయినప్పుడు వాళ్ళను హతమారిపు. మిత్రుణ్ణీ, బాలికనూ బంధవిముక్కల్ని చేయాలని ఆతడు నిర్ణయించుకున్నాడు.

గఱలింగేశ్వరుడు తన శిమ్ములతో దాపుల నున్న కొండల కేసి బయలుదేరాడు. ఇద్దరు భైరవులు త్రిశూలాలు ఊపుకుంటూ అందరికన్న ముందు నడుస్తున్నారు. చెట్టు మీద నుంచి యిది చూసిన ఖద్దవర్కు తాను, ఆ ఇద్దరీ అనుసరించి పోతే, మొత్తం భైరవముతా పోదలిచిన ప్రదేశం కనుకోక్క వచ్చునుకున్నాడు.

ఖద్దవర్క చెట్లు మీదినుంచి కిందికిదిగి భైరవులకు కనబడకుండా వాళ్ళను అనుసరించి నడవసాగాడు. అలా కొంతదూరం నదిచి ఆతడు కొండపాదం చేరాడు. భైరవు లందరూ కొండ ఎక్కుసాగారు. ఆ ప్రదేశంలో చెట్లు అంతగా లేవు. ఖద్దవర్క తాను వాళ్ళను అనుసరించేందుకు రాళ్ళచాటుగా నక్కతూ పొవటం ఒక్కటే మార్గమని గ్రహించాడు. ఇది కొంత ప్రమాదంలో కూడినపని; భైరవులకంటబడే ప్రమాదం పున్నది.....

ఖద్దవర్క యిలా ఆలోచిస్తూ చెట్లు చాటు నుంచి బయటికి వచ్చేంతలో, చుట్టూపున్న పాదల మాటునుంచి పదిపన్నెండు మంది మనుషులు ఒక్కసారిగా బయటికి వచ్చి.

చేతుల్లోపున్న యాపెలను అతడి కేసి గురి చేశారు. వాళ్ళు తాము లోగడ విడిచివచ్చిన గ్రామస్తులని ఖద్దవర్క గుర్తించాడు. వాళ్ళల్లో తలారి వాళ్ళిద్దరు కూడా పున్నారు. ఒక యువకుడి చేతిలో పెంపుడు ఎలుగుబంటు ఒక టున్నది. వాడు ఎలుగుబంటుతో ఖద్దవర్కను సమీపిస్తూ, “పారిపోజూకావే, దీన్ని ఉసిగాలిపి నీ తల కొబ్బరిబోళ్ళాంలా కపీమని పగిలేలా కొరికిస్తాను!” అన్నాడు.

“తొందరపడి ఆ వెధవ పనిచేయకు. నేనూ మీరూ కూడా ప్రమాదంలో చిక్కుకునిపున్నాం. మీ గ్రామపెద్దా, లెక్కలురాసే ముసలి పిళాచం ఎక్కుడ?” అని అడిగాడు ఖద్దవర్క.

ఎలుగుబంటువాడు జవాబిచ్చే లోపలే, ఒక పాదలో నుంచి గ్రామాధికారీ, గణకుమాతలలు బయటికిపెట్టి, “ఆక త్తి లాగేసుకోండి! ఆ రెండో వాడెక్కుడ?” అన్నారు.

“అయ్యా గ్రామపెద్దలూ! నా బోటి వాడి నుంచి కత్తిలాక్కువటం, మీ గ్రామంలో ఏధిన పాయెవాడి భుజంమీంచి పై పంచలాక్కువటం అంత తెలిక అనుకుంటున్నారేమో, తాడు! గడవ చెయ్యకుండా ముందు నే చెప్పేది వినండి! నా స్నేహితుల్స్థి, మీ కుమారెనూ భైరవభక్తులు బందీలను చేసి, అదుగో, ఆ కొండ మీదికి తీసుకుపాతున్నారు. మీరంతా నే చెప్పినట్టు వింటే,

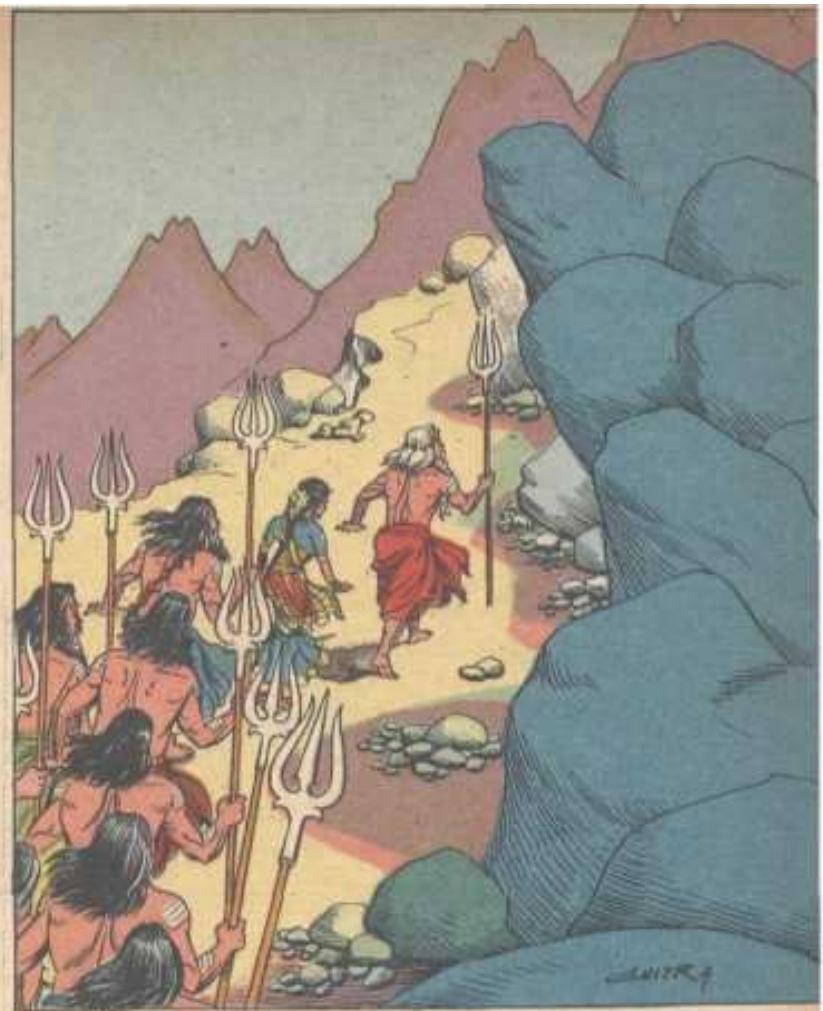
వాళ్ళిద్దరీ రక్షించవచ్చు!" అన్నాడు.
ఖద్దవర్గు.

"అయ్యా, మా భవాని! ఎంత అదృష్టం,
ఇంకా బతికెపున్నదా? వాళ్ళ అమ్మ పొరు
పదలేక, దాన్ని వెతుకుతూ అరణ్యంలోకి
పచ్చం. నువ్వు తటస్థపడ్డావు. నీ మాటలు
నమ్మవచ్చా?" అన్నాడు గ్రామాధికారి.

"ఖద్దవర్గును నమ్మి చెడ్డవాడు లేడన్నది
మా గ్రామ ప్రాంతాలపున్న సామెత! రాత్రి
నీ కూతుర్చి ఘైరపుల గురువు పులికి అహ
రంగా వేయచూశాడు. నేనూ నా మిత్రుడూ
కాపాడి, యూ ప్రాంతాలకు తెచ్చాం. నేను
లేనిసమయంలో ఆ ఘైరపులు వాళ్ళిద్దరీ
పట్టుకుని కొండమీదికి తీసుకు పోతున్నారు.
అదీ సంగతి! ఒక ఉపాయం ఆలోచించాను.
నా వెంటరండి!" అన్నాడు ఖద్దవర్గు.

గ్రామాధికారికి ఆ మాటల్లో నమ్మకం
కుదిరింది. అతడు ఖద్దవర్గు దగ్గిరకు
పచ్చాడు. అతడికి వెనగ్గా నిలబడిన గణకుడు
మాత్రం ఖద్దవర్గు కేసి అనుమానంగా
చూస్తూ, "నిన్ను నమ్మటం ఎలా? రాత్రి
గ్రామం మీదికి ఏనుగుల్చి, పులుల్చి పంపకం
చేశావే! నువ్వు మంత్రతంత్రాలు నేర్చిన
వాడిలా పున్నాపు!" అన్నాడు.

"అసందర్భపు మాటల్లో పూరికే కథ
పెంచక, నే చెప్పినట్టు విని, నా వెంటరండి!
అదుగో, ఘైరపులు కొండ ఎక్కుతున్నారు.

నా మిత్రుడూ, ఆ పక్కనేపున్న అమ్మాయియా
కనుబడుతున్నారా?" అన్నాడు ఖద్దవర్గు.

గ్రామాధికారి అతడి వెంటపున్న వాళ్ళు
అటుకేసి చూశారు. గ్రామాధికారి తన
కుమార్తెను చూస్తూనే, ఆవేశపడిపోతూ,
"రండి! ఆ దుర్మాగ్గుల్ని పట్టుకుని చెట్లకు
విరిచి కట్టి, ఈచెలతో పాడిపెద్దాం!" అంటూ
బయలుదేరాడు.

ఖద్దవర్గు అతడి ఖుజం పట్టుకుని అపి,
"ఆ దుర్మాగ్గులు నిరాయుధులు కారు,
వాళ్ళిదగ్గిర త్రిశూలాలు పున్నయ్య. నా వెంట
రండి. రాళ్ళిచాటుగా వాళ్ళిను వెన్నంటి
పోయి, అవకాశం దేరికినప్పుడు హతాత్తుగా
మీద పడదాం!" అన్నాడు.

ఖద్దవర్ష చెప్పేనట్టు గ్రామాధికారి, అతడి అనుచరులూ మరో మాగ్గాన కొండ ఎక్కు సాగారు. కొంత సేపటికి భైరవుల ముతా కొండమీద సమతలంగాపున్న ఒక ప్రదేశాన్ని చేరారు. వాళ్ళ గురువు గణలింగేశ్వరుడు, అక్కడ అందర్నీ ఆపి, చుట్టూ ఓమారు కలయచూసి, “ఈ ప్రదేశం భైరవాలయ నిర్మాణానికి మహాప్రశస్తంగా పుండి. ఇదిగే, యిందుల్లా రాత్రిమీద ముందుగా వీట్లే బలియిచ్చి, తరవాత ఆలయ నిర్మాణం ప్రారంభించాం! కన్యాభైరవి యిందుల్లా క్రతుతో ఏది గుండెలను చీల్చి రక్తతర్పణం చేస్తుంది!” అంటూ చిన్న క్రతుని భవానికి యివ్వబోయాడు.

భవాని రౌద్రావేశంతో గణలింగేశ్వరు దివ్య చూపిన క్రతుని విసురుగా పక్కకు తేసి, “ఛి, దుర్మార్గుఢా! నే నెవర్షను కున్నాపు? నా చేత హత్యలు చేయించాలనుకుంటున్నావా? జాగ్రత్త. నన్నూ, యిందుల్లా యిప్పుడే పదిల నీదారిన నువ్వు పొకపొయ్యావే, ఏదో ఒకనాడు ఆ క్రతుతో నేనే నీ గుండెలు చీల్చుతాను!” అన్నది.

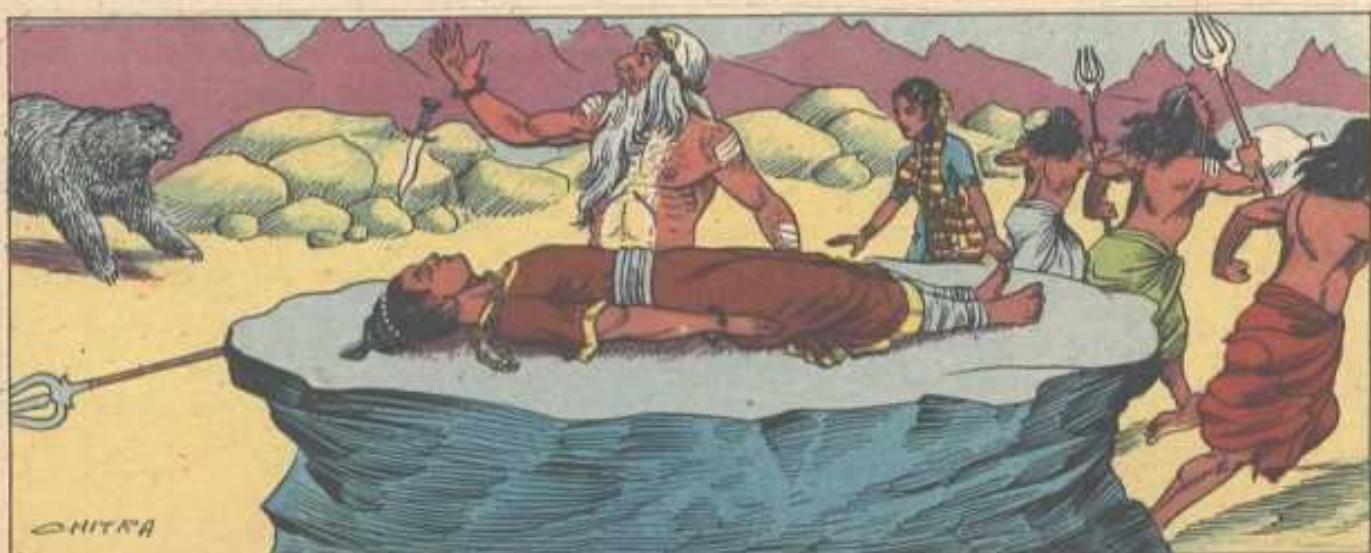
“అహా, పొరుషం గల కన్య! భైరవిగా పని కొన్నంది. సరే, ముహూర్తం దాటి పొతున్నది గనక, నేనే ఏది గుండెలు చీల్చి, భైరవాలయ నిర్మాణానికి ఉపయుక్తంగా యిందు ప్రదేశాన్ని పవిత్రం చేస్తాను!” అన్నాడు గణలింగేశ్వరుడు.

గణలింగేశ్వరుడు పిడికట క్రతుని గట్టిగా బిగించి, చేయోత్తి పెద్ద గొంతుతో ఏపో మంత్రాలు చదపసాగాడు. రాళ్ళ చాటున పుండి ఇదంతా చూస్తున్న ఖద్దవర్ష, ఎలుగు బంటును వెంట తెచ్చిన పల్లె యువకు డితే, “ఏది నీ పెంపుడు ఎలుగును, అ గడ్డం పిశాచి మీదికి ఉసికొల్పా! ఏం జరుగుతుందే, చూడ్దాం.” అన్నాడు.

పల్లెయువకుడు ఎలుగుబంటుకు గణలింగేశ్వరుట్టి చూపుతూ, “దూకు జాంబ పంతా! వాడి తల కొరుకు!” అన్నాడు.

ఆ వెంటనే ఎలుగుబంటు పెద్దగా గొండిన్నూ, రాళ్ళ చాటు నుంచి గణలింగేశ్వరుడి భైరవగుంపు మీదికి దూకింది!

—(ఇంకా పుంది)

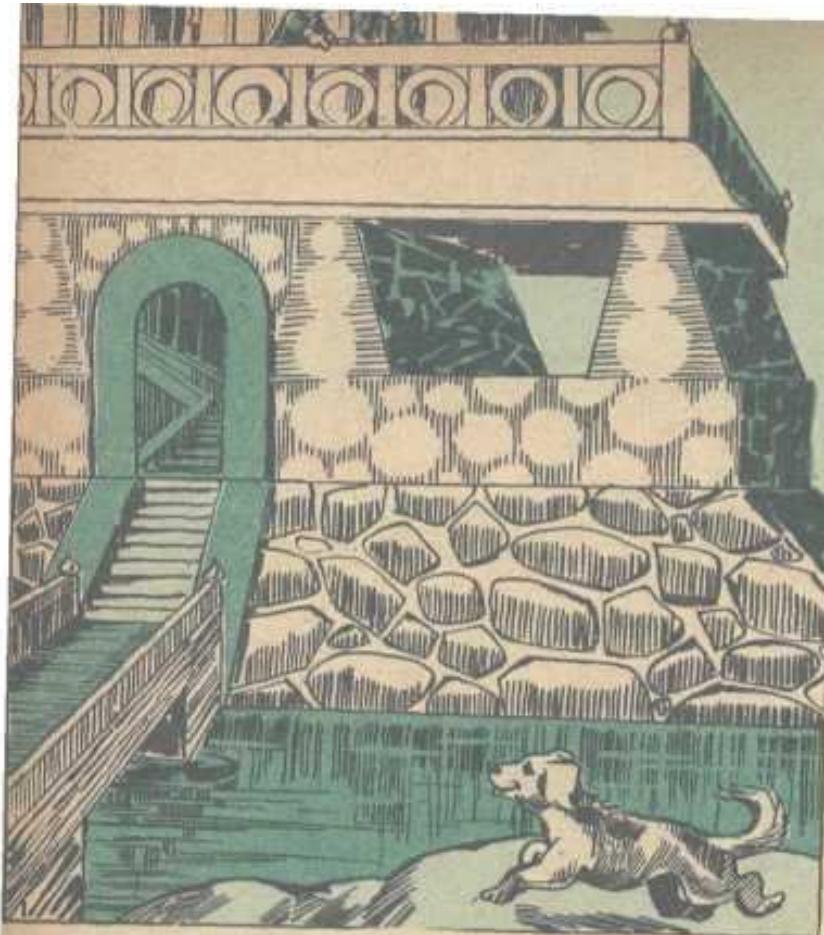

మూడు గండులు

పట్టువదలని విక్రమర్చదు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్లి, చెట్టు పై నుంచి శవాన్ని దించి ఖుజాన వేసుకుని, ఎప్పుటిలాగే మౌనంగా శ్వాసం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవం లోని చేతాలుదు. “రాజు, నీ సాహసం ప్రశంసనీయమే గాని, ఎంతటి సాహసి కూడా ఎధిని జయించలేదు. ఇందుకు నిదర్శనంగా నీకు నుమంతుడి కథ చెబుతాను, శ్రేమ తెలియకుండా ఏను.” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు :

శేషానది తీరాన గల శేషాపురాన్ని శాంతివర్ష పాలించేవాడు. అయినకు లేక లేక ఒక కొడుకు కలిగాడు. అతనే నుమంతుడు. తన అనంతరం రాజ్యం చెయ్యి బానికి కొడుకు పుట్టాడు గదా అని శాంతివర్ష ఎంతో సంతోషించి, గప్ప ఉత్సవాలు జరిపించాడు. ఆ సందర్భంలో వచ్చిన గప్ప జ్యోతిమ్మలు పిల్లలవాడి జాతక చక్రం

చేతాప్త వథలు

పేసి, తెల్లచొపోలు చేశారు. రాజు అది చూసి కలతపడి, "అబ్బాయి జాతకంలో విశేషం ఏమన్నా ఉన్నదా?" అని అడిగారు.

"ఈ కుర్రవాదికి మొసలి వల్ల కాని, పాము వల్ల కాని, కుక్క వల్ల కాని గండం ఉన్నది," అన్నారు జ్యోతిష్మృతు.

రాజుకు మతి పోయినట్టయింది. కాని అయిన నిరాశ చెందక, నుమంతుణ్ణి కుక్కలకూ, పాములకూ, మొసళ్ళకూ దూరంగా ఉంచటానికి ఎన్నె మాగ్గాలు అలోచించారు. చివర కాయన, నగరం మధ్య ఉన్న గుట్ట మీద ఒక ఇల్లు కట్టించాడు. అందు రోం చీమ కూడా దూరటానికి అవకాశం లేకుండా కట్టు దిట్టం చేసి, కాపలా వాళ్లనూ,

దాప దాసీలనూ ఏర్పాటు చేసి, నుమంతుడు ఆ భవనంలోనే ఏ లోటూ లేకుండా పెరిగి పెద్దవాడు కావటానికి అవసరమైన దంతా ఆమర్పాడు. గుట్ట దిగువన కందకం తవ్వించి, దాని మీద చిన్న పంతెన వేయించాడు.

ఈ భవనంలో నుమంతుడు ఏ లోటూ లేకుండా పెరిగి, నాలు గై దు ఏ భై వాదయాడు. అతనికి కావలసిన ఆటవన్ను పులన్నీ ఉండేవి. సాయంత్రాలం వేళ ఇంటి మిద్దె మీద పరుగులు తీసేవాడు. అతని జీవితం ఆనందమయంగా ఉన్నది.

ఒకనాడు నుమంతుడు మిద్దె మీద అడుకుంటూ కిందికి చూసేసరికి, అగ్ర అవతల ఒక కుక్కపిల్ల అటూ. ఇటూ పరిగెత్తి ఆదుకుంటూ కనబడింది. నుమంతుడు అప్పటిదాకా కుక్కను చూసి ఎరగడు, ఎందుచేతనంటే ఆ కుర్రవాడు ఆదుకునే బొమ్మలలో కూడా కుక్కలూ, పాములూ, మొసళ్ళూ లేకుండా చేశారు. అందుచేత అతను తన వెంట ఉన్న సేవకుడిని, "ఆ పరిగెత్తు తున్నది ఏమిలి?" అని అడిగారు.

"అది కుక్క, అబ్బాయిగా రూ!" అన్నాడు సేవకుడు.

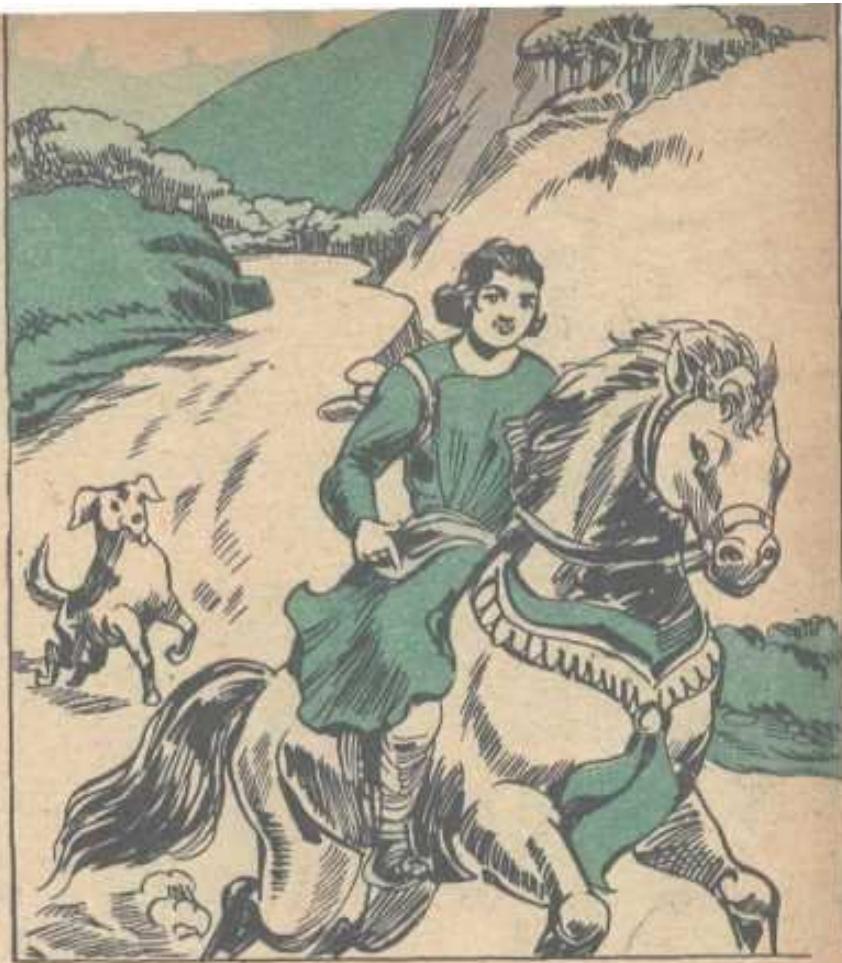
"దాన్ని తీసుకూరా. దానితే పరుగు పండెం వేస్తాను," అన్నాడు నుమంతుడు.

సేవకుడికి ఏం చెయ్యిఖానికి పాలుబోక,
రాజుతో చెప్పాడు.

"ఏం చేస్తాం? కుక్కపిల్లను తెచ్చి
ఇయ్యా. లెకపాతే వాడు మనేవ్యాధి పడి
పొతాడు!" అన్నాడు రాజు.

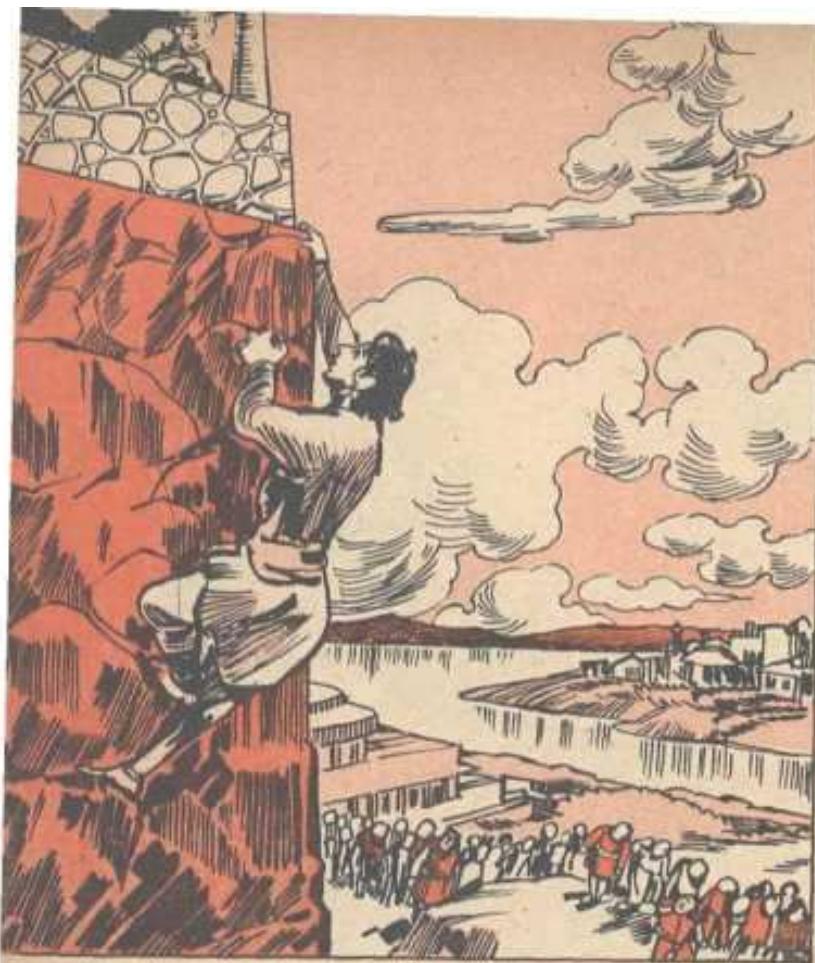
సేవకుడు కుక్కపిల్లను తెచ్చి నుమం
తుడి కిచ్చాడు. నుమంతుడు దానితో అదు
కుంటూ ఎంతో అనందించాడు. ఏట్లు గడి
చాయి. నుమంతుడు పెరిగి పెద్దవా
దయాదు. అతనికి అనేక విషయాలు
తెలియవచ్చాయి. అతను ఒకనాడు తన
తండ్రికి ఇలా కబురు చేశాడు: "ఈ గుట్ట
మీది భవనంలో నే నింక ఉండలేను.
ఇక్కడ నాకు జీవితం ఏమీ లేదు. నాకు
గంఢాలున్నట్టు తెలుసు. ఇలా జీవించే
కన్న చావటమే మేలు. అందుచేత నాకు
అయుధాలు ఇప్పించినట్టయితే, నేనూ.
నా కుక్క దేశాల మీద పొతాము."

కొడుకు పంపిన ఈ సందేశం విని రాజు
అభ్యంతరం చెప్పలేదు. రాజుగారు
ఏర్పాటు చేసిన పడవ మీద నుమంతుడూ,
అతని కుక్క సది దాటి ఆపతలి ఒడ్డు
చేరారు. అక్కడ అతని కోసం ఒక నల్ల
గుర్రం సిద్ధంగా ఉన్నది. నుమంతుడు దాని
మీద ఎక్కి జీవితాన్ని వెతుకుంటూ
బయలుదేరాడు. అతని కుక్క గుర్రం వెన
కగా పరిగెత్తింది.

ఏట్లు అలా వెళ్లి, వెళ్లి, ఒక రాజ్యం
చేరారు. ఆ దేశపురాజు అదెకరకం మనిషి.
అయిన తన ప్రజలను నుఖపెట్టే మూర్గాలు
అలోచించటానికి బదులు, కొత్త కొత్త
సమస్యలూ, పరీక్షలూ అలోచించేవాడు.
అయినకు ఒకే కుమార్తె సీమంతిని అనేది
ఉండేది. అమె చాలా చక్కనిది. అమెకు
యుక్త వయసు వచ్చేసరికి పెళ్లి చెయ్య
వలసే వచ్చింది. అప్పుడు రాజు, అమె
భర్త కాబోయెవాడికి ఒక కతిన పరీక్
షాపు చేశాడు.

అయిన బండరాళ్ళతో డెబ్బె అదుగుల
ఎత్తు గోడలు లేప, ఆ ఎత్తున ఒక ఇల్లు
కట్టించి, అందులో రాజకుమార్తెను ఉంచి,

ఆ గోదలు ఎక్కి అమెను చేరుకున్నవాడకి
అమెనిచ్చి పెళ్ళి చేస్తానని చుట్టుపక్కల
గల దేశాలలో చాటింపు చేయించాడు.
సీమంతిని అందచందాలు ప్రస్తుతికి
ఉండటం చేత అనేకమంది రాజకుమారులు
అమెను పెళ్ళాడాలని వచ్చారు. వారికోసం
ఒక పెద్ద ఏడిది, భోజనం మొదలైన
స్తాకర్యలూ ఏర్పాటయాయి.

అందులో చెరిన రాజకుమారులు,
గుర్రంమీద పచ్చిన సుమంతుణ్ణి చూడగానే,
అతను కూడా తమలాంటి వాదెనని గ్రహించి,
అతన్ని ఏడిదిలోకి అహ్వానించారు.

సుఖంగా స్వాసంచేసి, ప్రయూషింపు బిడ
తిక తిర్యకున్నాక, రాజకుమారులు అతన్ని.

“సుషు ఎక్కుది నుంచి వచ్చున్నావు?
మీ తండ్రి ఎవరు?” అని ప్రశ్నించారు.

సుమంతుడు వారితో నిజం చెప్పుక, తన
తండ్రి తన దేశపు రాజుగారి వద్ద అశ్వపాలకు
డస్తి, తన తల్లి పోగా ఆయన తిరిగి పెళ్ళాడ
డస్తి. సవతి తల్లికి భయపడి తాను దేశాల
మీద బయలుదేరాననీ, అబద్దాలాడాడు.

తరవాత సుమంతుడు, “మీరంతా
ఇక్కడ ఎందుకు చేరారు?” అని అడిగితే.
వాళ్ళు రాజకుమారై కోసం జరుగుతున్న
వరపరీక్ష గురించి చెప్పారు. చాలా రోజులుగా
రాజకుమారు లందరూ రాతిగోదలు ఎక్కి
రాజకుమారైను చేరటానికి ప్రయత్నము
న్నారు, కాని ఎవరూ నెగ్గిలేదు.

సుమంతుడు తాను కూడా వాళ్ళతో పాటు
ప్రయత్నించాలని నిశ్చయించుకున్నాడు.
అతను వాళ్ళ వెంట పెళ్ళి, వాళ్ళ ప్రయ
త్నాలు ఎలా విఫలమపుతున్నాయో, రాత
గోదలలో కాలికి. చేతికి పట్లు ఎలా
ఏర్పాటయి ఉన్నాయో శ్రద్ధగా గమనించాడు.
అందరూ గోదదిగువ ఉన్న ఆధారాలనే
ఉపయోగిస్తున్నారు. కాని కొంత ఎత్తుకు
ప్రయూసపడి ఎక్కితే, మిగిలిన గోద
సులుపుగా ఎక్కువిలు మరొక ప్రాంతంలో
ఉన్నది. సుమంతుడు అక్కడ ఎక్కుఱం
ప్రారంభించి, అందరూ చూస్తూండగానే
రాజకుమారై ఉన్న చేటికి చేరాడు.

అది చూడగానే ఒక రాజకుమారుడు రాజు వద్దకు పరిగెత్తి పోయి, “మీరు పెట్టిన పరికలో నెగ్గి ఒకడు మీ ఆమ్రాయిని గెలుచుకున్నాడు.” అని చెప్పాడు.

“అతను ఏ దేశపు రాజకుమారుడు?” అని రాజు అడిగాడు.

“అతను రాజకుమారుడే కాదు!” అన్నాడు కబురు తెచ్చిన రాజకుమారుడు.

ఈ మాటవిని రాజుకు చాలా కోపం వచ్చింది. “వీల్సేదు! వాళ్ళి తక్కణం సాగ నంపండి!” అని ఆయనచిందులు తెక్కాడు.

రాజకుమారుడు తిరిగి వచ్చి, రాజు అన్న మాటలు ఆనుచరులకు చెప్పాడు. ఈ మాటలు రాజకుమారై విని, “ఈ యువకుణ్ణి, నన్నా వేరు చేస్తే నేను ఆహారమూ, నీరూ ముట్టు

నని మా తండ్రికి చెప్పండి.” అన్నది. ఈ సంగతి తెలిసి రాజు మరింత మండి పడి, పోటిలో గలిచిన వాళ్ళి చంపి రమ్మని తన భటులను పంపాడు.

“ఇతనికి చిన్నగాయం అయిందో, నేను ఈ కిబికిలో నుంచి కిందికి దూకేస్తాను,” అన్నది సీమంతిని. భటులు ఏమీ చేయు లేక తిరిగి వెళ్ళాడు.

రాజు తన కుమారైనూ, సుమంతుణ్ణి తన వద్దకు పిలిపించుకున్నాడు. రాజు, “నువ్వు ఎవరు?” అని అడిగితే సుమంతుడు మొదట చెప్పిన కట్టు కథి చెప్పాడు. రాజు అతనికి, సీమంతినికి పెళ్ళి చేశాడు.

కొద్ది వారాలు గదిచాక సుమంతుడు తన భార్యతో, “నాకు మొసలి మూలానో, పాము

మూలానే. కుక్కమూలానే గండం ఉన్నది.”
అని చెప్పాడు.

“ అలా అయితే ఆ దిక్కుమాలిన
కుక్కను వెంటవేసుకుని తరగటం దేనికి ?
చంపెయ్యరాదా ? ” అన్నది సీమంతిని.

“ అది చిన్నప్పటి నుంచి నాతే కలిసి
అడుకున్నది. దాన్ని చంపట మేమిటి? ”
అన్నదు నుమంతుడు.

“ అలా అయితే. ఎక్కుడికి వెళ్లిన
వెంట క్తి, మనిషితేడూ లేకుండా వెళ్ల
వద్దు.” అన్నది సీమంతిని, నుమంతుడు
సరే నన్నాడు.

క్షద్ది నెలలు గదిచాయి. నుమంతుడి
తండ్రి అయిన శాంతివర్ష చాలా జబ్బుగా

ఉన్నాడని. తన ఒక్క కొడుకు కోసమూ
కలవరిస్తున్నాడని తెలిసింది. తన తండ్రిని
ఒక సారి చూసివస్తానని భార్యతే చెప్పి.
కొండరు భట్టులను వెంట తీసుకుని
నుమంతుడు దేకానికి బయలుదేరాడు. మధ్య
దారిలో అతనికి తన తండ్రి చాపు బతుకుల
మధ్య ఉన్నట్టు తెలియ వచ్చింది. తన
నగరం చేరిన తరవాత వెంటనే బయలుదేరే
అపకాశం లేకపోవచ్చు సనుకుని, నుమం
తుడు ఒక నది ఒడ్డున మజిలి చేసి, తన
భార్యను పెలుచుకు రమ్మని మనిషిని
వంపాడు.

ఆ రాత్రి నుమంతుడు తన గుడారంలో
నిద్రపోతూండగా ఒక మొసలి నదిలో నుంచి
గుడారంలోకి పాకుతూ వచ్చింది. అదృష్ట
వాన కాపలావాడు దాన్ని చూసి, కేకలు
పెట్టాడు. భట్టులు నలుగురూ వచ్చి దాన్ని
చంపారు.

సీమంతిని వచ్చి చేరటంలో చాలా
బహ్యం ఆయింది. ఆమె వచ్చేదాకా నుమం
తుడు కదలటానికి లేదు. అతనున్న ప్రదే
శంలో మొసళ్ళ భయం జాస్తిగా ఉన్నది.
అందుచేత అతను చాలా మెళుకువగా
రోజులు గడుపుతూ వచ్చాడు,

చివరకు ఒకనాటి సాయంకాలం సీమం
తిని వచ్చి చేరింది. మర్మాదు ప్రయాణం
కొనసాగించటానికి నిశ్చయించుకున్నారు.

ఇని ఆ రాత్రి సిమంతిని కన్ను మూర్య లేకపోయింది. తన భర్తకు మొసలిగండం కొంచెంలో తప్పి పోయించని ఏని అమె చాలా కలవరపడింది.

ఆమె కన్ను మూర్య లేకపోపటం మంచిదే అయింది. ఒక రాత్రివేళ ఆమె తమ గుడా రంలోకి పాము పాకుతూ రాపటం చూసింది. అమెకు ఏం చెయ్యాలో తేచలేదు. ఒక మూల పెద్ద పాత్ర నిండా పాలున్నాయి. అ పాత్రను ఆమె పాము పచ్చే దారిలో ఉంచింది. పాము పాలవాసన చ్చెక్కు తల ఎత్తి పాత్రలో మూతి పెట్టి, అపురాష రున పాలన్న తాగేసి ఖుక్కాయాసంతో కదల లేక అక్కిడే పడిపోయింది. అప్పుడు సిమంతిని తన భర్త కత్తి తెచ్చి, ఒక్క దెబ్బతో పాము మెడ నరికేసింది.

ఆ తరఫాత వారిద్దరూ శోణాపురం చేరు కున్నారు. అప్పుకికే శాంతివర్ణ చనిపోయాడు. సుమంతుడు తండ్రికి ఉత్తరక్రి యులు జరిపి, రాజ్యాధికేకం చేసుకున్నాడు.

రోజులు ప్రశాంతంగా గడిచిపోతున్నాయి. సుమరితుడు తన కుక్కను వెంట బట్టు కుని తరచుగా నది తీరానికి వేటకు వెళ్ళా వాడు. అతను అలా వెళ్ళినప్పుడల్లా సిమంతిని అతని వెంట ఉండేది.

ఒక రోజు సుమంతుడు నది ఒద్దున పట్టులను వెటాడుతూ ఉండగా, ఒక పాదలో

నుంచి పెద్ద అదవిబాతు ఒకటి ఇవతలికి పచ్చింది. దాన్ని చూడగానే, పట్టుకుండా మని కుక్క ముందుకు లంఘించి, తన యజమాని కాళ్ళ మధ్య చిక్కుకున్నది. సుమంతుడు తూలి, కుక్కతోసహా నదిలో పడ్డాడు. అతను పడిన చేట ఊటి, తుంగా ఉండటం చేత, అతను వాటిలో కూరుకు పోయి, కేకలు పెట్టాడు. సమీపంలోనే ఉన్న సిమంతిని పరిగెతుకుంటూ వచ్చి, తాను పైన కప్పుకున్న బట్ట అతనికి అందించింది. దాని సహాయంతో అతను ఒద్దుకు వచ్చాడు. కాని కుక్కబాడ దొరకలేదు.

ఇది జరిగినాక బోధితమ్ములు సుమంతుడికి గండాలు గడిచాయన్నారు.

బేతాలు దీ కథ చెప్పి, "రాజు, నాకు అనేక సందేహాలున్నాయి. తన కొడుకును గండాలనుంచి కాపాడబూనికి ఎన్నో ఏర్పాట్లు చేసిన శాంతివర్గ అతనికి కుక్కపిల్లలను ఎందుకు ఇప్పించాడు? అతను దేళాల మీద పోతానంటే ఎందుకు పొనిచ్చాడు? సుమంతుడు తన మామకు తా నెవరో నిజం చెప్పక అబ్దాలెందుకు చెప్పాడు? ఈ అనుమానాలకు సమాధానం తెలిసి చెప్పకపోతే నీ తల పగిలి పోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్గుడు, "సృష్టిలో మరణ కారణం కానిదంటూ ఏది లేదు. జీవితంలో ప్రతి ఒకడికి అనేకసార్లు గండాలు వెంట్లుక వాసిలో తప్పి పోతూనే ఉంటాయి. అదీ గాక చావు అన్నది చివరకు ఏదో రూపంలో అందరికి వచ్చేదే. దాన్ని తప్పించుకోవ టానికి జీవితమే లేకుండా చేసుకోవటం బుద్ధి తక్కువ. కాని శాంతివర్గ తన కొడుకును చాపు నుంచి కాపాడాలని ఆ కుర్ర వాడికి జీవితం లేకుండా చేశాడు. తన కొడుకు ఆసందానికి అధ్యరావటం ఆయన

ఉద్దేశం కాదు. తానై ఆయన తన కొడుకుకు కుక్కపిల్లలను ఇచ్చి ఉండడు. కాని వాడే కోరితే నిరాకరించ లేదు. ఆ కుక్కపిల్ల వల్ల వాడికి అపాయం కలిగితే దానికి తాను బాధ్యదుకాదు. అలాగే, సుమంతుడు జీవితాన్ని వెతుకుప్రంటూ బయలుదేరినప్పుడు కూడా ఆయన అధ్య చెప్ప లేదు. చ్యోతిమృదు చెప్పిన గండాలకు అధ్యపడిన మనిషి సీమంతని. అది కూడా సహజమే, ఎందుకంటే అతని జీవితాన్ని ఆమె పంచుకున్నది. ఇక, సుమంతుడు తనను గురించి ఎందుకు అబ్దం చెప్పాడంటే, తాను ఘలానా దేశపు రాజకుమారుడని తెలిస్తే తన మామగారు బంధుత్వం పాటిస్తాడు. తన గండాలను గురించి తెలుసు కుంటాడు. అందువల్ల ఆయనకు నిష్ప్రాయాజనమైన అందేళన కలగటం తప్ప మరేమీ ఉండడు," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విఫంగా మౌనభంగం కలగానే బేతాలుడు శవంతో సహ మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. (కల్పతం)

“పూర్తాబులు”

పోలందు దేశపులలో ఒక నమ్మకం ఉండది. అదేమంటే, ఆ దేశంలోని గనులలో మనుషులలాట భూతా లుండేవారని. వాటిని “పూర్తాబులు” అని పిలిచేవాళ్ళు.

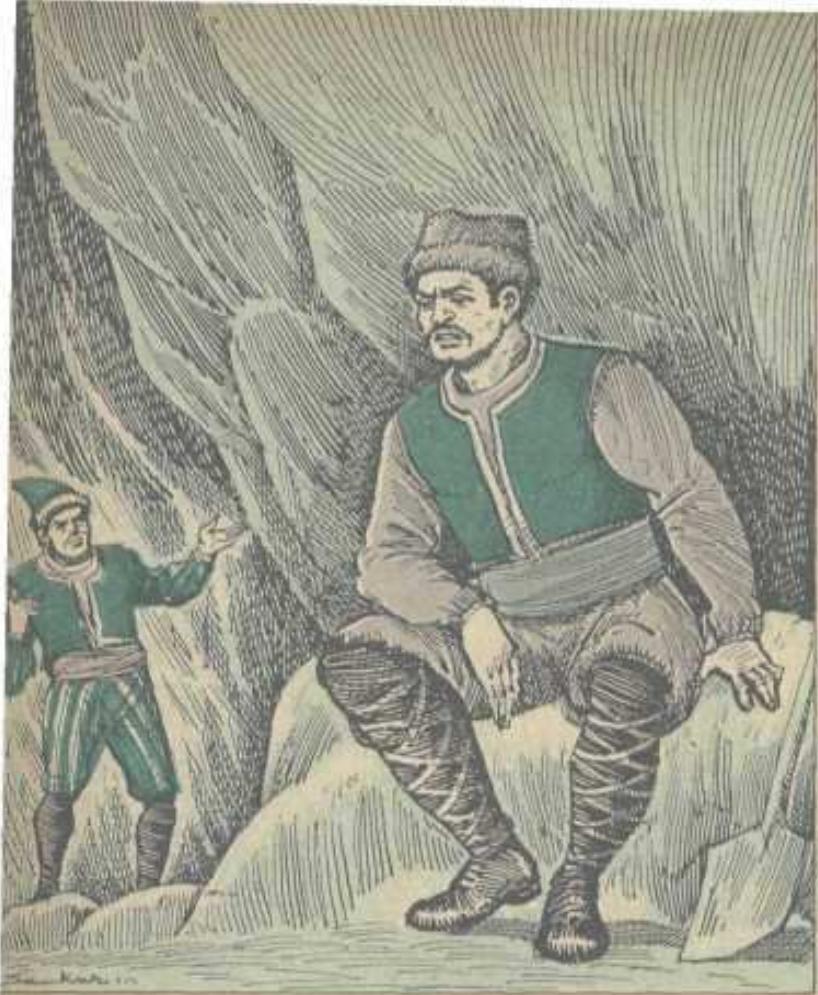
ఈ పూర్తాబులు ఎన్నుకూ భూగర్భంలో నుంచి పైకి వచ్చేవారుకారు; గనులలో పని చేసేవారితో కలిసి పని చేసేవారు, కష్టాలలో ఆదుకునేవారు. వాళ్ళు మామూలు మను మల కన్న చిన్నగా ఉండేవాళ్ళు. మంచి స్వభావాలు గలవాళ్ళకు అనేక విధాల సహాయపడేవాళ్ళు; లోహపు మట్టి తక్కువగా ఉన్న చేట శ్రేమపడుతున్నవారికి, సమృద్ధిగా ఉండే ప్రాంతాలు చూపేవారు.

వాళ్ళు చెడ్డవాళ్ళను సహించేవారు కారు; మరి కోపం వచ్చినప్పుడు వాళ్ళు తమ్మే చోటినుంచి లోహాన్ని మాయం చేసి, లోతుకు తీసుకుపాయేవాళ్ళు; లేదా, పై మట్టి ఏరిగి వాళ్ళు మీద పడెట్టు చేసేవాళ్ళు. పూర్తాబులు

కనిపించనప్పుడు కూడా వాళ్ళు అలికిడి గనులలో వాళ్ళకు అప్పుడప్పుడూ వినిపించేది.

ఒక ఉప్పు గనిలో ఒక మేస్త్రీ ఉండేవాడు. ఆ గనిలో ఒక పనివాడు చచ్చిపోయి నప్పుడు ఆ పనివాడి భార్యకు ఆ మేస్త్రీ పరిపారం చెల్లించక, అమె చచ్చిపోయినవాడి భార్య అని తనకు రుజువు లేదన్నాడు. అమె చచ్చినవాడి పెళ్ళామేనని ఇతర పని వాళ్ళు సాక్ష్యం చెప్పారు. కాని మేస్త్రీ విని పించుకో లేదు. తరవాత వారం రోజులకు ఆ మేస్త్రీ ఒక సారంగం కుండా సదుస్తూ ఉండగా పై కప్పు అతని మీద ఏరిగిపడి, అతను మరణించాడు.

యుద్ధ సమయాలలో ధనికులు తమ నిధులను ఈ ఉప్పు గనులలోనే దాచేవారట. అలాటి నిధులు కొన్ని కాశ్యతంగా గనుల లోనే ఉండిపోయాయి. అవి కూడా పూర్తాబులు

బుల రక్షణలోనే ఉండినట్టు చెప్పకునే వారు. వాటికోసం చాలామంది వెతకటానికి ప్రయత్నించారు, కొని అలా వెతుకుతూ ఉండే సమయంలో వారి చేతి దీపాలు అటారణంగా అరిపోతూ ఉండేవి.

ఒకసారి ఒక ఘరాబు ఇద్దరు గని పని వాళ్ళకు నిధి ఉన్న చేటుభూపిస్తానన్నాడు. ఘరాబు వెంట పోయేటప్పుడు ఒక పనివాడు ఒక క్రమము చెకుతూ, తదపలు కింద రాలుస్తూ వెళ్ళాడు. తరవాత దారి గుర్తు తెలుస్తుందని వాడి అశ. వాళ్ళ నిధిని కళ్ళారా చూశారు, కాని తిరిగి పచ్చేటప్పుడు చూమకుంటే, క్రరపేట్లు మాయమయాయి. అది చూపి రండే పనివాడు సుదృష్టముక్కుతో

దారి వెంబడి గోదలమీద గుర్తులు పెట్టాడు. కాని అపీ మాయమయాయి. అందుచేత ఆ పనివాళ్ళు తాము చూసిన నిధిని మరెన్నయా కళ్ళు చూడలేదు.

పోలందులో కెల్ల అత్యంత పురాతన మైసది, విస్త్రమైసది ఒక గని ఉన్నది. అందులో ఘరాబులు పొచ్చు సంఖ్యలో ఉండేవారు. ఆ గనిని అనేక విభాగాలు చేసి, ఒకొక్క విభాగానికి ఒకొక్క ఘరాబు ఉండేవాడు. ఆ విభాగంలో పని చేసేవారందరినీ ఆ ఘరాబు కనిపెట్టి ఉండేవాడు. పనివాళ్ళకు ఏదన్నా అన్యాయం జరిగితే తమను కనిపెట్టి ఉండే ఘరాబు న్యాయం జరిగిస్తాడని వాళ్ళు నమ్మువారు.

ఒక పేద పని వాడుండేవాడు. వాడు ఎక్కువ శ్రమపడక, అస్తమానమూ తాగే వాడు. వాడికి మంచి గని ఇచ్చేవారుకారు. ఒకనాడు వాడు ఉదయం నుంచి శ్రమ పడినా ఒక్క పిసరు లోహం పడకపోయే సరికి, ఒక బండరాతి మీద కూర్చుని విక్రాంతి తీసుకుంటూ, “నేను ఎలాటి దరిద్రుణ్ణి! నాకెవరి నహయమూ లేదు. ఇలాటి చేటి ఎంత శ్రమించి ఏం లాభం?” అని వాపోసాగాడు.

ఒక ఘరాబు వాళ్ళ పలకరించి, “నువ్వు చేసుకోవటానికి ఇచ్చిన చేటంతా కలిపి ఇదేనా?” అని అడిగాడు.

"ఇంతకన్న ముచ్చ చేటు నాకెవరిస్తారు?" అన్నాడు పనివాడు దినంగా.

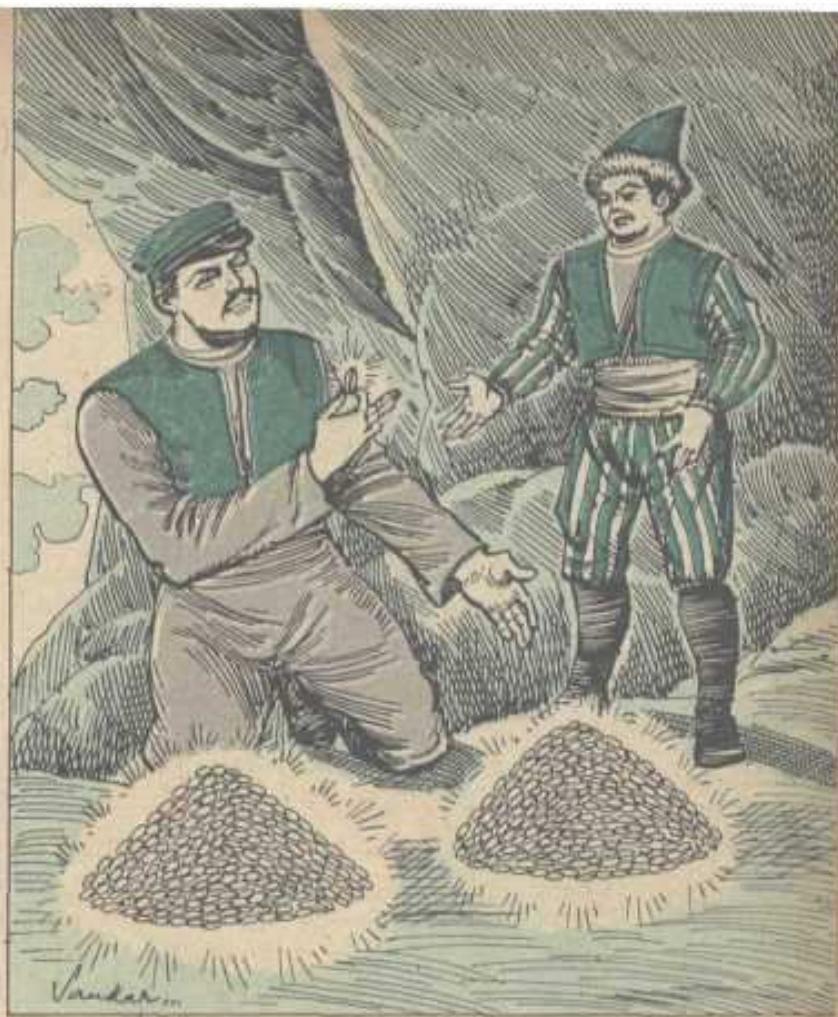
"నా వెంట రా, నీకు వెంషిలోహం దెరిశే చేటు చూపస్తాను. నెను చెప్పిసట్టు ఏంటే నీకు మంచి లాభం వస్తుంది. ధనికుడివి అయిపోతాపు," అన్నాడు ఘరాబు.

పనివాడు ఘరాబు వెంట ఒక ప్రాంతానికి వెళ్ళాడు. "జదుగో వెండి. నీకు కాపలిని నంత తప్పుకో. నువ్వు తవ్విన వెండి తూఱించి, నీకు రాపలసినది తీసుకున్న తరవాత, మనం మొదట కలుసుకున్న చోటికి రా. అక్కడ మనం దబ్బు వంచు కుండాం," అన్నాడు ఘరాబు.

పనివాడు సంతోషంగా తేటి పనివాళ్ళ పద్మకు వెళ్ళి. బోలెదు ముడివెండి ఉన్నది. తవ్వటానికి రమ్మన్నాడు.

"ఇక్కడి గనిలో సత్తు తప్ప ఏమీ లేదు. వెండి ఏనాడో వట్టిపోయింది. వెండి ఉన్న దంటున్నావు గనక, అదంతా నువ్వే తప్పుకో!" అని వాళ్ళు యుద్ధేవా చేశారు.

కాని ఆ పనివాడు తాగుదు అలోచన కట్టి పెట్టి, ఒక నెల అంతా ముడివెండి తవ్వి. తన కూలి కింద అనేక వేల నాణాలు సంపాదించుకున్నాడు. ఆ నాణాలను ఒక తోపుదు తెట్టులో పోసుకుని, మొదట తాను ఘరాబును కలుసుకున్న చోటికి పచ్చాడు. ఘరాబు వాడికోసం సిద్ధంగా ఉన్నాడు.

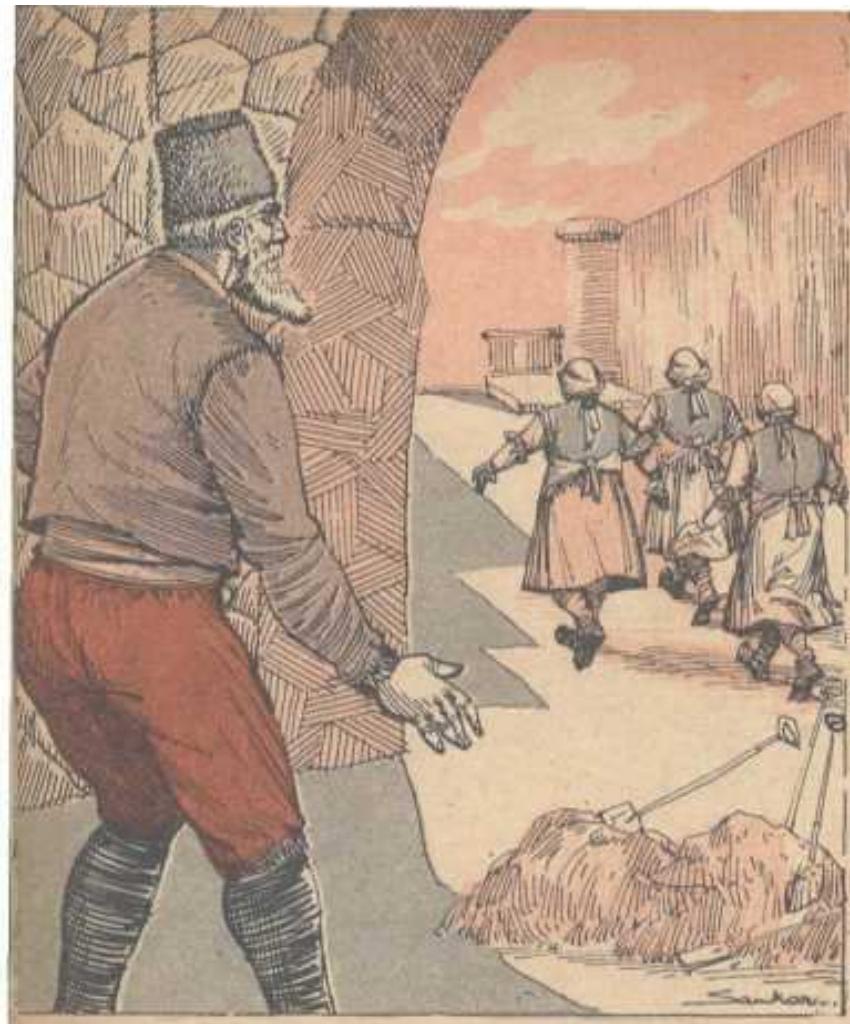
నాణాలు సమంగా పంచగా ఒక నాణం మిగిలిపోయింది.

"ఈ చివరి నాణం ఎవరిక?" అని ఘరాబు అడిగాడు.

"అది నువ్వే తీసుకో, బాబూ!" అన్నాడు పనివాడు.

"నీకు దబ్బు కాపినం పట్టలేదన్నాచాల. అంతా నువ్వే ఉంచుకో. కాని దానథర్మాలు చెయ్యటం మరవకు. ఇక ఎన్నడూ గను లలోకి రాకు," అని చెప్పి ఘరాబు వెళ్లి పోయాడు.

పనివాడు జీవితాంతం దాకా దానథర్మాలు చేస్తా. తాగుదు మానెసి, నుఖంగా జీవించాడు.

అదే గనిలో ఇంతకన్న వచిత్రమైన సంఘటన మరొకటి జరిగింది. ఇది జరిగి నది కూడా ఒంటరి పనివాడికి.

ఒకనాడు వాడి కొక మరాబు కనిపించి, “ ఒంటరిగా పనిచేస్తున్నావేం ? నన్ను భాగ స్తుడుగా కలుపుకుంటావా ? ” అని అడిగాడు.

దాని శా పనివాడు, “ ఇందులో లోహం చాలా తక్కువ. ఒక్కడికి కదుపు నిండదు. ఇద్దరం ఏం తింటాం ? ” అన్నాడు.

“ మంచి చేటు నేను చూచిస్తాను, నా వెంట రా ! ” అంటూ మరాబు ఆ పనివాట్టి మరొక ప్రాంతానికి తినుకుపాయాడు. అక్కడ ముడిలోహం పుష్టిలంగా ఉన్నది. పనివాడు ఉత్సాహంగా దాన్ని తవ్వారం

చీంచాడు. కొద్దిసేపు అయ్యాక షరాబు వాట్టి భాగర్పంలో ఇంకా లోతుకు తినుకుపాయాడు.

పనివాడు అలిసిపోయి, కాస్ట్మెపు విక్రాంతి తినుకుంటానన్నాడు. అతను తన వద్ద ఉన్న రొట్టె తిని, నడుము వాల్చి కునుకు తీశాడు.

అతను నిద్ర లేచేసరికి షరాబు అక్కడ ఉండి, “ ఎంతసేపు నిద్ర పోయా చేతలుసా ? ” అని అడిగాడు.

“ రెండుగంటలు పదుకుని ఉంటా నేమో ! ” అన్నాడు పనివాడు.

షరాబు ఏమీ అనక, అతన్ని మరొక మార్గాన మొదటి చేటుకు తినుకు వచ్చి, కొంత దఖ్ఖిచ్చి, “ ఉత్సోహి వెళ్లి రొట్టె పట్టుకురా, ” అన్నాడు.

పనివాడు తిగి నేల ముదికి రాగానే అక్కడ పనిచేస్తున్న నలుగురు ఆడకూలిలు అతన్ని చూడగానే బెదిరి, చేసే పని మానేసి పారిపోయారు. పనివాడు వాళ్ళను తిట్టు కుంటూ ఉత్సోహి వెళ్లాడు. కాని ఉరు గుర్తుపట్టేటట్టు లేదు. అఖరుకు తానూ, తన తల్లిదండ్రులూ ఉండే జల్లు గాని, కనీసం ఆ జల్లు ఉండే పీధిగాని పొల్చుటం వాడికి సాథ్యం కాలేదు. వాడు ఒక అంగ దికి పోయి, తన వద్ద ఉన్న ఉబ్బు లిచ్చి రొట్టె ఇయ్యుమంచే, అంగదివాడు ఆ ఉబ్బులు చెల్లవన్నాడు. ఆ దుకాణం వద్ద

తన్న చదువుకున్న పెద్దమనిషి ఆ రబ్బులు పరిశీలించి, సూరేళ్ళు నాటివని చెప్పాడు.

తాను ఒక సూరేళ్ళు నిద్రపోయి ఉండాలని పనివాడికి అర్థమయింది! వాడు గని లోక తిరిగి వెళ్ళి ఘరాబుతే, "నేను సూరేళ్ళు నిద్ర పోయినట్టున్నాను. ఇప్పుడు నా గతి ఏం కాను?" అన్నాడు.

"అదంతా ఏమీ లేదు. నువ్వు ఊళ్ళుకి తిరిగి వెళ్ళు. నువ్వు మహా నిద్రపోతే రెండే ఈకు పైన నిద్రపోయి ఉందపు. జ్ఞాపకం ఉంచుకుని, సరిగా ఏదాడికి మళ్ళీ వచ్చి కనబడు. నే నిక్కిడే ఉంటాను," అన్నాడు ఘరాబు, పనివాడికి కొంత బంగారం ఇస్తూ.

పనివాడు ఈసారి తిన్నగా ఇంటికి వెళ్ళి గలిగాడు. కాని వాడు తన అనుభవాలు చెబితే, వాడి భార్య గాని, పిల్లలు గాని, స్నేహితులు గాని నమ్మిలేదు.

సంపత్తురంగ గడిచాక పనివాడు మళ్ళీ గనిలోకి దిగి, ఘరాబును కలుసుకున్నాడు.

"ఈ సారి నీకు ఏకంగా నిధినిశైపం చూపిస్తాను. నా వెంట రా!" అంటూ

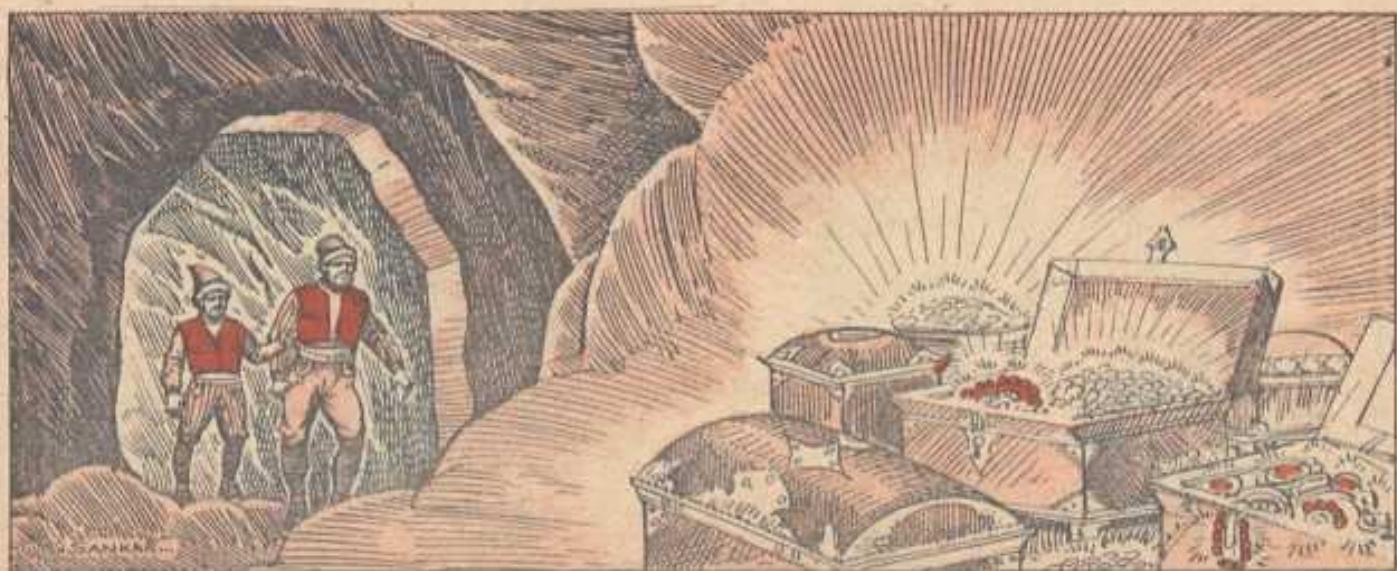
దారి లేని దారి వెంట, పాచుబడిన సారం గాల కుండా చాలా దూరం తీసుకు పొయాడు. చివరకు వాళ్ళు చేరిన చేట అంతులేని నిధు లున్నాయి.

"ఇదంతా ఒకప్పుడు భూమికి దగ్గరగా ఉండేద్ది పనివాళ్ళు నులుపుగా తవ్వి తీసుకునేవాళ్ళు. కాని తేరగా వచ్చిన రబ్బుతో మనుషులు మదించిపోయారు. అందుకు శిక్షగా ఈ నిధి అంతా భూగర్భంలోకి దిగి వచ్చేసింది. నువ్వు పట్టుకు పోగలిగినంత పట్టుకుపోయి నుఖంగా ఉండు," అన్నాడు ఘరాబు.

"ఈ నిధిని గురించి నేను నులుగురికి చెప్పవచ్చునా?" అని పనివాడు అడిగాడు.

"చబితే చెప్పు, పలుగులూ, పారలూ తచ్చి తప్పుకుపోమని కూడా చెప్పు, అన్నాడు ఘరాబు.

కాని పనివాడికి పట్టిన ఐశ్వర్యం చూసి వాళ్ళు కూడా వాడు చెప్పిన కథ నమ్మిలేదు. ఆ నిధిని కనుక్కున్నవారు అంతరవాత ఎవరూ లేరు.

చింత విచ్చె

నిద్రయ్య జావి వగ్గిర స్వానం చెన్నా నమిపంలో చిన్న చింత మొలకను చూశాడు; పెళ్ళాన్ని పిలిచి, “ఒసే కండమ్మా! ఇక్కడ చింతపిక్క మొలకెత్తింది. ఇది పెద్దదై కాయలు కాపై ఏం చేధాం?” అని అడిగాడు.

“చింతకాయలు అమ్ము గేదెను కండాం!” అన్నది కండమ్మ.

“అయికి ఈమ్మరి ఇంటికి వెళ్లి, పాల కోక కుండా, నెయ్యి కోక కుండా, పాలు వితకటాని కోక ముంతా తీసుకురా!” అన్నాడు సిద్ధయ్య.

కండమ్మ ఈమ్మరి ఇంటి నుంచి నాలుగు తుండలూ, ఒక ముంతా తెచ్చింది.

“ఒక కుండ ఎక్కువ తెచ్చాపు దెనికే?” అని మొగుడు అడిగాడు.

“మా అమ్మకు నెయ్యి అంటే దాలా ఇస్తాం. అవిడకు నెయ్యి వంపించటానికి ఇంకే కుండ కొన్నా,” అన్నది కండమ్మ.

“మనకే నెయ్యి దాలకుండా ఉంటే, పుట్టంటికి ఉడా వంపిస్తావా?” అని సిద్ధయ్య పెళ్ళాన్ని కొట్టసాగాడు.

నలుగురూ పోగయారు. అందులో ఒక పెద్దమనిషి సిద్ధయ్యను, “ఎందుకలా పెళ్ళాన్ని కొట్టి చంపుతున్నావు?” అన్నాడు. సిద్ధయ్య చెప్పాడు. వెంటనే ఆ పెద్దమనిషి సిద్ధయ్యను క్రరోజు కొట్టబం మొదఱుపెట్టాడు.

“పన్నెందుకు కొడతావు?” అన్నాడు సిద్ధయ్య.

“ని గెడె నా చెతో పది మెస్తుంకే ఏం చెయ్యమంటావు?” అన్నాడా పెద్దమనిషి. అందరూ గొట్టున నవ్వారు. సిద్ధయ్యకు అవమానమయింది.

—యస్. చాంద్రాషా, ౩౦౭

కొంగ ఖలీఫా

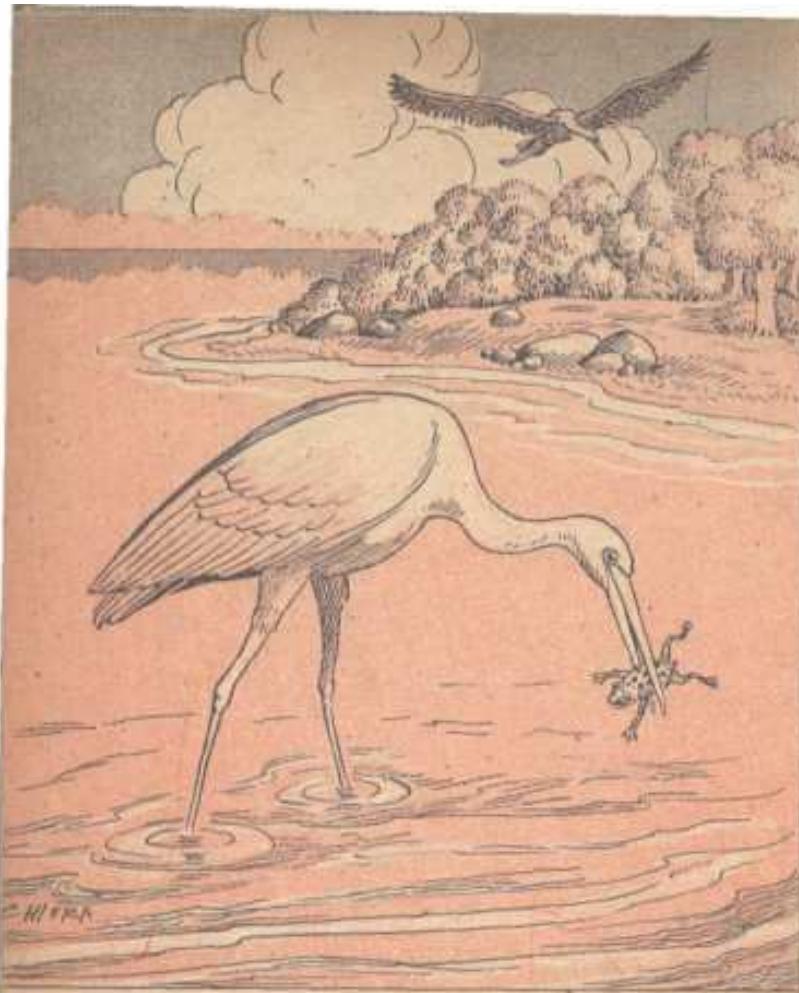
బోగ్గాదును పాలించే ఖలీఫా ఒక నాటి అపరాహ్నం విక్రాంతి తీసుకుంటూ తన పెద్ద వజీరుతో కబుర్లు చెబుతూంఠగా ఒక ఏధి బేరగాడు ఏంతవింత సరుకులతో వచ్చాడని కబురు వచ్చింది. వాడి వద్ద మంచి వస్తువు ఏదైనా ఉంటే కొని తన వజీరుకు బహు మతిగా ఇద్దామని. ఖలీఫా ఆ ఏధిబేరగాణ్ణి తా నున్న చేటికి పిలిపించాడు.

బేరగాడి పెట్టు తెరిపించి, అందులో ఉన్న ఏంత హరాలూ, ఉంగరాలూ, పాత్రలూ, దువ్వెనలూ చూసి, రాళ్ళ పాదిగిన దువ్వెన ఒకటి కొని, తన వజీరు భార్య కోసం బహు మతిగా ఇచ్చాడు. ఆ సమయంలో ఖలీఫాకు బేరగాడి పెట్టులో ఒక పక్కగా ఒక సారుగు కనిపించింది. అందులో ఏమున్నదని అయిన బేరగాణ్ణి అడిగాడు. బేరగాడు సారుగు తరిచి, అందులో నుంచి ఒక డబ్బి, ఒక కాగితమూ తీశాడు.

"హుజూర్, ఇవి ఏమిటో నాకు తెలిదు, ఎవరో వర్తకుడు. తనకు మక్కా నీటుల్లో దౌరికాయని ఏటిని నాకు ఇతర వస్తువులతో బాటు ఇచ్చాడు. ఏటిని ఎవరూ కొనరు. కావాలంటే తమరు తీసుకునే తమకు తేచి నది ఎంత ఇచ్చినా సరే, సంతోషంగా పుచ్చు కుంటాను," అన్నాడు బేరగాడు.

డబ్బిలో సల్లని పాడి పున్నది. కాగితం మీద ఏదో ఏంత భాష రాసి ఉన్నది. ఆ భాష ఖలీఫాకు గాని, వజీరుకు గాని తెలియ లేదు. బేరగాడికి డబ్బిచ్చి పంపేసి, ఖలీఫా తన వజీరుతో, "దీన్ని చదవగలవాడు ఎవరు ఇన్నా కావాలి," అన్నాడు.

"పెద్ద మసీదులో ఉండే సలిం పండితుడికి ప్రపంచంలో ఉన్న భాషలన్నీ పుచ్చు సంటారు. అతణ్ణి యిక్కడికి పిలిపెద్దాం. ఈ కాగితాన్ని అతను చదవగలడేమో!" అన్నాడు వజీరు.

సలీముకు కష్టురు వెళ్ళింది. అయిన వచ్చి కాగితాన్ని పై నుంచి కిందికి చూసి, "ఇది హాణభాష," అన్నాడు.

"అయితే, అ హాణభాషలో రాసి ఉన్న దేహితో స్వస్థంగా చెప్పి," అన్నాడు ఖలీఫా. సలీము కాగితంలో రాసి ఉన్నది ఇలా చెప్పాడు:

"ఈ నల్లపాడిని చిటికెడు పీల్చి, 'ముత బోర' అన్నట్టయితే ఎవ్వరైనా తాము కోరు కున్న ప్రాణిగా మారిపోవచ్చు. అప్పుడు వారికి అన్ని ప్రాణుల భాషలూ అర్థమువు తాయి. అలా మారినవాళ్ళు తిరిగి మనిషి రూపం పొందాలంటే, తూర్పుగా తిరిగి మూడుసార్లు శిరస్సు వంచి, మళ్ళీ అదే

మాట ఉచ్చరించాలి. ఒక్క పొచ్చరిక: ఏ పక్కి రూపంలో గాని, జంతు రూపంలో గాని ఉండే సమయంలో సవ్యరాదు; సవ్యతే మాట గుర్తు రాకుండా ఓయి, ఆ పక్కి రూపంలోనే, లేక జంతు రూపంలోనే ఆజన్మాంతరం ఉండిపోవలసి ఉంటుంది."

సలీము ఇలా చెప్పగా విని ఖలీఫా చాలా సంతోషించాడు. ఆయన ఈ రహస్యాన్ని ఎవరికి చెప్పనని సలీము చేత ప్రమాణం చేయించుకుని, అతనికి మంచి దుస్తు లిచ్చి పంపేశాడు.

తరవాత ఆయన తన వఛిరుతే, "మంచి బెరమే చేశాం. నాకు ఏదైనా జంతువు కావాలని చాలా ఆత్రంగా ఉన్నది. రెపు పెందలాడే పచ్చపంటే మనం ఎట్లునా పికారుగా వెళ్ళి, ఎన్నడూ వినని వస్తు విందాం," అన్నాడు.

మర్మాదు ఉదయం ఖలీఫా, వఛిరూ కలిసి బయలుదేరారు. వాళ్ళు వెంట నౌక ర్లను రానివ్యాలేదు. ఇద్దరూ రాబోద్యానం కుండా సడిచి, నగరం వెలపల ఉన్న కోనేరుగట్టు చేరుకున్నారు. అక్కడ రక రకాల జంతువు లుండేవి. వాటిని చూస్తూంటే ఏ జంతువుగా మారాలనిపిస్తుందే ఆ రూపం లోకి మారదామని వాళ్ళు అనుకున్నారు.

వారు కోనేరు వద్దకు చేరుకునే సరికి అక్కడ ఒక పెద్ద కొంగ కోనేబి బ్లట్టున

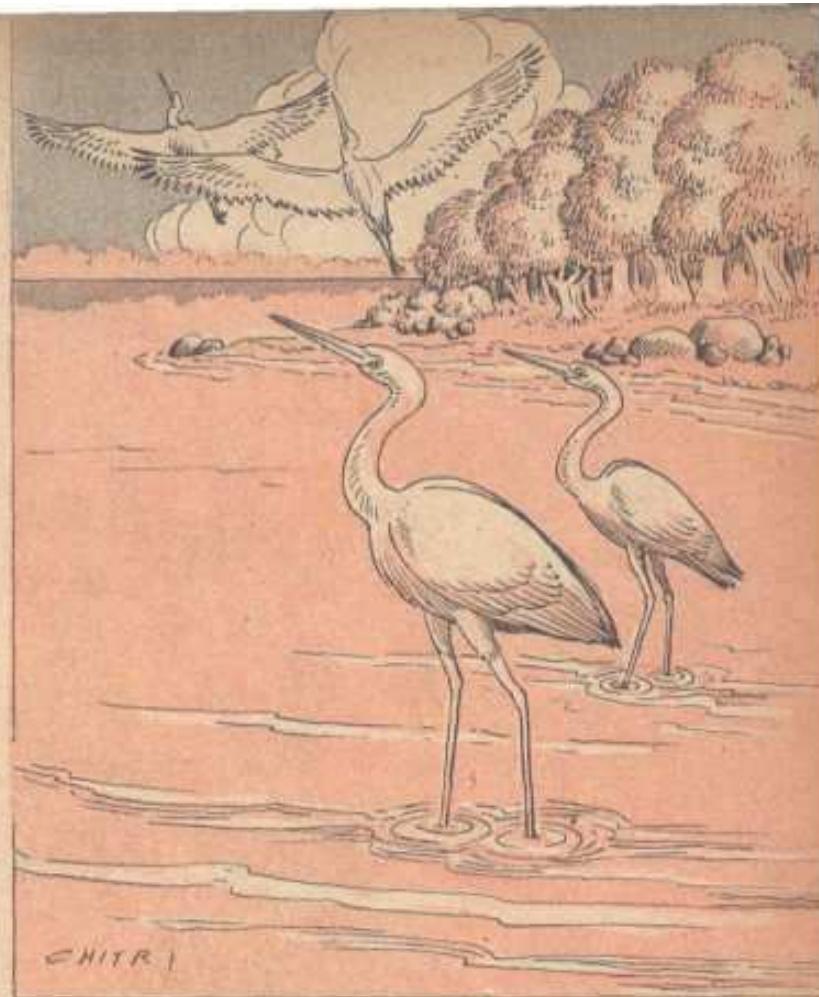
రివిగా పచార్లు చేస్తూ, మధ్య మధ్య కప్ప లను పట్టుకుని మింగుతున్నది. అంతలో మరో కొంగ కోనెటి వద్దకు ఎగిరి వస్తూ వాళ్ళకు కనబడింది.

"హుజూర్, ఇప్పుడి రెండు కొంగలూ కలుసుకుని తప్పక మాట్లాడుకుంటాయి. మనం కూడా కొంగలుగా మారి, అవి మాట్లాడుకునెది ఏందామా ఏం ?" అన్నాడు వజీరు ఖలీఫాతో.

ఖలీఫా తన బొడ్డు నుంచి పొడి ఉన్న దట్టి తొఱు. అయినా, వజీరు చెరిక చిట్టకెదు పాదుమూ తీసుకుని పీల్చి. "ముతబోర్ !" అన్నారు. వెంటనే ఇద్దరికి కొంగల రూపాలు వచ్చేశాయి.

ఇంతలో ఎగిరి వచ్చిన కొంగ కప్పలను తినే కొంగను చేరుకున్నది. రెండు కొంగలూ పలకరించుకున్నాయి. తరవాత కప్పలను తినే కొంగ రెండవదానితే, "నీ ఫలహారం అయిందో? రెండు కప్పలను నీ కోసం పక్కుదా?" అన్నది.

దానికి రెండేది, "వద్దు. నా కిప్పుడు అకలి లేదు. ఇవాళ సన్ను అతిధుల ముందు. సృత్యం చెయ్యు మన్నారు. అభ్యాసం చెయ్యటానికి వచ్చాను," అని అటూ ఇటూ అదుగులు వేస్తూ తిరగ సాగింది. అలా తిరిగి తిరిగి, అది ఒంటికాలి మీద నిలబడేసరికి, ఖలీఫాకూ, వజీరుకూ

పాట్టి చెక్కలయ్యటట్టు నవ్వు వచ్చేసింది. ఆ నవ్వుకు మొదటి కొంగలు రెండూ లేచి పొయాయా. "జంతకన్న గిప్ప హస్యం నా జన్మలో ఎరగను," అన్నాడు వజీరు.

"మనం నవ్వకపోతే అవి పాటలు కూడా పొడి ఉండేవి," అన్నాడు ఖలీఫా.

అంతలోనే వాళ్ళ హస్యం ఇగిరి చక్కా పొయింది. మరో రూ పంలో ఉండగా నవ్వరాదు. వాళ్ళిద్దరూ కొంగల రూపంలో ఉండి నవ్వేశారు.

"మనం మనుషులుగా మళ్ళీ శావాలంటే అనవలినిన మాట ఏమిటి? నేను మరిచి పొయినానే! సీకు గుర్తున్నదా?" అని ఖలీఫా వజీరు నదిగారు.

"మనం తూర్పుగా తిరిగి, మూడుసార్లు తల వంచి, ము....ము....ము—" అంటూ వజీరు కూడా ఆగిపోయాడు. ఆ మాత్ర ఆమనకూ జ్ఞాపకం రాలేదు.

ఇద్దరికి మతిపోయింది. ఏంచెయ్యాలో తేచలేదు. ఆ మాట జ్ఞాపకం రాకపోతే వాళ్ళిద్దరూ పెద్ద కొంగలుగా యావజ్ఞిపం ఉండిపోవడం తప్పదు. వాళ్ళు రాచనగరుకు తిరిగి పోయి ప్రయోజనం ఉండదు. ఒక కొంగ ఖలీఫా గానూ, మరో కొంగ పెద్ద వజీరుగానూ పనిచేస్తామంటే బ్యాగ్గుడు పొరులు ఎన్నటకి సహించరు. చాలా రోజులపాటు వాళ్ళు అక్కుడా ఇక్కుడా తచ్చాడారు. ఆకలికి కప్ప లను మింగటమూ, తొందలను మింగటమూ

వాళ్ళకు మనస్తురించక, వశ్శ తిని బతక టానికి యత్తించారు. అయితే అంతంత పాడుగు ముక్కులు చేసుకుని వశ్శ తినటం కూడా ఎంతో కష్టమయింది. ఈ దుష్టితలో వాళ్ళ కున్న ఒక్క అనందమూ ఎగరటం మాత్రమే. అందుచేత వాళ్ళ బ్యాగ్గుడు నగరం మీద ఎగురుతూ, వీధులు కల్లోలంగా ఉండటం గమనించారు. కారణం ఏమిటో తెలుసుకుండామని రాజు భపనం కప్పు మీద కూర్చుని, రాజవీధిలో జరిగెది గమనించసాగారు.

వీధిలో బాజాల మోతతో ఒక ఉరేగింపు వచ్చింది. జలతారు కుట్టిన ఎప్ర దుష్టులు థరించిన వాడెకడు అలంకరించిన గుర్రం మీద కూర్చుని, చుట్టూ బానిసలను పెట్టు కుని ఉరేగుతూ వీధి వెంట పచ్చాడు. బ్యాగ్గుడు పొరులలో సగంమంది వాడి వెన కాల ఉన్నారు; "బ్యాగ్గుడు ప్రభువు మీర్చాకు ఐ!" అని కేకలు పెడుతున్నారు.

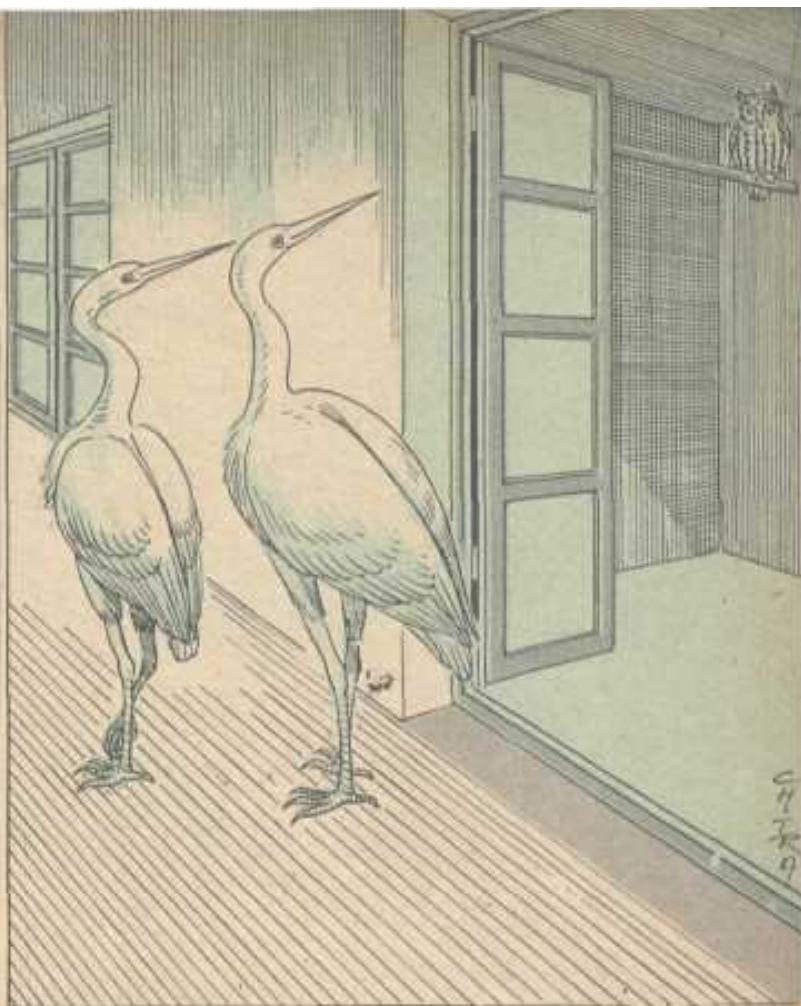
"నన్నిలా మాయలో ఎందు కిరికించారే ఇప్పుడైనా తెలిసిందా, వజీరు! ఈ మీర్చాగాడి తండ్రి ఒక మాంత్రికుడు; నాకు బద్ద శత్రువు! నా మీద చాలా జాలంగా కత్తికట్టి ఉన్నాడు. ఇల్లలకగానే పండగ అయిందా? మనం ప్రపక్త సమాధి దర్శనం చేసుకుని, మరిచిపోయిన మాట జ్ఞాపకం వస్తుందేమో చూదాం," అన్నాడు ఖలీఫా.

ఇద్దరూ రాజభవనం కప్పు మీద నుంచి లేచి, మదినా కేసి ఎగురుతూ బయలు దేరారు. తాని, రెండుగంటలు ఎగిరేసరికల్ల వాళ్ళకు, అలవాటు లేక, ఆయూసం వచ్చే సింది. ముసలివాడైన వజీరు. "ఇక ఎగ రటం నా వల్ల కాదు. అదీ గాక పాయం కాలం అపుతున్నది. ఈ రాత్రి ఎక్కుడన్న గడుపుదాం," అన్నాడు.

దిగువన లోయలో ఒక శథిలగృహం కనిపించింది. అందులో రాత్రి గడుపుదామను కుని, ఇద్దరూ అక్కుడ వాలారు. వాళ్ళు చూసినది ఒక పాడుబడిన కోట. అది పూర్తిగా శథిలం కాలేదు. కొన్ని గదులు ఇంకా చెక్కుచెదరకుండా నిలచి ఉన్నాయి. ఇద్దరూ గదుల మధ్య నడవల వెంబడి నడవసాగారు.

వజీరు చప్పున అగి, "హుజూర్, ఇక్కుడ దయ్యా లున్నట్టున్నాయి. కొంగ రూపంలో ఉన్న కూడా నన్ను దయ్యాల భయం వదల కుండా ఉన్నది," అన్నాడు.

ఖలీఫా కూడా అగి అలకించాడు. ఎక్కుడి నుంచే మూలుగు లాంటి రోదనం వినిపిస్తు న్నది. ఖలీఫా సాహసంతో ఆ ధ్వని వస్తున్న వెపు బయలుదేరాడు. ఒక చీకటి నడవ కుండా వెళ్ళగా ఒక చీకటి గదిలో ఒక గుడ్లగూబ కూర్చుని, మూలుగుతూ కన్నిరు కార్చుతున్నది.

ఆ గుడ్లగూబ, తస గది వాకిలి దగ్గర రెండు కొంగలు కనిపించగానే, ఆనందంతో చిన్న శేక పెట్టి, "రండి, కొంగలూ! దయ చెయ్యండి. నాకు విమోచనం కలిగించండి," అన్నది.

ఖలీఫా ఆ గుడ్లగూబతో, "ఓ గుడ్లగూబా, నీ మాటలను బట్టి నువ్వు కూడా మే మున్న దుష్టిలోనే ఉన్నట్టున్నాపు. తాని మా మీద ఆశలు పెట్టుకోకు. మా దుష్టితి గురించి వింటు మేము ఎంత అసహాయులమో నీకే తెలుస్తుంది," అని తమ ఇద్దరి కథా గుడ్లగూబకు తెలిపాడు.

అంతా విని గుడ్లగూబ, "ఇక నా కథ వినండి," అంటా ఇలా చెప్పింది :

“మా తండ్రి ఒక తూర్పుదీవిక రాజు. మీ కి గతి కలిగించిన మాంత్రికుడే నన్ను ఇలాటి గతికి తెచ్చాడు. ఒక రోజు వాడు మా నాన్న వద్దకు వచ్చి, నన్ను తన కొడు కైన మీళ్ళా కిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యమన్నాడు. మా నాన్న కాస్త తొందరపడి వాణ్ణి నౌకర్ల చేత బయటికి గెంటించాడు. తరవాత వాడు తన ఆకారం మార్చుకుని, మా ఇంట సేవ కుడుగా చేరి, ఒకనాడు నాకు ఏదో తాగటా నికి ఇచ్చాడు. అది తాగగానే నా కి భయం కర రూపం వచ్చేసింది. వాడు నన్ను తెచ్చి ఇక్కడ ఉంచి, ‘నిన్ను ఈ రూపంలో ఎవరన్నా పెళ్ళాడే దాకా ఇక్కడే. ఇలాగే ఉండు. నీకూ, నీ తండ్రికి అంత పొగరా?’

అని వెళ్ళిపోయాడు. అది మొదలు ఎన్నో మాసాలుగా ఇక్కడే ఉండి కుములుతు న్నాను. బయటికి పొవడానికి లేదు. వెలుగు చూడలేను. రాత్రిహాట బయటికి వెళితే మాత్రం ప్రకృతి స్థాందర్ఘం చూసి ఆనం దించటానికి ఏముంటుంది ? ”

ఇలా చెప్పి గుడ్లగూబు కంటికి మంటికి ఏకధారగా ఏడవసాగింది.

“మనం ఒకే రకం చిక్కుల్లో ఉన్నాం. దీని నుంచి ఎలా బయటపడాలో తలయ కుండా ఉన్నది,” అన్నాడు ఖల్సా.

“మనం ఈ చిక్కు నుంచి బయట పదగల మనుకుంటాను. నేను చిన్న చిల్లగా ఉండగా ఒక ఎరుకలది, నాకు కొంగ పల్లచాలా మేలు కలుగుతుందని చెప్పింది. ఈ రూపాలు పొయి మనం తిరిగి మను మలం కావటానికి ఒక ఉపాయం తేస్తున్నది,” అన్నది గుడ్లగూబు.

“ఏమిటది ? ” అని ఖల్సా, వజీరు ఒకేసారి ఆత్రంగా అడిగారు.

“మంత్రగాడు నెల కొకసారి ఇక్కడికి సపరివారంగా వచ్చి. విందు చేస్తూం టాడు. ఆ వ్యాయ ప్రతి ఒకరూ తాము చేసిన దుర్గాలు ఇతరులకు చెప్పుకుం టారు. మీరు మరిచిపొయిన మంత్రశబ్దం వాళ్ళ నేటు వస్తే రావచ్చు,” అన్నది గుడ్లగూబు.

"వాళ్లు ఏ రోజు వస్తారు? ఏ గదిలో విందు చేస్తారు?" అని ఖలీఫా అడిగాడు.

"మీ మోక్కమే మీరు చూసుకుంటున్నారు. నా విమోచనం సంగతి నేను చూసుకోవద్దా? అందుచేత మీ ఇద్దరిలో ఎవరో ఒకరు నన్ను పెళ్ళాడతానికి ఒప్పుకుంటే తప్ప నేను మీకు వివరా లే ఏ చెప్పును. నన్ను కమించాలి!" అన్నది గుద్దగూబు.

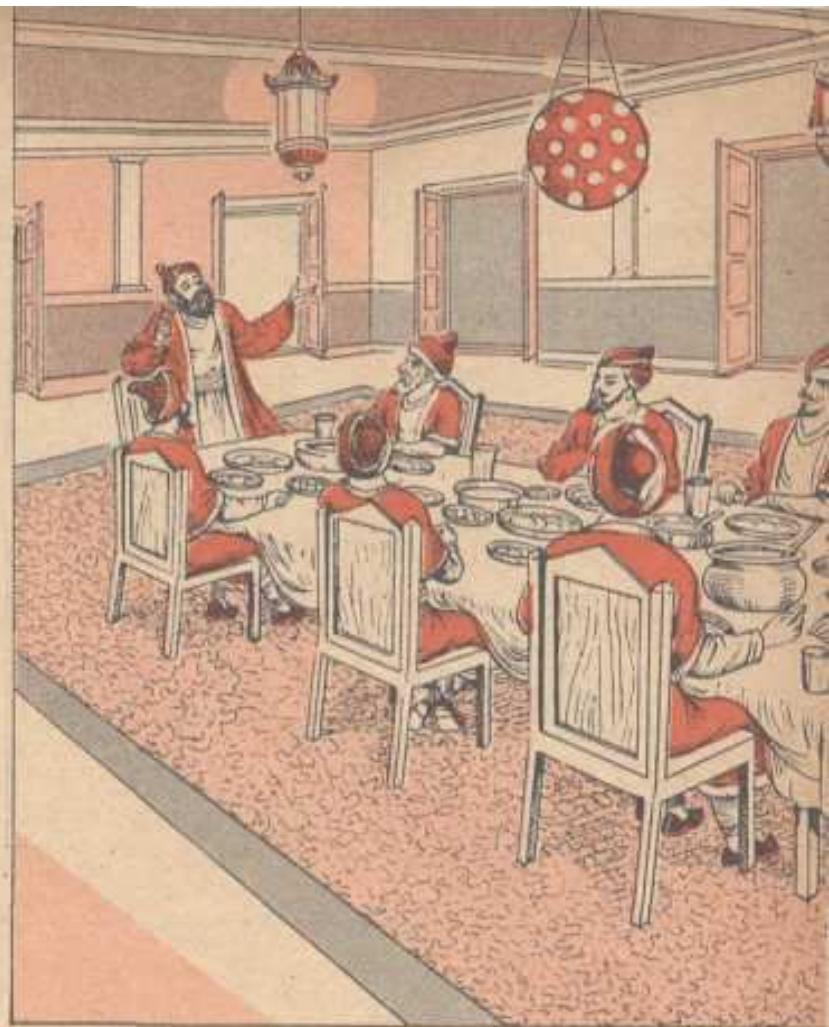
ఈ మాట విని చకితులై, వజీరూ, ఖలీఫా ఒకరినెకరు చూసుకున్నారు. వారు తమలో శాము సంప్రదించుకో గేరి గది దాటి ఇప్పతలికి వచ్చారు.

"వజీరూ, పెద్ద చిక్కు వచ్చిపడింది. అమెను నువ్వు పెళ్ళాడెయ్య." అన్నాడు ఖలీఫా.

"ఇంకా నయం! ఈ మాట తెలిసే నా భార్య నా కళ్లు ఏకేస్తుంది. అదీ గాక నేను ముసలివాళ్లీ. ఏలినపూరంటే యువకులు, ఇంకా తమకు పెళ్లి కాలేదు కూడానాయో!" అన్నాడు వజీరు.

"అదే వచ్చిన చిక్కు. ఈ రాజకుమార్తె ఏ వయసుదో, ఏపాటి అందం గలదో తెలియకుండా ఎలా నిఖా చేసుకోవటం?" అన్నాడు ఖలీఫా.

ఇద్దరూ చాలాసేపు ఘుర్చాడారు. వజీరు మొండికెత్తి, చచ్చిన దాకా కొంగగా

నైనా ఉంటానుగాని, ఆ గుద్దగూబను పెళ్ళాడనన్నాడు. ఇక ఖలీఫాకు తప్పలేదు.

খలీఫా తనను పెళ్ళాడతా ననగానే గుద్దగూబ మహా అనందపది, "మీరు సమయానికి వచ్చారు. ఇవాళే మాంత్రికుడు విందు చేసే రోజు, వాళ్లు విందు చేసే చోటు చూపిస్తాను రండి," అంటూ వాళ్లను అనేక సదవల వెంబడి తినుకుపోయింది. ఒక పడిపోయిన గోదకుండా అపతల ఉన్న పెద్ద హలు కనిపిస్తున్నది. ఆ హలులో రంగురంగుల ధీపాలు వెలుగుతున్నాయి. ఒక బల్ల మీద వండిన పదార్థాలున్నాయి. ఆ బల్ల చుట్టూ ఎనిమిదిమంది మనుషులు కూర్చుని ఉన్నారు. వారిలో, పాడి ఉట్టి

ఇచ్చిన బెరగాళ్లి ఖలీఫా, పజీరూ గుర్తించారు. ఆ బెరగాదు తాను చేసిన ఘన కార్యాలు చెఱుతున్నాడు.

“వాళ్లు తిరిగి మనుషులు కావడానికి ఏం మాట చెప్పాపు?” అని బెరగాళ్లి ఎవరో అడిగారు.

“ముతహోర ఆనె హూలసబ్బం చెప్పాను. అది నేరు తిరగదు,” అన్నాడు బెరగాదు.

తాము మరిచిపోయిన మాట చెవిని పడగానే ఖలీఫాకూ, పజీరూకూ ఎంతో ఆనందావేశం కలిగింది. ఇద్దరూ ఒక్క సారిగా తూర్పుకేసి తిరిగి, మూడు సార్లు తలలు వంచి, “ముతహోర!” అని మానవరూపాలు తెచ్చుకున్నారు. ఆ అనందంలో ఇద్దరూ కొగలించుకుని ఆనంద బాష్పాలు రాల్చారు.

చిపరకు వాళ్లు వెనక్కు తిరిగి చూసే సరికి అక్కుడ ఒక అద్భుత లాపణ్యవతునిలఱడి ఉన్నది. అమెనవ్వుతూ ఖలీఫాను, “గుడ్లగూబను మీరు గుర్తించలేదా?” అని అడిగింది.

అమెను చూయగానే ఖలీఫాకు, తన అధ్యప్తం వల్లనే తాను కొంగగా మారటం జరిగిందనిపించింది. ముగ్గురూ కలిసి ఇథిలగృహం పదిలి బ్రాహ్మాదు నగరానికి బయలుదేరారు.

ఖలీఫా తిరిగి రాపటంతో నగరంలో పెద్ద సంచలనం కలిగింది. ఆయన చనిపోయాడనే ప్రజలు అనుకున్నారు. ఇప్పుడు వారి ఆనందానికి మేరలేదు. అదే విధంగా వారికి మీర్జా మీద పట్టరాని అగ్రహం కూడా వచ్చింది. వాళ్లు రాజభవనంలో మాంత్రి కుట్టి, మీర్జానూ పట్టుకున్నారు. రాజకుమార్ గుడ్లగూబగా జీవించిన గదిలోనే మాంత్రికుట్టి ఖలీఫా ఉరి తీయించాడు. కాని ఆయన మీర్జాను శిక్షించలేదు; వాడికి తండ్రి చర్యలు తెలియపు. ఖలీఫా వాడిచేత చిటకెడు నల్లపొడుం పీల్చించి, కొంగనుగా మార్చి పదిలేశాడు.

తరవాత ఖలీఫాకూ, రాజకుమార్ కువైథవంగా వివాహం జరిగింది. వాళ్లు చాలాకాలం సుఖంగా జీవించారు.

ప్రాణికులు

పూర్వం స్క్రంథపురిని నాగేంద్రుడునే రాజు పరిపాలించేవాడు. నాగేంద్రుడికి కుండ సందిని అని గప్ప రూపలాపుడ్యములు కలిగిన కుమార్తె వుంది. మిసమిసలాడే యువ్యనంలో మణి వలె ప్రకాశిస్తున్న కుండ సందినిని గూర్చిన కథలు దేశదేశాల్లో రక రకాలుగా చెప్పుకునేవారు.

కుమార్తె స్థాందర్యం నాగేంద్రుడికి గర్వ కారణం కాకపోగా అపదలకు మూలకారణ మైంది. కుండ సందినిని తమ కిచ్చి వివాహం గావించవలసిందిగా అనేక దేశాల మహారాజులు వర్తమానా లంపారు. పారుగు దేశాలైన కనకగిరి, ఉదయగిరి దేశాల మహా రాజులు ఆలా సందేశాలు పంపడమే కాకుండా, తమ కోరిక చెల్లించని పళ్లంలో తీవ్ర పరిణామాలకు గురికావలసి వస్తుం దని కూడా పెచ్చరించారు. నాగేంద్రుడు ఇరకాటంలో పడిపోయాడు. కుండ సందినిని

ఎవరి కిచ్చి వివాహం గావించేట్లు ? ఏ ఒక్క రికో ఇచ్చి వివాహం చేసేస్తే, మిగిలినవారు తనపై కళ్ళకట్టక మానరు గదా ? అనలే స్క్రంథపురి చిన్న రాజ్యం. తన మనుగఢకే ముప్పు వాటిలైటులుంది పరిస్థితి.

ఏమీ తోచక కుమార్తెనే సలహా అది గారు నాగేంద్రుడు. తను పెట్టిన పరీక్షలో గల్పినవాట్టే వివాహమాడుతా నంది కుండ సందిని. అదే అనుకూలంగా తోచింది నాగేంద్రుడికి కూడా. అందువల్ల తనపై కళ్ళకట్ట టానికి ఏ దేశపు రాజుకూ ఎలాంటి అస్వారం వుండదు.

తన కుమార్తె పెట్టబోయే పరీక్షకు హజరు కావలసిందిగా అన్ని దేశాల రాజులకూ; రాకుమారులకూ వర్తమానా లంపాడు నాగేంద్రుడు.

గదువు నాటికి అనేక దేశాల రాజులూ, రాకుమారులూ స్క్రంథపురి చేరుకున్నారు.

పరీక్షకు నిర్దిశించిన పెద్ద మంటపంలో మూడు చిన్న చిన్న పెట్టలు అమర్పబడ్డాయి. ఒకదాంట్లో అన్ని బంగారునాణ్యాలున్నాయి. మరొకదాంట్లో అన్ని వెండి నాణ్యాలున్నాయి. మూడవ పెట్టలు బంగారు, వెండి నాణ్యాలు కలిసి వున్నాయి. అన్ని పెట్టలకూ మూత లున్నాయి. ఒక మూత పైను “బంగారం-బంగారం” అని ప్రాసి వుంది. రెండవ పెట్ట పైను “వెండి-వెండి” అని ప్రాసి వుంది. మూతలు మచ్చ, పెట్టలో ఏ నాణ్యలైతే వున్నాయో చానికి తగిన మూత దానిపై లేకుండా చేశారు. అంటే, బంగారు నాణ్య

లున్న పెట్ట పైను “బంగారం-బంగారం” అన్న మూత లేదు. వెండి నాణ్య లున్న పెట్ట పైను “వెండి-వెండి” అన్న మూత లేదు. బంగారు, వెండి నాణ్యల మీక్రమ మున్న పెట్ట పైను “బంగారం-వెండి” అన్న మూత లేదు. ఈ విషయం మంటపంలో అందరి మధ్య వెల్లడించబడింది. షరతు ఏమిటంటే, ఏ పెట్టలోనైనా చేయి పెట్టి, అందు లోకి తెంగిచూడకుండా ఒక్క నాణ్యన్ని మాత్రం బయటికి తీయాలి. ఆ ఒక్క నాణ్యన్ని చూచి ఏ ఏ పెట్టలో ఏ ఏ నాణ్య లున్నాయో చెప్పగలగాలి. చెప్పగలగటమే కాదు. సకారణంగా నిరూపించాలి కూడా.

ఈ షరతు ఏమిటో, ఒక్క నాణ్యన్ని మాత్రం చూచి ఏ పెట్టలో ఏ. నాణ్య లున్నాయో చెప్పగలగడ మొలగే ఏ రాజుకూ, ఏ రాజకుమారుడికి ఆర్థం కానే లేదు. గ్రుడ్డిగా చెప్పాలన్న సకారణంగా నిరూపించాల్సి వుందాయో! అందరూ చిరాకుపడి పోయారు. ఎంత ఆలోచించినా ఏ బుర్రకూ ఈపాయం తట్టలేదు.

పృథులదేశపు మంత్రికుమారుడు బాల చంద్రుడు గాప్ప యోధుడు మాత్రమే కాదు, మహా మేధావిగూడా. అన్ని కళలూ, శాస్త్రాలూ ఆభ్యసించినవాడు. అతని బుర్రకు ఏదే ఆలోచన తట్టినట్లుంది. మంటపం మధ్యకు

అదుగు పెట్టాడు. మూడు పెట్టెలనూ పరిశి లించి చూచాడు. 'బంగారం-వెండి' అని వ్రాసిపున్న మూత తిసి ఒక్క నాణ్యాన్ని మాత్రం బయటకు తీశాడు. అది వెండి నాణ్యం. ఇందులో అన్ని వెండి నాణ్య లున్నాయి అన్నాడు. 'బంగారం-బంగారం' అని వ్రాసిన మూతపున్న పెట్టెలో, బంగారు వెండి నాణ్యల మిక్రమం వుండి అన్నాడు. మూడవ పెట్టెలో అన్ని బంగారు నాణ్య లున్నాయి అని ప్రకటించాడు. ఆశ్చర్యంతో పెట్టెలు తెరిచి చూచారు సభికులు. అన్ని సరిగానే పున్నాయి అతడు చెప్పినట్లు. నీ నిర్దయానికి కారణాలేమిటో చెప్ప మన్నారు అంతా.

బాలచంద్రుడు ఇలా చెప్పాడు: 'బంగారం-వెండి' అని వ్రాసిపున్న మూతను తిసి ఒక నాణ్యాన్ని బయటకు తీశాను. అది వెండి నాణ్యం. మూడు చెప్పినదాన్ని బట్టి అందులో బంగారు వెండి నాణ్యల మిక్రమం పుండరానికి పీలులేదు. ఎందు కంటే, బంగారు-వెండి నాణ్యల మిక్రమ

మున్న పెట్టె పైన 'బంగారు-వెండి' అని వ్రాసిన మూత పుండకూడదు. కాబట్టి అందులో హర్షిగా బంగారు నాణ్యలుగాని, వెండి నాణ్యలుగాని పుండి పుండాలి. నాచేతికి వెండి నాణ్యం వచ్చింది కాబట్టి అందులో పున్నపున్న వెండి నాణ్యలే. 'బంగారం-బంగారం' అని వ్రాసిన మూత పున్న పెట్టెలో హర్షిగా బంగారు నాణ్య లుండరానికి పీలులేదు. వెండి నాణ్యలు కావని మనకు తెలుసాయే! అందుపల్లి అందులో బంగారు - వెండి నాణ్యల మిక్రమం వుండితిరాలి. పొతే యిక మిగిలిన మూడవ పెట్టెలో హర్షి బంగారు నాణ్యలున్నాయి."

అందరూ అనందపర్తి చప్పట్లు చరిచారు. బాలచంద్రుడి తెలివికి అందరూ సంతోషించి అతన్ని పొగిచారు. కుండనందిని అందరూ చూస్తుండగా బాలచంద్రుడి మెదలో హల పారం అలంకరించింది. ఆపద నుండి బయటపడ్డ నాగేంద్రుడు ఆనందంతో పథూ వరులను ఆశీర్వదించాడు.

సరికి సరి

రామయ్య, సామయ్యల పాలలకు గళీ అడ్డం. ఒక ఏదు ఇప్పరూ పంటలు కేవి, కుప్పలు పూర్ణి, కెన్నాలకో ధాన్యాపు రామలు ఓసుకున్నారు. రామయ్య తన ఇంటికి భోజనానికి పోతూ, “సామయ్యా, నెను తరిగివచ్చిన దాకా నా రాశి దూసు ఉందు,” అన్నాడు.

రామయ్య వెళ్గానే సామయ్యకు దురాక పుట్టింది; రామయ్య రాశి నుంచి వది తట్టల ధాన్యం తిని తన రాసలో పోసేనుకున్నాడు.

రామయ్య తరిగి వచ్చి, “సామయ్యా, నా రాశి తరిగినట్టు కనబడుతుందేం?” అన్నాడు.

“పట్టి సుంఘలు వచ్చి తని పోయాయి,” అన్నాడు సామయ్య.

“పట్టిల్ని తేలకపోయావా?” అన్నాడు రామయ్య.

“సఫ్టు రాజు చూస్తూండమన్నాపు గానీ, పట్టిల్ని తేలపుని చెప్పలేదుగా?” అన్నాడు సామయ్య.

తరవాత సామయ్య భోజనానికి పోతూ, “రామయ్య, నా రాశి మీద పట్టలు గాని వారితే తేలు,” అని ఇంటికి వెళ్చిపోయాడు.

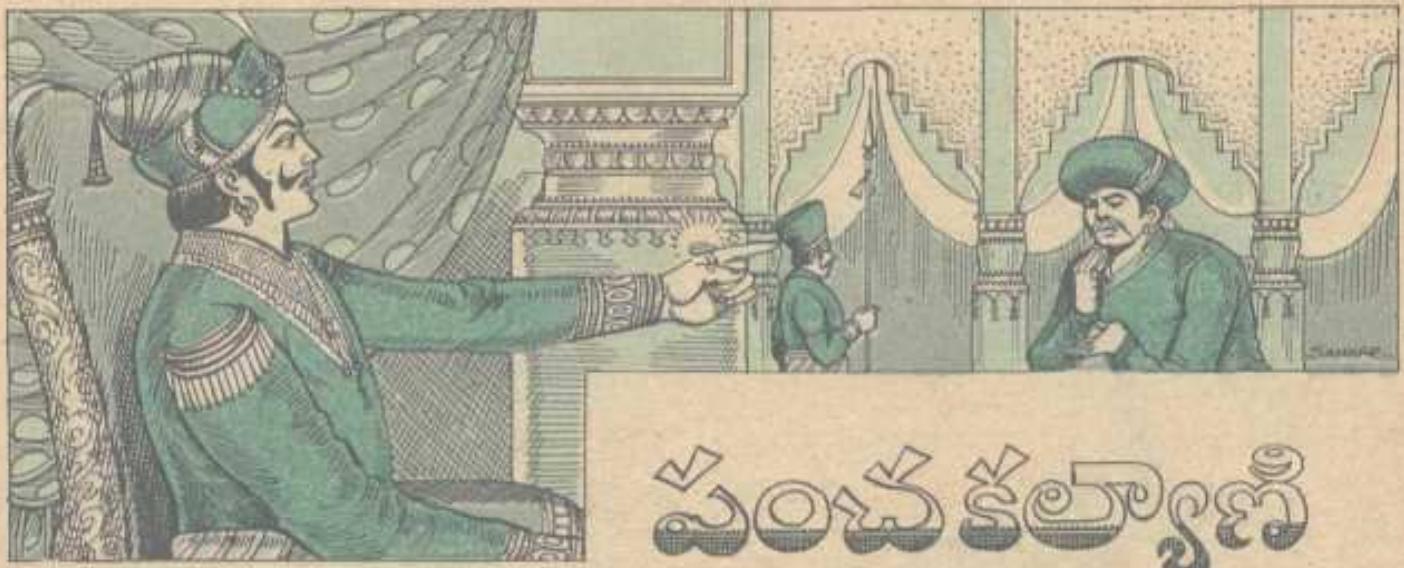
రామయ్య అతని రాశిలో నుంచి ఇరవై తట్టల ధాన్యం తిని తన రాశిలో పోసు కున్నాడు.

“నా రాశి తరిగినట్టు కనబడుతుందే, రామయ్య?” అన్నాడు సామయ్య తరిగి వచ్చి.

“పుడిగాలి వచ్చి ఎగరగాట్టుకు పోయింది. ఏం చెయ్యును?” అన్నాడు రామయ్య.

—ప. కుసుమకుమారి

పంచకల్యాణి

ఒక రాజు పద్మ వీరదాను అనేవాడు కొలువు ఉండేవాడు. అతను తన రాజును భృతి వాగ్యసాలతో సేవించి బాగుపడ్డాడు. రాజు అతనిపట్ల చాలా అధిమానంగా కూడా ఉండే వాడు. దురదృష్టపూన ఒకసారి వీరదాను కొడుకులు ముగ్గురికి, రాజు కొడుకులతో కొట్టాట సంభవించింది. అ కొట్టాటలో రాజు కొడుకు ఒకడు చనిపోవటం కూడా తటస్థించింది.

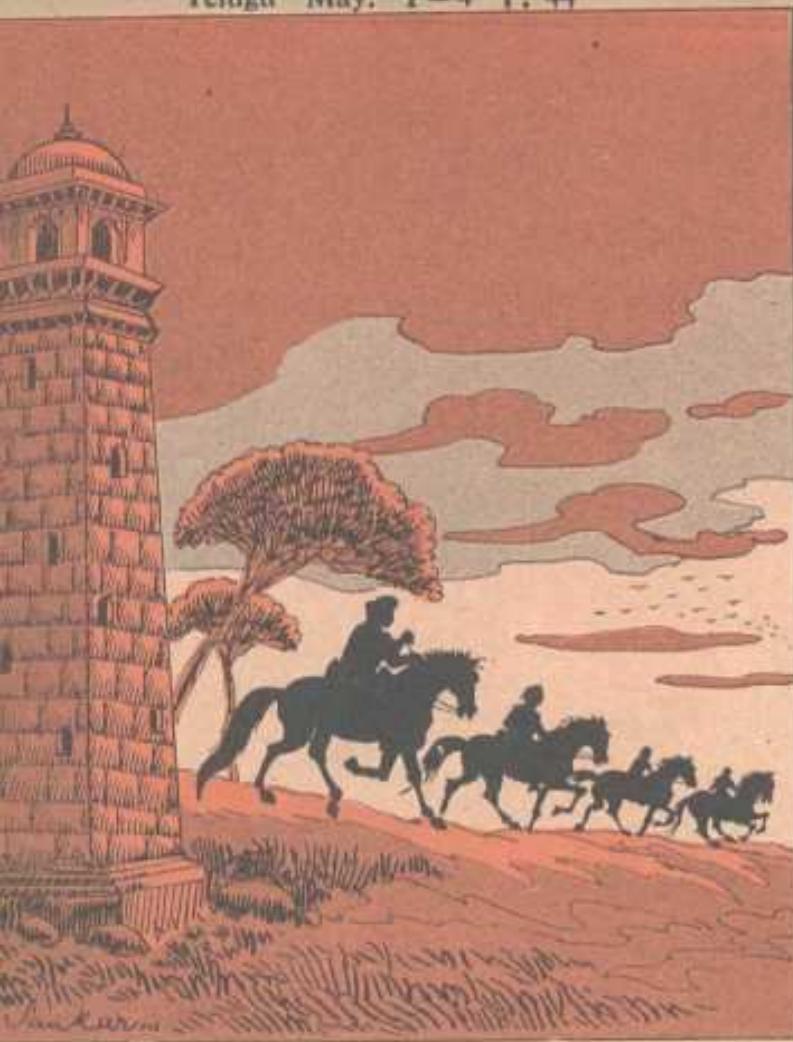
ఈ సంగతి తెలియగానే రాజు వీర దానును పిలిపించి, కరినంగా మందలించి, "నీ కొడుకులు నా కొడుకులతో జగదానికి ఏమని దిగారు? నా కొడుకు చనిపోయి నందుకు నీ కొడుకులను ఈ క్షణం ఉరి తీయించగలను. కానీ అందువల్ల పోయిన నా కొడుకు తరిగి రాదు. అయినా వాళ్ళకు ఇక్క తప్పదు. నీకాక పని చెప్పబోతున్నాను. అది చాలా అపాయకరమైన పని. కానీ దేశానికి బయలుదేరి పోతాం," అన్నాడు

నువ్వు ఆ పని చెయ్యకపాతే నీ కొడుకుల ప్రాణాలు దక్కిపు." అన్నాడు.

"నా కొడుకుల ప్రాణాల కన్న నాకు తమ ఆళ్ళ నెరవేర్పుటమే ప్రధానం. నేను చెయ్యవలసిన పని ఏమిలో సెలవియ్యండి," అన్నాడు వీరదాను.

"క్యామలవగరం రాజు దగ్గిర ఒక ప్రసిద్ధమైన పంచకల్యాణి గుర్రం ఉన్నది. నుహూ, నీ కొడుకులూ వెళ్ళ అ గుర్రాన్ని పట్టుకు రావాలి. ప్రయాణానికి గుర్రా లిస్తాను. పని ఎలా చేసుకొస్తావే అది నీ ప్రయోజక త్వం మీదనే ఆధారపడి ఉంటుంది. నువ్వు అప్రయోజకుడివి కావు. నాపట్ల నీకు అపారమైన విశ్వాసం కూడా ఉన్నది. అందుచేత నిన్ను నేను శత్రువుగా చూడటం లేదు." అన్నాడు రాజు.

"చిత్తం! రెపు ఉదయమే క్యామల అది చాలా అపాయకరమైన పని. కానీ దేశానికి బయలుదేరి పోతాం," అన్నాడు

వీరదాసు. రాజు తనకు చెప్పిన పని అసాధ్యమైనదని అతనికి తెలుసును. శ్యామల రాజు ఆగురాన్ని తన ప్రాణం కన్న ఎక్కుపగా చూసుకుంటాడు. దాన్ని ఆయన ఏ వెలకూ అమ్మడు; దాన్ని దొంగి లించటం మానపమాత్రులకు సాధ్యం కాదు; అలాటి ప్రయత్నం చేసినవారిని ఆ రాజు నిన్నయగా చంపేస్తాడు. కాని తన కొడుకుల ప్రాణాలు దక్కలంచే వీరదాసు ఏదో విధంగా ఆ పంచకల్యాణిని తీసుకు రాక తప్పదు.

మర్మాదు ఉదయానికి రాజుగారు వీరదాసుకు బంగారు నాణాలు నింపిన సంచీ, నాలుగు గుర్రాలూ పంపాడు. వీరదాసు,

ఆతని కొడుకులూ ఆ గుర్రాల మీద శ్యామల నగరానికి బయలుదేరారు.

శ్యామల నగరం సముద్రతీరాన ఉన్నది. అక్కడికి దూర ప్రయాణమేగాక కష్ట మయిన ప్రయాణం కూడానూ. వీరదాసు తన కొడుకులతో శ్యామలనగరం శివార్లో ఉన్న దేవుడి మాన్యం చేరెసరికే చీకటి పది పోయింది. పెద్ద గుడిచుట్టూ అన్నెకవేల యకరాలు దేవుడి మాన్యం. గుడికి సమీపం లోనే థర్మకర్తగారి దేవిది ఉన్నది. దాన్ని అనుకునే ధాన్యాగారమూ, ఇతర కట్టడాలూ ఉన్నాయి. వాటికి ఒక పక్కగా గడ్డిమేట్లూ, ఉండ బస్తాలూ, చిట్టు బస్తాలూ కొండల్లగా కనబడుతున్నాయి.

వీరదాసు తన్నగా థర్మకర్తగారి దేవిదికి వెళ్లి. తననూ, తన కొడుకులనూ ఆ పెద్ద మనిషికి పరిచయం చేసుకుని, "మాకు మీ నగరం కొత్త. మేం ఒక రావకార్యం మీద బయలుదేరి వచ్చాం. ఇప్పుడే చీకటి పడిపోయింది. అందుచేత ఈ రాత్రికి మా భోజన సదుపాయాలూ, పండితుల మీరు ఏర్పాటు చేసినట్టు యితే మీ రుణం ఉంచుకోం," అని చెప్పాడు.

థర్మకర్త వీరదాసు చేతఉన్న బరువైన సంచికేసి చూసి, అందులో ఉన్నది బంగార మని గ్రహించి, అతిథులు ఎంతటి మర్మాద కైనా తగుదురని తెలుసుకుని, "మీరు

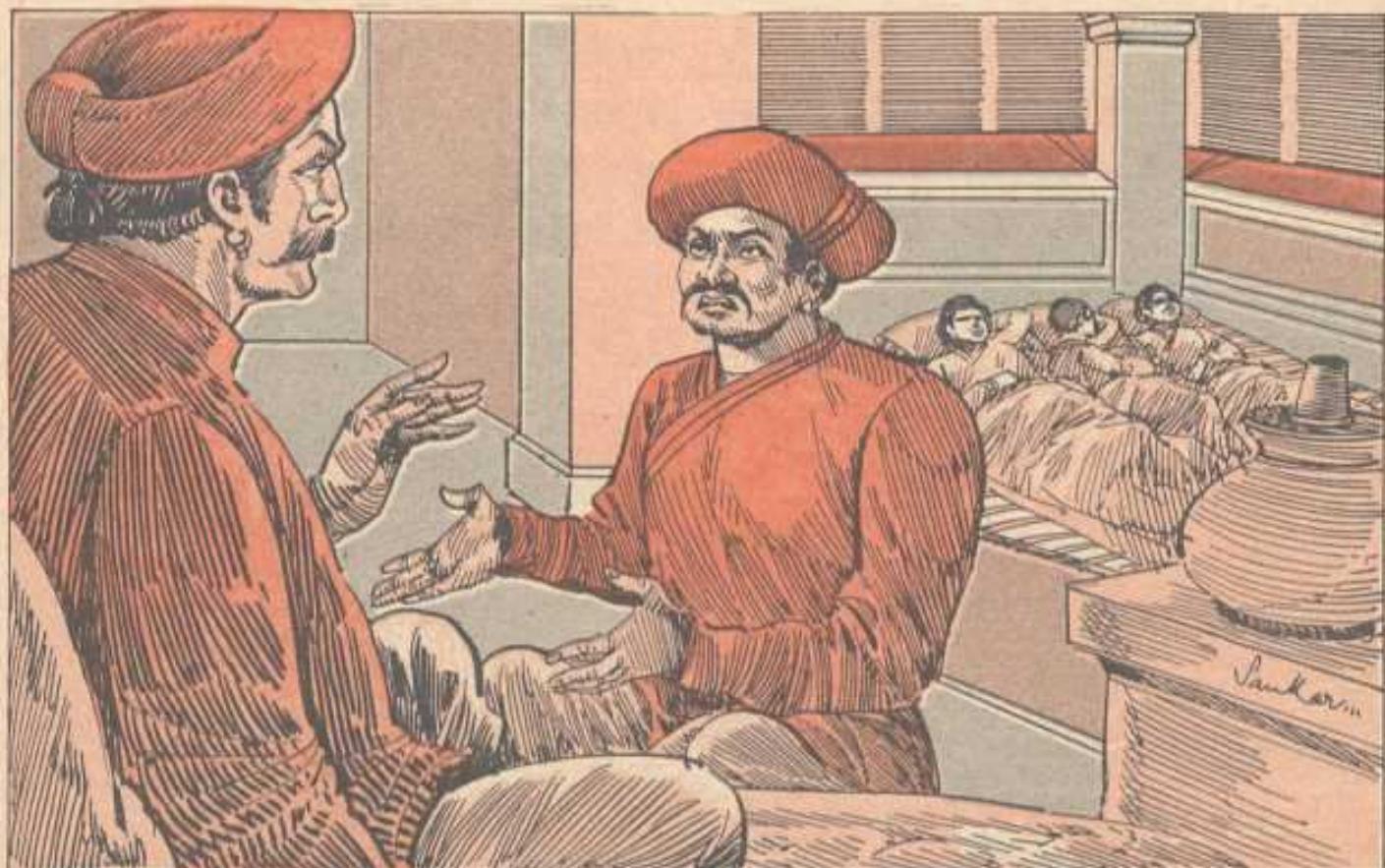
అంతగా చెప్పాలా? చాలాదూరం నుంచి వచ్చారు. ఈ రాత్రికి మీకు కావలసిన ఏధంగా బరువుతాను. మీలాటి అంధులు బహు అరుదుగా వస్తారు," అన్నాడు.

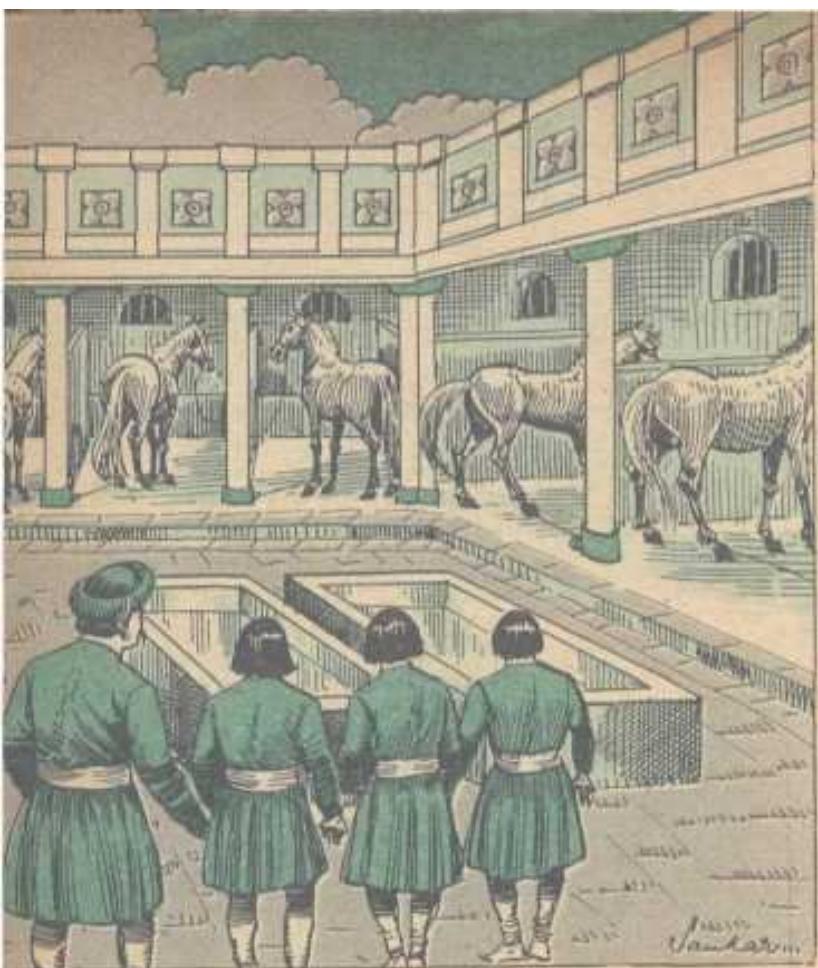
వీరదాసూ, కొడుకులూ సుఖంగా స్నానాలు చేసి, ష్ట్రస్ పేతంగా భోజనాలు చేసుకున్నారు. కొడుకులను వెళ్లి పదుకోమని పంపేసి, వీరదాసు ధర్మకర్తతో రహస్యంగా తాము వచ్చిన పనీ, దానికి ముందు నదిచిన కథా దాచకుండా చెప్పేసి, సలహా అడిగాడు.

వాళ్ళు పంచకల్యాణిని తీసుకుపావుటానికి వచ్చారని తెలియగానే ధర్మకర్త నిర్మాంతపోయాడు. ఆయన వీరదాసుతో, "ఆయ్యా, మీరు వృథాగా శ్రమపడ్డారు.

మీరు తలపెట్టిన కార్యం జరిగేది కాదు. తెల్లవారుతూనే మీరు తిరిగి వెళ్ళపచ్చు. మా రాజుగారు ఆ గుర్తాన్ని మీకు అమ్మురు. దాన్ని దెంగిలించటం కూడా మానవ మాత్రుల తరం కాదు. తెలియక ఎవరన్నా ఆలాటి ప్రయత్నం చేసినా వారి ప్రాణాలు దక్కువు. నిజం చెబుతున్నాను," అన్నాడు.

వీరదాసు దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి. "ప్రాణా పాయం గురించి ఆలోచించే స్థితిలో లేము, బాబుగారూ! పంచకల్యాణిని తీసుకుపాక పాతే అక్కడ మా రాజుగారు చంపేస్తారు. కాకపాతే, మానవయత్నం లేకుండా చావటం మా కిష్టం లేదు. అందుచేత, ప్రాణాలు పాయానా సరే పంచకల్యాణిని తస్కరించ ఉనికి ప్రయత్నిస్తాం. మా రాజుగారి సేవలో

చచ్చ మన్న కిరి అయినా ఉంటుంది. రాజుదేహు లనిచించుకుని చచ్చే దానికన్న ఇది మేలు కాదా? పోతె మాకు మీరు ఒక్క సహాయం చెయ్యవచ్చు. మమ్మల్ని ఎలా గయినా రాజుగారి అశ్వాలలో ప్రవేశ పెట్టే మార్గం చూడండి. ఈ సంచీలోని బంగార మంతా మీ కిచ్చుకుంటాను. అశ్వాలలో ప్రవేశించినాక మాపాట్లు మేం వడతాం!" అన్నాడు.

ధర్మకర్త చాలాసేపు అలోచించి. "ఈ రాత్రికే మమ్మల్ని రాజుగారి అశ్వాలలో ప్రవేశ పెట్టగలను. రాజుగారి గుర్రాల కోసం చిట్టూ, పొట్టూ బస్తాలలోకి ఎక్కున్నన్నారు నా మనుషులు. ఆ బస్తాలలో పెట్టి మమ్మల్ని

కూడా పంపవచ్చు. కానీ మీరు ఈ అశ్వాల నుంచి ప్రాణాలతో బయట పడరు. మీ వాపుకు నేను కారకుణ్ణి అవుతానే అని విచిరస్తున్నాను!" అన్నాడు.

"బాబుగారూ, మమ్మల్ని ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్న వాళ్ళకింద జమ కట్టంది. మమ్మల్ని పాట్లు బస్తాలలో పంపారంటే మీకు పాపం రాదు నరికదా పుణ్యం వస్తుంది. మా మాట తీసెయ్యకండి," అని విరదాను ప్రాథ్మయపడ్డాడు.

ధర్మకర్త వారు నలుగురినీ తానే స్వయంగా గోతాలలో పెట్టి, వాటిని చిట్టుతో సింపి మూతులు కట్టి, తన నౌకర్లను పిలచి, వాటిని కూడా బశ్చమీది కెత్తించాడు. ఆయన విరదానుతో బంగారం ఉన్న సంచిని తన వద్దనే రహస్యంగా ఉంచుతాననీ, విరదాను తిరిగి వచ్చేటప్పుడు తప్పక తీసుకు పొవాలనీ అన్నాడు.

దాటా బస్తాలు శ్యామలవగరంలోని అశ్వాలలోకి చేరేనరికి ఆర్థరాత్రి అయింది. అశ్వాలవాళ్ళు బస్తా లన్నీటినీ ఒక పక్కగా వేసి, వెంటనే నిద్రపోయారు.

అంతా సద్గుమణిగగానే విరదానూ, కొడుకులూ గోతాలూ చించుకుని బయటికి పచ్చి, ఏ మాత్రమూ అలికిడి చెయ్యకుండా పంచకల్యాణి కట్టి ఉన్న కొట్టం కోసం వెతికి పట్టుకున్నారు.

పంచకల్యాణి మేలుబాతి ఆశ్వం కాపటంచెత దాన్ని వాళ్ళు తెలికగా గుర్తించ గలిగారు. అది కూడా కొత్తవాళ్ళను చూడగానే ఉద్రేకం చెంది, కథల్ని పెద్దవి చేసి, చిన్నగా వలుకసాగింది.

ఇదేమీ గమనించకుండా ఏరదాను చప్పున దాన్ని సమీపించి దాని మొడకున్న కట్టుతాడు విప్పబోయారు. అతని చెఱ్ఱు తగలగానే గుర్తం గట్టగా సకిలిస్తా, కాళ్ళు జూడించి ఏరదానునూ, అయినకు సహాయం పచ్చిన ఆయన కొడుకులనూ తన్నబోయింది. వాళ్ళు నలుగురూ దూరంగా పారిపోయి తమ తలలు పగలకుండా కాపాడుకున్నారు.

ఇంతలో రక్కకభటులు రానే వచ్చి, ఏరదానునూ, అతని కొడుకులనూ షట్టి బంధించి, అప్పటికప్పుడే రాజుగారి దగ్గరికి తీసుకుపోయారు.

“ ఏళ్ళు పంచకల్యాణి కోసం వచ్చారా? తెల్లవారినదాకా ఆశ్వాలలోనే బంధించి ఉంచండి. రేపు ఉదయం విచారణ చేటాం,” అన్నాడు రాజు.

తెల్లవారగానే రాజు బందిలను తన ఇంటికి పిలిపుంచి, వారి కట్లు విప్పించి, కూర్చోమని మర్యాద చేసి, “ మీ రెవరు? ఏ కారణం చేత ఈ అపాయంలో చిక్కుకున్నారు? మీ కథ అంతా చెప్పండి,” అన్నాడు.

ఏరదాను ఏమీ దాచకుండా జరిగిన దంతా చెప్పాడు.

అంతా ఏని శ్యామల రాజు, “ ఏరదానూ, ఇంటులో నీ స్వార్థం ఏమీ లేదని నేను నమ్ముతున్నాను. కానీ మీరందరూ ఈ కృణాన చాలా అపాయకరమైన స్థితిలో ఉన్నారు. ఇంతకన్న అపాయకరమైన స్థితి నీకు ఎప్పుడైనా సంభవించిందా? సంభవించి ఉన్న ట్రీయతే చెప్పి. దాన్ని నేను విశ్వసించ గలిగితే నీ కొడుకులలో ఒకష్ట ప్రాణాలతో పదిలేస్తాను,” అన్నాడు.

ఏరదాను తన గత జీవితం జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని, “ సంభవించింది, మహారాజు,” అన్నాడు.

“ అదేమితో చెప్పి!” అన్నాడు రాజు.

—(వచ్చే సంచికలో మొదటి కథ)

ధనయోగం

బుక శిథిగారు ఒక చ్యోతిమృదితే మాట్లాడుతుండగా అక్కడికి ఒక పెద కుర్రవాడు పచ్చాడు. చ్యోతిమృదు శిథిగారికి ఆ కుర్రవాళ్ళ చూసించి, “ఏది తండ్రి కూలి చేసుకుని బతుకుతాడు. అయితేనే? ఏడికి త్వరలోనే గచ్చ ధనయోగం ఉన్నది. ఏది తండ్రి సుఖపడిపోతాడు,” అన్నాడు.

చ్యోతిమృది మిద మంచి గురి ఉన్న శిథిగారు ఆ కుర్రవాడి తండ్రిని వెతుకుంటూ పోయి, “నీ కొడుకు భారం కొంతకాలం నాకు వదిలిష్టు. నీకు రెండువందల రూపాయి లిస్తాను,” అన్నాడు.

కూలివాడికి ఏదే అనుమానం వేని, “ఏ ఉద్దేశంతే అదుగుతున్నారు?” అన్నాడు.

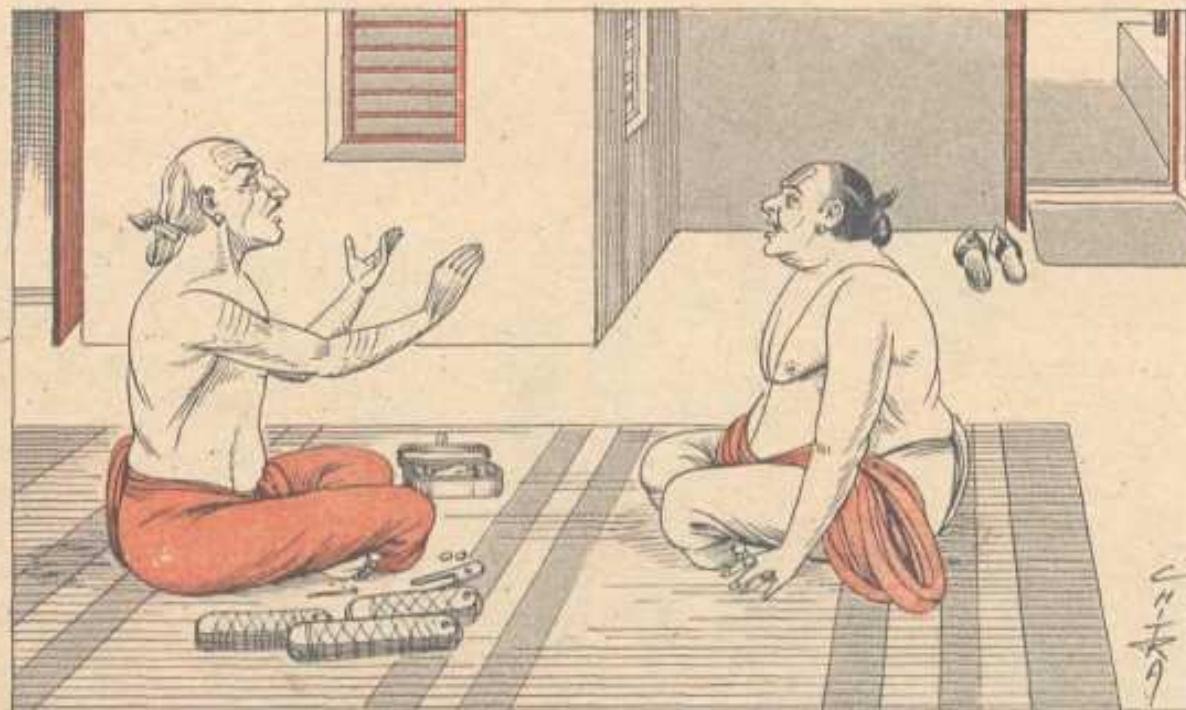
“యరుదైశ మేమి లేదు. వాడంటే ముచ్చటపడ్డాను. వాడికి మూ ఇంట్లో రాజేప చారంగా జరుగుతుంది. కావలిస్తే ఇంకో మూడువందలు తీసుకో,” అన్నాడు శిథిగారు.

కూలివాడికి అయిదువందలు ముట్టాయి. వాడి కొడుకుకు శిథిగారి ఇంట రాజేప చారంగా జరుగుతున్నది. నెల గడిచినా వాడికి దబ్బేమీ రాలేదు.

శిథిగారు చ్యోతిమృది వడ్డకు వెళ్ళి జరిగినదంతా చెప్పి, “ఆ కుర్రవాడికి ఇంత దాకా ధనయోగం వట్టలేదే?” అన్నాడు.

“వట్టకపోవట మేమిటి? నువ్వుచ్చిన డబ్బుతే వాడి తండ్రి పది గేదెలను కొని, నిక్కిపంగా వాగ్యపారం చేసుకుంటున్నాడు,” అన్నాడు చ్యోతిమృదు.

—కై. రమేంద్రవాద

ముఖ్యార్థిం

పాండవులు జూదంలో ఉడి, పనవాసం చెయ్యటానికి ద్రోషదితో సహా హస్తినాపురం నుంచి అరజ్యాలకు బయలుదేరారు. ఇంద్ర సేనుడు మొదలైన వాళ్ళు పథ్యలుగు మంది సేవకులు రథాలు వెంట బెట్టుకుని వారి వెనకగా వచ్చారు.

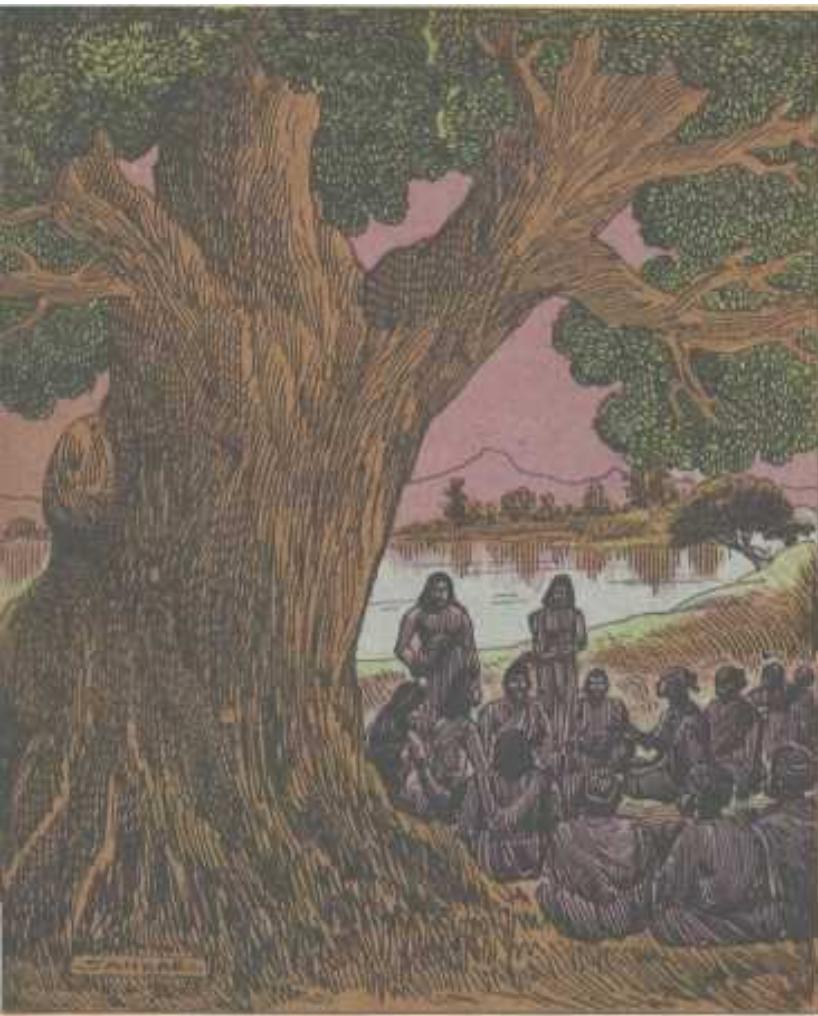
దారిలో వర్ధమానపురం అనే ఊరు తగిలింది. పాండవులు ఆ ఊరికుండా వెళు తూండగా, హస్తినాపురం నుంచి బయలు దేరి వచ్చిన కొండరు పొరులు వారిని చేరు కుని, “ధర్మరాజు, మేం లేకుండా మీ రెక్కుదికి పోతారు? మమ్మిల్ని కూడా మీ వెంట తీసుకుపాండి,” అన్నారు.

వాళ్ళతో ధర్మరాజు, “మీ సోదరుడి లాటి వాళ్ళే, నా మనవి కొంచెం వినండి. సూర్యాప్రమానమయే వేళకు ఒక పెద్ద

మాకు రాబోయే కష్టాలు తలుచుకుని మా తాత భీమ్మదూ, మాకు తండ్రిలాటి వాడైన ధృతరాష్ట్రుడూ, అంతకన్న కూడా మా తల్లి కుంతీ తీరని దుఖాంలో ఉంటారు. మీరు వెళ్ళి వారిని ఉదార్పిసట్టయితే నాకు శుభం కలుగుతుంది. వాళ్ళము నేను మీకు అప్పగిస్తున్నాను. మీరు చాలా దూరం వచ్చారు. ఇక తిరిగి వెళ్ళండి,” అన్నాడు.

అంత వినయంగా అడిగిన ధర్మరాజు మాట తీసి వెయ్యిలేక, ఆ పొరులు పాండ పులను మెచ్చుకుంటూ హస్తినాపురానికి తిరిగి వెళ్ళిపోయారు.

తరవాత పాండవులు రథాలెక్కి గంగా తీరం వెంబడి అరజ్యాల కేసి పోతూ, సూర్యాప్రమానమయే వేళకు ఒక పెద్ద

చెట్టున్న చోటికి చేరుకుని, ఆ రాత్రికి ఆ చెట్టు కింద నిలిచారు. చుట్టు పక్కల గ్రామాల నుంచి అనేకమంది బ్రాహ్మణులు వారి పద్ధతు వచ్చి, అనేక పుణ్యకథలు చెప్పి ఆ రాత్రి వెళ్ళఖుచ్చారు.

తెల్లవారగానే పాండవులు గంగాస్నానం చేసి, అరణ్య మాగ్గాన బయలుదేరబోతూ ఉన్న సమయంలో, భిక్షాటన వృత్తిగా గల బ్రాహ్మణులు కొందరు, ధర్మరాజు వెంట ఆరణ్య వాసానికి పస్తామన్నారు.

“మాకు ఉన్నదంతా పోయి, నియమానికి కట్టుపడి అ ర ణ్య వా సం చెయ్య బోతున్నాం. అరణ్యాలలో మీరెలా ఉఁవి స్తారు? నా కారణంగా మీరు బాధలు

పడితే నేను భరించలేను. మీరు మీ ఇళ్ళకు పొంది.” అన్నాడు ధర్మరాజు.

“నిన్నే నమ్ముకుని పస్తామంటే నువ్వు పద్ధనటం భావ్యం కాదు,” అన్నారు బ్రాహ్మణులు.

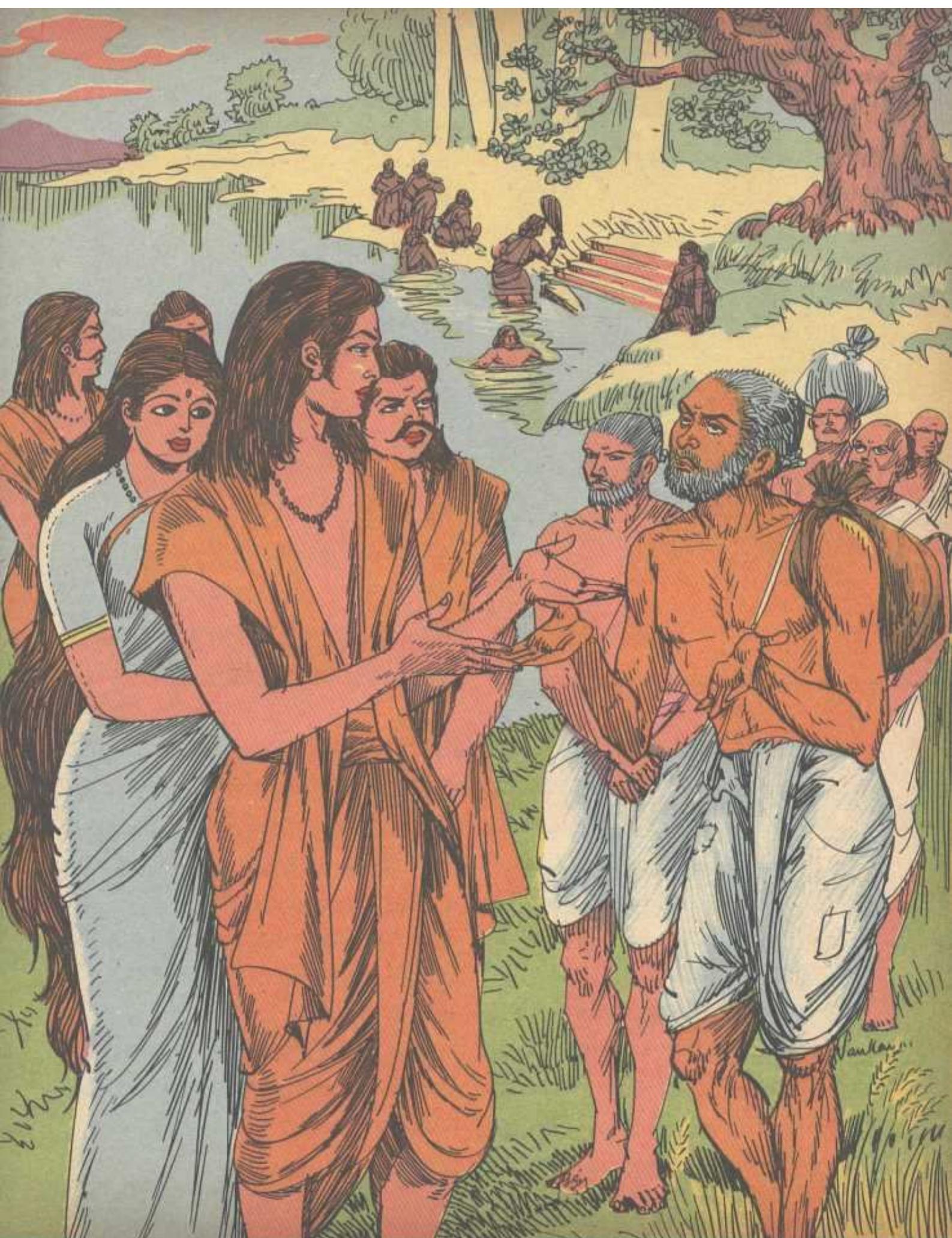
“నేను అసహయుణ్ణి. నా తమ్ములు అసహయులు. మీ కోసం కండమూలాలు తమ్ముని నా తమ్ములను కష్టపెట్టలేను,” అన్నాడు ధర్మరాజు.

“మా తిప్ప లన్ని మేమే పడతాం. మామూలంగా మీరేమీ శ్రమపడవద్దు. మాకు కావలిసింది మీ సాంగత్యం మాత్రమే,” అన్నారు బ్రాహ్మణులు.

ధర్మరాజు తమ పురోహితుడైన ధౌమ్యదితో, “మునిశ్వరా, ఈ బ్రాహ్మణులు నా వెంట అష్టకప్పాలూ పడటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. పద్ధంటే వినరు. వీళ్ళను అరణ్యంలో ఎలా పోషించాలి? ఏదన్నా ఉపాయం ఉన్నదా?” అన్నాడు.

“ధర్మరాజు, అన్నం అదిత్యమయం. నువ్వు సూర్యుణ్ణి ఆరాధించి, సూర్యుడి మహిమ చేత ఈ బ్రాహ్మణులను పోషించు,” అని ధౌమ్యదు ధర్మరాజుకు సూర్యస్తోత్రం ఉపదేశించాడు.

ధర్మరాజు కొన్ని రోజులు నిష్ఠగా సూర్య రాధన చెయ్యగా సూర్యుడు ప్రత్యక్షమై, ఒక రాగి పాతను ఇచ్చి, “ధర్మరాజా;

ఇది అక్షయపాత్ర. ద్రౌపది కాయలనూ, దుంపలనూ వండి ఇందులో ఉంచితే, వసవాసం వన్నెండేల్లా, నీకూ, నీ అతిధులకూ కావలిసిన ఆహారమంతా ఇందులో లభిస్తుంది," అని చెప్పి మాయమయాడు.

ధర్మరాజు ఆ అక్షయపాత్రను ద్రౌపదికి ఇచ్చాడు. అది మొదలు ద్రౌపది కాయగూరలు వండి అందులో ఉంచితే, అందులో నుంచి ఆన్నిరకాల ఆహారాలూ అంతులేకుండా లభిస్తూ ఉండేవి.

తరవాత పాండవులు గంగ తీరాన్ని పడిలిపెట్టి పచమటగా అరబ్యాల వెంబడి బయలుదేరి యుమునా, చృష్టద్వాతీ సదులు గడిచి, సరస్వతినదీ తీరాన గల కామ్యక

వనం ప్రవేశించారు. అది చాలా అందమైన ప్రదేశం. అక్కిడ అనేకమంది మునులు ఉంటున్నారు.

పాండవులు ఇలా కామ్యక వనంలో ఉపథగా, హర్షినాష్టరంలో ధృతరాష్ట్రుడు విదురుళ్ళ పిలిచి, "విదురా, పాండవులు వసవాసం పోయిన తరవాత ప్రజలు మనకు దూర దూరంగా ఉంటున్నారు. వాళ్ళ మనకేదైనా అపకారం చేస్తారో ఏమో! వాళ్ళను చేరదీసే ఉపాయం ఏదన్నా ఉంటే చెప్పు," అన్నాడు.

"రాబు, ధర్మరాజుకు ధర్మం మూలం. సుపు ధర్మం పాటించి, పాండవులనూ, నీ కిడుకులనూ కూడా కాపాడుకో. పాండవుల రాజ్యాన్ని శకుని ద్వారా దుర్యాధనుడు మోసం చేసి కాజేశాడు. పాండవులు నీ కిడుకులందరినీ నిర్మాలించ గల వాళ్ళు. ధర్మరాజుకు రాజ్యం ఇచ్చి. దుర్యాధను శకుని కశ్చాదులు ధర్మరాజును కొలపనే. నిండు సభలో దుశ్శాసనుడి చేత ద్రౌపదికి, భీముడికి క్షమాపణ చెప్పించు. ధర్మరాజు క్షమాపణ అమోదిస్తాడు. నన్ను సలహా అడిగాపు గనక చెప్పాను," అని విదురుడు అన్నాడు.

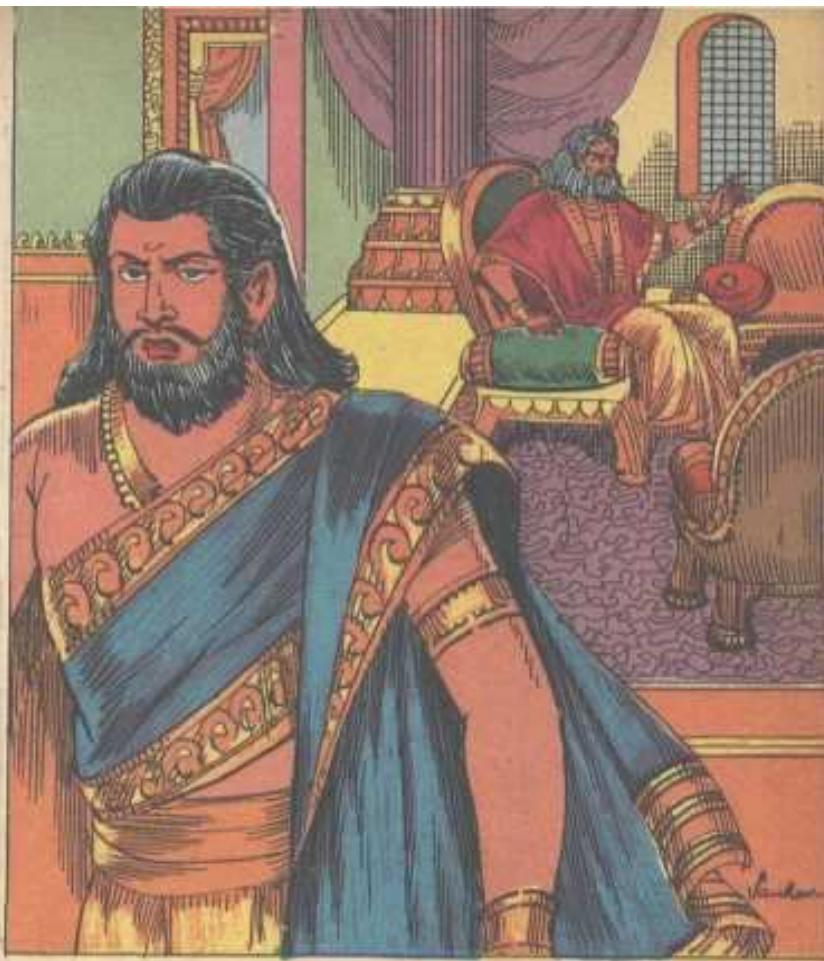
ధృతరాష్ట్రుడు, కోపం వచ్చి, "నా కన్న కిడుకును పరాయివాళ్ళ కోపం ఎట్లా వదులు కుంటాను? నువ్వు ఈ మాట చెప్పదగిన

దేశా? నేను నిప్పు ఎంత మర్గాదగా చూస్తున్నా నీ కుల్సితబుద్ది మారదు. నా కొడుకుల బాగు చూడలేవు. నీవి అన్ని దురాలోచనలు. అవి ఏంటే నేను నాశన మపుతాను. ఎప్పుడూ పాండవులను ఆకాశాని కెత్తుతావు. వాళ్ళ దగ్గరికి వెళ్ళి ఉండు. లేదా, నీ యిష్టం వచ్చిన మరో చేటికి వెళ్లు." అన్నాడు.

వెంటనే విదురుడు రథం తెచ్చించి, పాండవులున్న కామ్యకవనానికి వెళ్ళాడు.

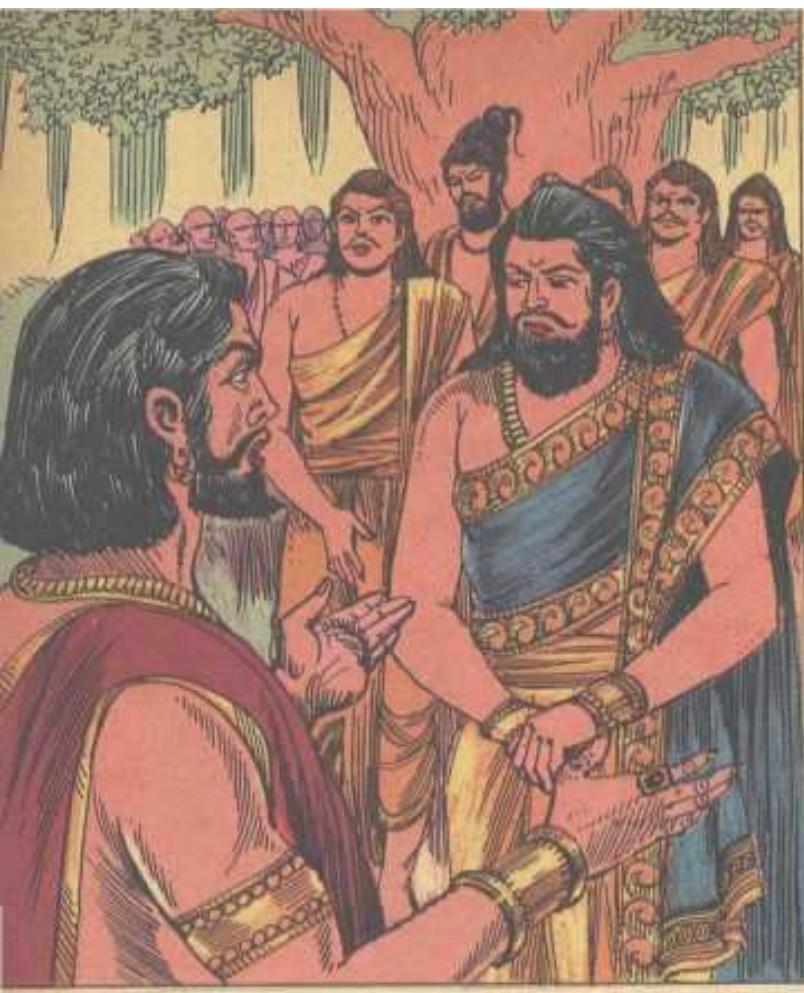
విదురుడు వెళ్ళే సమయానికి ధర్మరాజు చుట్టూ బ్రాహ్మణులను పెట్టుకుని, కొలువు తీరి ఉన్నాడు. అతను విదురుణ్ణి దూరానే చూసి, భీముడితే, "జూదంలో మనం మన ఆయుధాలు షిడ లేదు గాదూ? వాటిని గిలుచుకునేటందుకు మళ్ళి జూదం ఆడ రమ్మని పిలవటానికి దుర్యథనుడూ, శకునీ విదురుణ్ణి పంపించారలై ఉన్నది. లేకపోతే విదురుడు పనిపెట్టుకుని ఇక్కడికి ఎందుకు పనున్నట్టు? విదురుడు పిలిస్తే నేను రాకుండా ఉండనని వాళ్ళ ఉద్దేశమేమో! ఏమైనా ఇక నేను జూదం ఆడలేను. అర్థు సుందిగాండివమూ, నిగదా వాళ్ళు జూదంలో గిలుచుకున్నారంటే ఇక మనకు రాజ్యం ఆశ లేదు!" అన్నాడు.

ఇంతలో విదురుడు దగ్గరికి వచ్చాడు. ఆజు మొదలైన వాళ్ళు లేచి ఆయనకు

విదురు వెళ్ళి, నమస్కారం చేసి తీసుకు పచ్చి కూర్చుబట్టి, అయిన వచ్చిన పని అడిగారు. ధృతరాష్ట్రుడు తనను హతం ఆడగటమూ, తాను చెప్పటమూ, అది రుచించక ధృతరాష్ట్రుడు తనను వెళ్ళగట్ట టుమూ విదురుడు ధర్మరాజుకు తెలిపాడు. అలా అయితే, తన వద్దనే ఉండి, అడు గదుగునా తనకు ఆలోచన చెప్పమన్నాడు ధర్మరాజు విదురుడితే.

విదురుడు కామ్యకవనంలో పాండవులను చేరుకున్నట్టు ధృతరాష్ట్రుడికి తెలిసింది. విదురుడి సలహాతో పాండవులు ఎంత లాభం పొందుతారో ఆనిపించి ధృతరాష్ట్రుడికి మూర్ఖ వచ్చింది. కొంతసేపటికి ఆయన స్ఫుర్ప

తెచ్చుకునే, సంజయుడితో, “సంజయ, విదురుడు నా తమ్ముడు. నా స్నేహితుడు. ఎంతో బుద్ధిమంతుడు. కొంచెం కరింగా హర్షాదానని అలిగి, కామ్యకవనానికి వెళ్లి, పాండవుల దగ్గర చేరాడు. అతను లేకపోతే నా బుద్ధి పని చెయ్యకుండా ఉన్నది. నువ్వు వెంటనే వెళ్లి, విదురుడై తీసుకురా,” అన్నాడు పశ్చాతాపంతో విదుస్తూ.

సంజయుడు కామ్యకవనానికి వెళ్లి, విదురుడై తీసుకు పోవటానికి వచ్చినట్టు భర్యరాజుతో చెప్పి, విదురుడితో, “మహాను భావా, మీరు వచ్చినది మొదలు ధృతరాష్టుడి ప్రాణాలు గిలగిలా కొట్టుకుంటున్నాయి. మిమ్మల్ని తీసుకు రఘుని నన్ను

పంపాడు. మీరు వచ్చి ఆయన ప్రాణాలు నిలబెట్టండి,” అన్నాడు.

విదురుడు భర్యరాజు అనుమతి పొంది, సంజయుడి వెంట హస్తినా పురానికి వచ్చాడు. ధృతరాష్టుడు విదురుడై కొగలించుకుని, “నువ్వు చాలా మంచివాడివి. నా మాట పాటించి తిరిగి వచ్చాపు. ఇన్ని రోజులూ ఏ మీ తోచక కొట్టుకున్నాను. నా తప్పులు క్షమించు,” అన్నాడు.

దానికి విదురుడు, “నీ ఆజ్ఞ అయిందని వచ్చాను. నేను నీకు హతమైన మాటలే చెప్పాను. నాకు వాళ్లా ఒకటు. ఏళ్లా ఒకటు. కాకపోతే, వాళ్లు దీనస్తితలో ఉన్నారు గనక వారిపై జాలి పోచ్చు. అది న్యాయమే కూడానూ,” అన్నాడు.

విదురుడు మళ్ళీ తన తండ్రిని చేరుకునే సరికి దుర్యథనుడు కర్ణ శకుని దుళ్లాసను లను పిలిపించి, “మళ్ళీ విదురుడువచ్చాడు. ఆ పాండవ పక్షపాతి తండ్రికి ఏమి సలహా చెబుతాడే తెలీదు. పాండవులు తిరిగి వచ్చారో, నేను ఆత్మహత్య చేసుకుంటాను,” అన్నాడు.

శకుని దుర్యథనుడితో, “మూర్ఖుడిలాగా హర్షాదకు. నీ తండ్రి రఘున్నా పాండవులు రారు. ఒకవేళ వచ్చినా, మళ్ళీ భర్యరాజు చేత జాదం ఆదించి, దేవెలను చేసి పంపేషాం,” అన్నాడు.

దుర్యోధనుడి కి మాట రుచించలేదని
గ్రహించి కర్ణుడు శకుని దుఖ్యసనులతో
“మనం యుద్ధసన్నద్ధులమై ఇప్పుడే బయలు
దేరి పోయి, అరణ్యంలో అసహాయులుగా
ఉన్న పాండవులను చంపి వద్దాం. వాళ్ళు
బతికి ఉన్నంతకాలమూ మనకు శత్రువులే.
ఇప్పుడు కాకపోతే తరవాత వారిని గెలవటం
కష్టం,” అన్నాడు.

ఈ మాటలకు అందరూ సంతోషించి,
సైన్యంతో సహా పాండవుల మీదికి యుద్ధా
నికి వెళ్ళి నిశ్చయించారు.

సరిగా ఈ సమయంలో వ్యాసుడు ధృతి
రాష్ట్రుడి వద్దకు వచ్చి, “దుర్యోధనాదులు
మాయ జూదంలో పాండవులను రాజ్య
భ్రష్టులను చేసి, అరణ్యాలకు పంపటం
నాకేమీ బాగా లేదు. ఇప్పుడు అరణ్యంలో
ఉన్న ఆ పాండవుల మీదికి నీ కొడుకు
యుద్ధానికి పోబోతున్నాడు. వెళ్ళాడే, భంగ
పది వస్తాడు. నీ కొడుకు చేత ఈ ప్రయత్నం
మాన్యంచు. నుహా, భీముడూ, ద్రోణుడూ,
విదురుడూ ఈ అథర్వాన్ని జరగనిస్తున్నా
రెందుకు?” అన్నాడు.

దానికి ధృతరాష్ట్రుడు, “మహానుభావా,
ఈ జరిగినదంతా మా కెవరికి ఇష్టం లేదు.
కాని పుత్ర ప్రేమ చేత దుర్యోధనుడికి అధ్య
పడ లేకుండా ఉన్నాను. మీరే వాడికి బుద్ధి
చెప్పండి,” అన్నాడు.

“నేను వెళ్ళాలి. ఇక్కడికి మైత్రేయు
దనే ముని వస్తున్నాడు. అతనే నీ కొడుకుగై
చెప్పి పలసినది చెబుతాడు,” అంటూ
వ్యాసుడు వెళ్ళి పోయాడు.

వ్యాసుడు చెప్పినట్టే మైత్రేయమహా
ముని కొద్ది రోజులకు హస్తినాపురం చేరి,
ధృతరాష్ట్రుణ్ణి చూశాడు. ధృతరాష్ట్రు దాయ
నకు సమస్తాపచారాలూ చేసి, “మహాత్మా,
మీరు ఎక్కడి నుంచి వస్తున్నారు?” అని
అడిగాడు.

“నేను తీర్థయాత్రలు చెప్పు కామ్యక
వనానికి వెళ్ళి, అక్కడ పాండవుల వద్ద
కొన్ని రోజులుండి, నిన్న చూసి పోదామని
ఇలా వచ్చాను. పాండవులు జడలు దాల్చి,

నారబట్టలు కట్టి, అకులూ, అలములూ తింటూ ఆ అరణ్యంలో నా నా కష్టాలూ పదుతున్నారు," అన్నాడు మైత్రేయుడు.

వెంటనే ధృతరాష్ట్రుడు, "మునీశ్వరా, పాండవులు శ్వమంగా ఉన్నారు గద? వాళ్ళు నియమాన్ని ఉల్లంఘించే ఆలోచనలో లేరు గద?" అని అడిగాడు.

"వాళ్ళు లోకాలు తల కిందైనా చేసు కున్న నియమాన్ని తప్పురు. అలాటి వాళ్ళకు నీ కొదుకు ద్రేహం చేశాడు! జూదం గురించి అంతా విన్నాను," అని మైత్రే యుడు దుర్యోధనుడితో, "అయ్యా, నీకే మన్నా కాస్త బుద్ది ఉంటే పాండవుల స్నేహం సంపాదించుకో. వాళ్ళు మహా శూరులు, కామ్యకవనంలో భీముడు కిమ్మురు డనే భయంకర రాక్షసుల్లో చంపాడు. అతను బలుణ్ణి, హాదింబుణ్ణి, జరాసంధుణ్ణి చంపిన సంగతి మీకూ తెలును. ద్రుపదుడి లాటి బలవంతులు వాళ్ళకున్నారు. కృష్ణుడు వాళ్ళపక్షం. అలాటి వాళ్ళతో నీకు విరోధం దేనికి?" అన్నాడు.

దుర్యోధనుడు ఈ మాటలు విని వేళా కోళంగా తన చేతులతో తెడలు చరుచుకుని, చేతులు పై కెత్తి, కాలి-బొటు వేలితో నేల రాచాడు. అది చూసి మైత్రేయుడు కోపించి, "ఆ తెడలు భీముడి గదతో విరుగుగాక!" అని శపించాడు.

ధృతరాష్ట్రుడు అందేళనగా, "స్వామీ, అలా జరగకుండా అనుగ్రహించండి," అన్నాడు.

"దానికి ఒకటే మార్గం: నీ కొదుకు పాండవులపై పగమాని, సఖ్యంగా ఉండ టమే," అన్నాడు మైత్రేయుడు.

"మహాత్మ, కిమ్మురు డనేవాణ్ణి భీముడు చంపాడన్నారే, ఆ సంగతి కాస్త చెప్పండి," అని ధృతరాష్ట్రుడు అడిగాడు.

"అది నేను చెప్పను. విదురుణ్ణి అదిగితే అతను చెబుతాడు. నేను వెళ్ళి వస్తాను," అంటూ మైత్రేయుమహాముని వెళ్ళిపోయాడు.

"భీముడు కిమ్మురుణ్ణి చంపాడుగా!" అని విచారిస్తూ దుర్యోధనుడు సభామందిరం నుంచి అవతలికి వెళ్ళిపోయాడు.

శివుతాళి

4

పరదేవతను గురించి తపన్న చేసి, అమె తమ కుమార్తగా పుట్టేటట్లు పరం పాంద మని మేనకా హామపంతులకు చెప్పి, బ్రహ్మ విష్ణు మహాంద్రాదులు వింధ్యపర్వతానికి వచ్చి, అక్కడ తపన్న చేస్తున్న మహా దేవిని స్తోత్రం చేశారు.

కాంతులు అన్నిదిశలా విరజిమ్మె కిరీటం ధరించి, చెయ్యి చేతులతో త్రిశూలం మొదలైన అయ్యాలు ధరించి పరదేవత వారి ముందు ప్రత్యుషమయింది. అప్పుడు బ్రహ్మదులు అమెతో, "తల్లి, నువ్వు దక్కుడి కుమార్తగా జన్మించి, సతి అనే పేరుతో శిష్టాచారు వివాహమాడి, దక్కుడి మీది కోపంతో సతి దేహాన్ని విడిచేశాపు. సతి వియోగంతో విరక్తుడై శిష్టుడు తపస్సులో ముణిగి పోయాడు. అందుచేత తారకాసురుడు మొదలైన వాళ్ళు యథేచ్చగా లోకాలను

పీడిస్తున్నారు. కనుక, ఇప్పుడు నువ్వు మేనకా హామపంతుల కదుపున పార్వతిగా పుట్టి, శిష్టాచారు పెళ్ళాడి, లోకాలను తాపా దాలి," అన్నారు.

మహాదేవి బ్రహ్మ విష్ణు మహాందుల కోరిక తీర్చుతానని మాట ఇచ్చి అంతర్థితు రాలయింది.

ఈలోపల మేనకా హామపంతులు బ్రహ్మ మొదలైన వారి హతాన్ని అనుసరించి, వారు సూచించిన విఫంగా తపోనియమం దాల్చి, చైత్ర శుద్ధ పాడ్యమినాడు ప్రారంభించి ఇరవైదు వ్యాఖ్యానాలపాటు అమిత భక్తితో పరదేవతను ఘూజించారు. పరదేవత సంతోషించి, వారి ఎదట ప్రత్యుషమై పరం కోరమన్నది.

అప్పుడు మేనకా హామపంతులు, "తల్లి, నీ మూలంగా మేము తరించాం. మాకు

'చందుమామ'

బలకోర్య గుణాధ్యతైన నూరుమంది
కొడుకులను ప్రసాదించి, మా గర్వవాసాన
కుమార్తెవుగా పుట్టి, లోకరక్షణార్థం శివుణ్ణి
పెళ్ళాడి, మాకు శాశ్వతమైన కిర్తిని కలి
గించు!" అని కోరారు.

పరదేవత వారి కోరికలు తీరుస్తానని
వరమిచ్చి అంతర్భావమయింది.

మేనకా హిమవంతులు తమ ఇంటికి
తిరిగి ఓయి నుఖంగా ఉన్నారు. కాల
క్రమాన మేనక గర్వవతి అయి, అయిదు
గ్రహాలు ఉచ్చలో ఉన్న పమయంలో
మైనాకు దనే కొడుకును కన్నది. అతని తర
వాత వరుసగా మరి తొంభైతొమ్మిదిమంది
కొడుకులు కలిగారు. వారి తరవాత మేనక

తిరిగి గర్వం దాల్చి, తొమ్మిదిమాసాల పది
హేను రోజులకు, అరుద్రా నక్షత్రం గల
చైత్ర శుద్ధ నవమినాడు, పార్వతిని కన్నది.
ఆ సమయంలో దిక్కులు వెలిగాయి. దేవ
తలు పుష్పవృష్టి కురిపించారు. బ్రహ్మ,
విష్ణువు, దేవమందుడు మొదలైన వాళ్ళు పర
దేవతను స్తోత్రం చేశారు.

పార్వతి పుట్టటం నీలకాంభి గల శరీర
చ్ఛాయతోనూ, నా లు గు చేతులతోనూ,
లలాట నేత్రంతోనూ కాళిక ఆ శారంతో
పుట్టింది. అది చూసి మేనక, అమెను
మామూలు మానవ శిశువు రూపం థరించ
మని ప్రార్థించింది. అప్పుడామె మామూలు
శిశువుగా మారి ఏడవ నారంభించింది.

తనకు కుమార్త కలిగిందన్న వార్తవిని
హిమవంతుడు పరమానంద భరితుడై,
పురోహితులనూ, బ్రాహ్మణులనూ వెంట
బెట్టుకుని పురిటింటికి వచ్చి, పచ్చకర్మా
రఫు దీపాలు వెలిగింపజేసి, కస్తూరీ జలం
చల్లించి, సృత్యగానాలు ఏర్పాటు చేసి,
బ్రాహ్మణుల చేత ఆశిర్వచనం చేయించి,
వారికి థనమూ, థాస్యమూ, బంగారు
ఆభరణాలూ, పట్టుపీతాంబరాలూ ఇచ్చి,
కొడుకులతోనూ, కూతురితోనూ నుఖంగా
జీవించసాగాడు.

పార్వతి క్రమంగా పెరిగి పెద్దదశ్వతు
న్నది. అమె చెలిక త్తెలతో ఆడేది. మదించిన

సింహాలను ఎక్కు కొండలన్నీ తిరిగేది. గుహలలోనూ, ఇనుకతిన్నెల మీదా దాగుడుమూతరాడేది. తాను తల్లి అయినట్టూ, తన చెలిక త్తెలు పిల్లలయినట్టూ వాళ్ళకు పణ్ణ పంచిపెట్టేది. బంతులతో ఆడేటప్పుడు ఒక బంతిని తన స్నేహితురాళ్ళకు చూపి, "జది బ్రహ్మందం! దీన్ని నేను ఇలా అడిస్తాను!" అనేది. బొమ్మలతో ఆడేటప్పుడు వాటిక బ్రహ్మ, విష్ణూ, మహేశ్వరుడూ అని పేరు పెట్టి, "నేను వీళ్ళను అడిస్తున్నాను" అనేది. బొమ్మరిల్లు కట్టుతూ, తాను బ్రహ్మ ననీ, దాన్ని కాపాడుతూ తాను విష్ణువు ననీ, దాన్ని కూలదేస్తూ తాను మహేశ్వరు ఇస్తానీ అనేది.

ఈ విధంగా పార్వతి బాల్యం వెళ్ళబుచ్చి. విద్యాభ్యాసం ప్రారంభించి, సకల విద్యలూ నేర్చుకున్నది. అమె అస్తమానమూ పరమే శ్వరథాస్యం చేస్తూ, సామగానంతో స్తుతి చేస్తూ, నిత్య సంతోషిగా కాలం గడిపేది. అలాంటి సమయంలో చెలిక త్తెలు "పార్వతి" అని పిలిస్తే పలికేది కాదు, "ఇవాణి" అని పిలిస్తే వెంటనే పలికేది. ఎప్పుడూ సింహాన్ని ఎక్కు తిరిగేది. ఆలా తిరిగేటప్పుడు ఒక్కొసారి అమె చేతిలో విల్లూ, బాణాలూ, శూలమూ మొదలైన అయ్యాలు కని పంచేవి. అమె నురోక వాహనాన్ని ఎక్కుటం గాని, ఇతర అయ్యాలు ధరించటంగాని

ఎన్నడూ చెయ్యి లేదు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఏఱ వాయిస్తూ అనందించేది. విధ్యాధరు లను మించి పాడేది, సృత్యం చేసేది. శివుడి రూపం చిత్రించి తన చెలిక త్తెలకు చూపేది.

ఇలా ఉండగా ఒకనాడు నారదమహా ముని హిమవంతున్న చూడ వచ్చాడు. హిమవంతుడు నారదుడికి ఎదురు వెళ్ళి, పూజించి, తీసుకు వచ్చి కూర్చోబెట్టి, పార్వతిని పిలిపించి, ఆమెచెత నారదుడికి సమసాగ్రం పెట్టించి, తన ఒళ్ళో కూర్చోబెట్టుని, "ఈ పిల్లకు ఎలాటి భర్త పస్తాడే చూడండి," అన్నాడు.

నారదుడు పార్వతి చేతిలో గజ, మత్స్య, అంకుశ, రథరేఖలు చూసి, " హిమవంతా,

నీకూతురి చేతిలో పరదేవత లక్ష్మణులు న్నాయి. ఈమె మూలంగా మీకు గొప్ప కిర్తి వస్తుంది. లక్ష్మీ సరస్వతులతో సమమైన కొరవ పూజలు ఈమెకూ జరుగుతాయి. ఈమెకు తగిన భర్త శివుడే. అందు చేత, ఎలాట ఇతర ఆలోచనలూ చెయ్యక, ఈ పిల్లలు శివుడి కిచ్చి వివాహం చేసే య్యండి," అన్నాడు.

నారదుడు వెళ్ళిపోయాక హిమవంతుడు మేనకతో, "మనం శివుడికి భార్యకాగల కుమారెను ప్రసాదించమని పరదేవతను ప్రార్థించాం. దానికి, నారదుడు యిప్పుడు మనకు చెప్పి పోయిన దానికి సరిపో యింది," అన్నాడు.

మేనక సంతోషించి, "మన పార్వతికి పెళ్ళి యాదువచ్చింది. అందు చేత యిక ఆలస్యం లేకుండా పెళ్ళి ప్రయత్నం చెయ్యండి," అన్నది.

"శివుడు సతిపోయాక, ఆమె శరీరాన్ని మూపున వేసుకుని ప్రపంచమంతా తిరుగుతూ గంగాసాగర సంగమం వద్ద కాళి

ఘుట్టంలో నృత్యం చేస్తూ ఉంటగా, విష్ణువు తన మాయచేత సతిని కాళిరూపంలో అక్కిద స్థాపన చేయించి, శివుడికి జ్ఞానం ఉపదేశించాడట. అప్పుడు శివుడు వైరాగ్యంపొంది, వీరాసనం వేసుకుని తపస్సులో లీనమై పోయాడు. అయితే శివుడు భక్తవత్సులుడు. తపస్సుతో ఆ యనను సాధించవచ్చు. అందుచేత మనం పార్వతి చేత శివుణీ గురించి తపస్సు చేయించుదాం!" అని హిమవంతుడు మేనకతో అన్నాడు.

ఆ ప్రకారమే ఆ తల్లిదండ్రులు పార్వతిని శివుణీ గురించి పట్టుదలతో తపస్సు చేయి నియమించారు.

తరవాత మేనకా హిమవంతులు పార్వతి సమేతులై శివుడు తపస్సు చేసుకుంటున్న కైలాసానికి వెళ్ళారు. ఆయన చుట్టూ గణాధిపతులు ఆయుధాలు ధరించి నిలిచి ఉన్నారు. కొందరు శివుడి సపర్యలు చూస్తున్నారు. హిమవంతుడు శివుడి సమీపానికి వెళ్ళటానికి రుద్రగణాల వాళ్ళు అనుమతించారు.

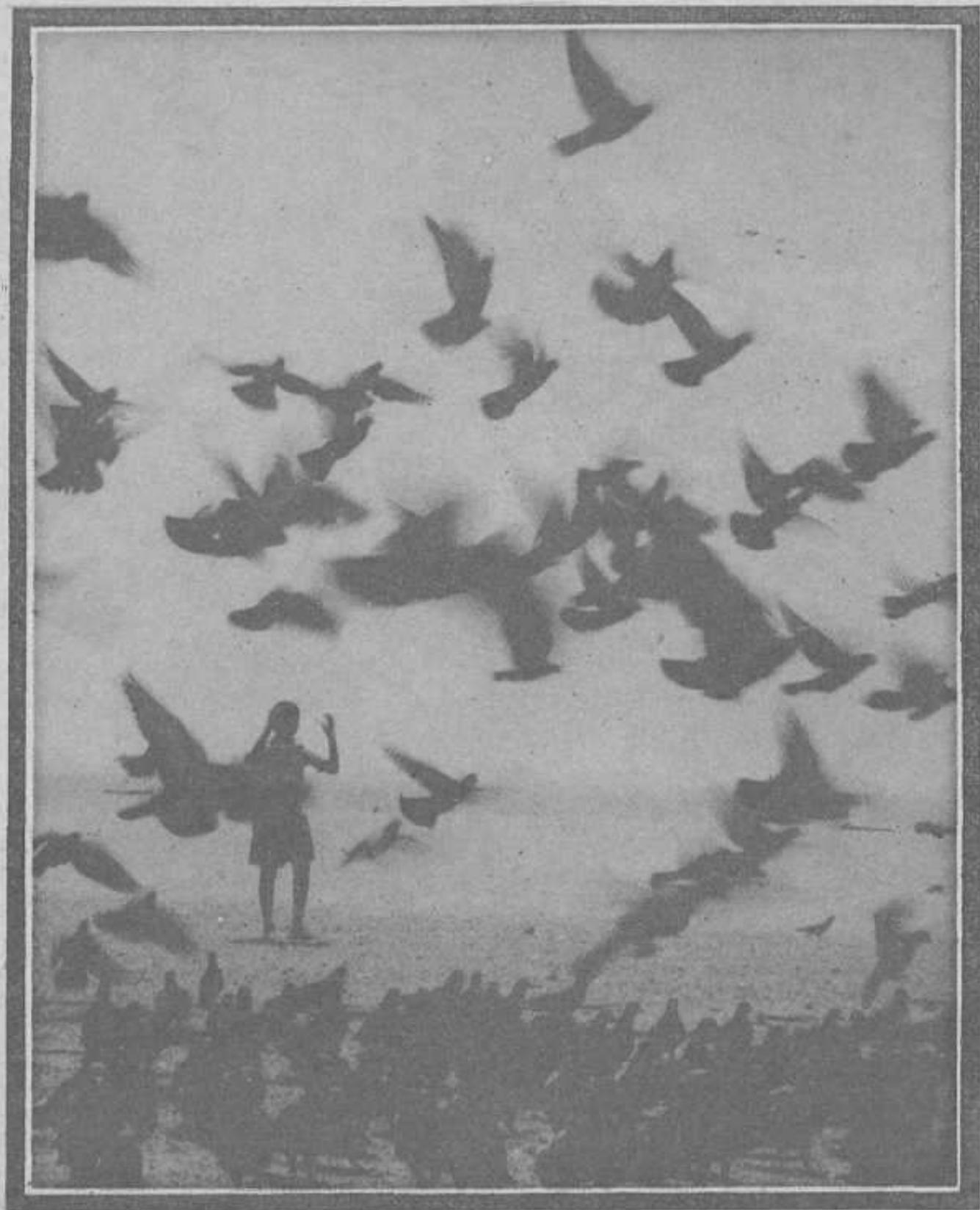
114. ఇగ్నోజు జలపాతం

ఇగ్నోజు నది బ్రిటిశ్ (దక్కిణ అమెరికా) లోని దక్కిణ ప్రాంతపు కొండలలో వుట్టి ఇంచుమొందు వదు మరగా 800 మైళ్లు పారి పరనా అనే నదిలో కలుస్తుంది. ఇగ్నోజు నది పాడుగునా అనేక రుబులూ, జలపాతాలూ ఉన్నాయి. జలపాతాలలో జగత్ప్రీసిద్ధమైనది ఇక్కడ చూపిన ఇగ్నోజు జలపాతం. పరగ్యాయ్, బ్రెజిల్, అర్జుంథీనాల నరిహద్దులు కలిసే చేటిక ఇది 12 మైళ్లు దూరంలో ఉన్నది. పూడుమైళ్లుపాటు ఇది కొండరాళ్లు మీదుగా ప్రవహించి, బంట జలపాతంగా పూరుతుంది. ఒక్కిక్కపాతం 180 అడుగుల ఎత్తుంటుంది. నదిలో ఒక పాయ సూటిగా 760 అడుగులు పాతం అప్పుతుంది. వానాకాలంలో ఈ బంట జలపాతం నిడివి 13,000 అడుగులకు విశ్రించుతుంది. అ సమయంలో నిమిషానికి 280 లక్షల ఘనపుటుగుల సీరు పతనమపుతుందట. ఈ విషయంలో వక్షేరియా, సమాగ్రా జలపాతాలు దీనికి చాలపు.

Chandamama, May '71

Photo by Prabhakar Mahadik

బహుమతి
పాండిన వాగ్యాలై

పత్రులము మేము

పంచినవారు :
ఎన్. కె. మూర్తి, తిరుపతి

Chandamama, May '71

Photo by Prabhakar Mahadik

టప్పుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

పట్టనిస్తూ వుంటాము

పంచినవారు :
ఎస్. కె. మూర్తి, తిరుపతి

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 20 లు
ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1971 జూలై నెల నంచికలో ప్రకటించబడును

- ★ వై పోటోలకు నరి ఐన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగాని, చిన్న వాక్యంలోగాని కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సేంబంధం పుండాలి.)
- ★ మే నెల 20 వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాతు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలింపబడును.

- ★ మాతు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా పున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 20/- లు బహుమానం.
- ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోష్టుకార్య పైన ప్రాసి, ఈ అద్రనుకు పంపాలి.—చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు—26.

మే నెల పో టీ ఫలితాలు

మొదటి పోటో : పక్కలము మేము

రండవ పోటో : ఘయనిస్తూ పుంటాము

పంచవారు : ఎన్. కేశవమూర్తి,

రిషర్వెయర్ రోడ్, తిరుపతి.

బహుమతి మొత్తం రు. 20/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

మిం ప్రియ మైన

చందమామ

వెల జూలై నెల నుంచి కొంచెంగా పెరుగుతున్నది.
విడి సంచిక 90 ప్రైసలు మాత్రమే, సంవత్సర
చందా రూ. 10-80 వై. ఈ కొద్దిపాటి వెల హెచ్చింపు
జరిగినప్పటికీ, మీరు ఎప్పటి అభిమానంతో ప్రతికసు
ఆదరిస్తారని నమ్ముతున్నాము.

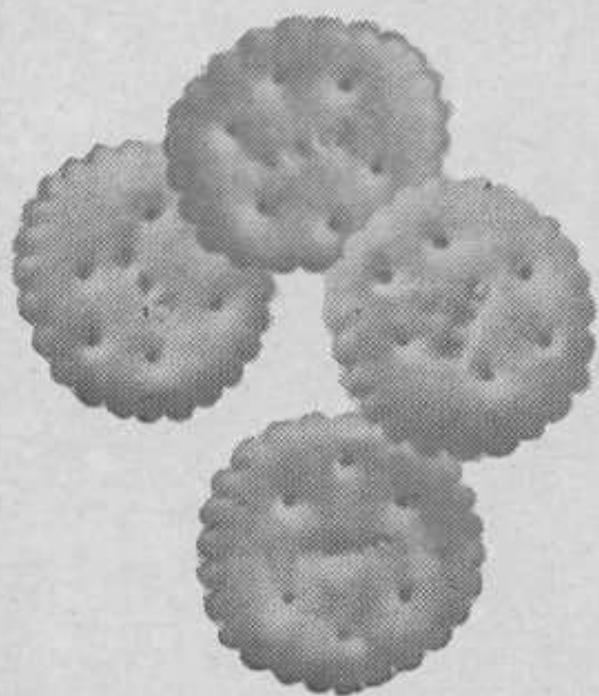
చందమామ పబ్లికేషన్స్

పదపళని

::

ముద్రాసు - 26

చిన్న చిన్న ఉప్పు బస్కెట్లు

**చక్రా-70
బిటూనియా బస్కెట్లు
మాత్రమే ఇప్పుగల్
ప్రత్యేకమైన యచి**

ప్రశాంతి చిన్న ని. బిటూనియా అనుకూలమెనవి.
సురు వెచ్చించే ఉప్పుకి దారాళంగా కొనుకోవచు.
గరగరలాడుతూ ఉంచే చక్రా-70 రుదికరమైనవి.
ఎన్నితినాన్ తనివి తిరదు.

బిటూనియా

అంటే నాట్యాత

BBC/6167

వనమూర్కలమణి తయారైన

ఔరు

గుర్తు

బోల్డ్ రోల్ బెల్ లోల్
నీలమ్మెంబ్రో

ప్రైవేట్ కంపెనీలు హైదరాబాద్ లో పండ్లు
పొడి మార్కెట్ లో కాదు. అవి ఆయుర్వేద చౌషధములు కూడా.

ఆయుర్వేద శేవాశ్రమ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

శ్రీపతి సుఖ్రూర్ • మార్కెట్ • హైదరాబాద్

Heros' AS TEL

ఇప్పుడు అమృతదుతున్నది

లంబిళి అవ్వావ్

మీకు ప్రియుమైన కుటుంబ పత్రిక
మలయాళములో చందులు

బొమ్మలు, కథలు, జానపద కథలు... భారతదేశానికి,
ప్రపంచ దేశాలకూ సంబంధించిన పురాణ కథలు

ఎవరాలకు :

డాల్టన్ ఏజనీస్

• చందులు బిల్లింగ్స్ •

మదరాసు - 26

సమలంది
చిక్కెట్స్ చూయింగ్ గమ్,

తెలుసుకోండి వాటి మజ్జా

డిఱార తిరుగుతూ తెచ్చాడు చిక్కెట్స్ లఫూన్
 మీ లాంటి పిల్లలకు చిక్కెట్స్ చూయింగ్ గమ్
 మీరు ఎరుగనే నాట్ల క్రొత్త చూయింగ్ గమ్ రుచుంతో
 అరండ్, ఎమన్, పెవ్వుమించ్, బూటి-ప్రూటి.

FOR PRECISION IN...

Colour Printing

By Letterpress...

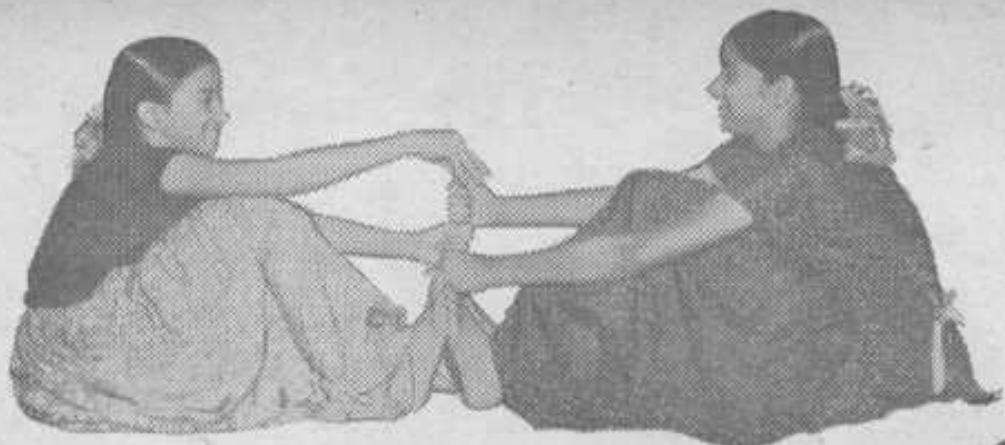
...Its B. N. K's., superb printing
that makes all the difference.

Its printing experience of
over 30 years is at the
back of this press superbly
equipped with modern
machineries and technicians
of highest calibre.

B.N.K

**B. N. K. PRESS
PRIVATE LIMITED,
CHANDAMAMA BUILDINGS,
MADRAS-26.**

శియ్యన ఆట

గుదు గుదు గుంచం గుండే రాగం
 పాముల పట్టం పడగా రాగం
స్వాత్మిన్ టాఫ్ నీకై తెస్తా
స్వాత్మిన్ కేండి నేను తినేస్తా
 కేండి, టాఫ్, క్రంచ్, కూడుబులు
 గలవ స్వాత్మిన్లో చాలా రకాలు
 గుదు గుదు గుంచం గుండే రాగం
స్వాత్మిన్ మిలాయి పిల్లల థోగం

NCM-16 TEL

స్వాత్మిన్ కనెక్షనరీ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, చిత్తారు (ఆం.ప్ర)

**నియమానుసారం ఫోర్మాన్
టూతీపేస్ట్ పళ్లు తోముకుంటే
ఇగుళ్ల బాధలను, దంతక్షయాన్ని అరికట్టుతుంది.**

ఫోర్మాన్ చక్కనిా, ఇగుళనొ చూడా రక్కిసుంది, ఇది దంత వైద్యాలిచే
ప్రయోగించినింది. ఇగుళ్ల రక్కిలేకి ప్రత్యేకమైన వణాలు లీనిలో ఉన్నాయి.
నియమానుసారం, టాల్రి, ప్రైమ్చర్, ఫోర్మాన్స్ పో పళ్లు తోముకుంటే, ఇగుళ్ల
ఖరయ, దంతక్షయము మీ రగరకు రాశు, మీ రికు ఈ ముఖ్య విషయం
నెర్వులునికి ఇదే మంది తదుడిం. క్రొత్త విషయాలై నెఱ్పుకోవాంనే ఉప్పుకం
ఉన్నప్పుడే నెర్వులం ఉత్సమం. కాషున, నేడె ప్రారంభించండి.

ఫోర్మాన్ దంతసంరక్షణ ఎంత చిన్న వయసులో నేర్చితే అంత ఉత్తమం.

ఉచితము "దంతములు ఇగుళ్లను గుండి కిస్మకోడసిన క్రెడిట్" అను విచరణాప్రయోగస్థానములు
ఉన్న కంగుప ప్రాజెక్టము, ఇరి వది లాచండో*, హాబ్కు వంపర అవ్వయించి ఉప్పుడు.
పాచ్ చ్యాప్ 1000F, ఎంసాల్, గ్రేటర్, కల్కతాకుము.

పోస్ ————— వయసు ————— రిసాము —————

* పాసు ఎప్పులో, 20 పేచల రపోలు లీచు వించండి. ఇంగ్లీషు, పొంగి, మార్కెట్, గుణాలు, ఉత్త, కొగ్గె, కొమ్మా, కొగ్గె, మాయాలు, కొన్నిర లాచండో లీచు కాబాల్ మాపులు, దాన క్రొంగ లిసెంచండి.

92F-183D TEL

'C. 1'

AWARDS!

WON PLENTY

YET WE DON'T SAY

WE ARE THE BEST

ONLY
OUR BEST

मास्ता संस्कार

हस्ता और प्रसारण मंत्रालय

दुगाई और सजावट पर राष्ट्रपुर

माता प्रमाणपत्र

१८८८

PRASAD

प्रसाद
कंपनी

मान्यता ग्रहित

PRASAD LTD.

MADRAS-26

CHANDAMAMA (Telugu)

MAY 1971

Regd. No. M. 4854

శిఖపురాణం